

ΧΑΙΡΕΤΙΣΜΟΣ ΠΡΩΘΥΠΟΥΡΓΟΥ

Το «Ενοποιημένο Σχέδιο Κυβερνητικής Πολιτικής 2021» περιλαμβάνει αναλυτικά την κυβερνητική πορεία στη διάρκεια της νέας χρονιάς. Θεμελιώνεται σε συγκεκριμένους εθνικούς και ευρωπαϊκούς πόρους. Κορμό του έχει τους τακτικούς μας στόχους. Και στην κορυφή του βρίσκονται οι στρατηγικές επιλογές για τον μετασχηματισμό της οικονομίας και του παραγωγικού μοντέλου της χώρας.

Πρόκειται για έναν συνδυασμό μεταρρυθμίσεων μεσοπρόθεσμου ορίζοντα, αλλά και έργων με άμεσο χαρακτήρα. Και κάθε του κατεύθυνση αποκρυσταλλώνεται σε ειδικά μέτρα που έχουν κοστολογηθεί και ενταχθεί σε ένα σαφές χρονοδιάγραμμα. Η χώρα αποκτά, έτσι, μία πυξίδα στη δωδεκάμηνη διαδρομή της. Η κυβέρνηση έναν «οδικό χάρτη» στη δράση της. Και ο πολίτης ένα πεδίο λογοδοσίας από το κάθε υπουργείο.

Στο ετήσιο αυτό πρόγραμμα προωθούνται από κοινού οριζόντιες πολιτικές, όπως η ψηφιακή μετάβαση και επιμέρους πρωτοβουλίες, όπως μεγάλα έργα υποδομών. Ενώ προωθούνται παράλληλες τομές τόσο σε προβλήματα του παρελθόντος, όσο και σε προκλήσεις του μέλλοντος. Ακριβώς γι' αυτό, στο Σχέδιο καταγράφονται άμεσες παρεμβάσεις, όπως τα νέα οδικά δίκτυα, η ηλεκτρική διασύνδεση των νησιών με την ηπειρωτική χώρα και τα νέα σωφρονιστικά καταστήματα στην Αττική και την Κρήτη. Παρεμβάσεις, ωστόσο, που συνυπάρχουν με την ευρύτερη προώθηση της κυκλικής οικονομίας και της πράσινης ανάπτυξης.

Στην Οικονομία, θα συνεχιστεί η διευκόλυνση των νέων επενδύσεων. Η στήριξη των startups, ο εκσυγχρονισμός των μικρομεσαίων και η «γαλάζια οικονομία» στα νησιά. Θα κλιμακωθούν, επίσης, οι αποκρατικοποιήσεις, η απελευθέρωση της αγοράς στην ενέργεια και οι συμπράξεις δημόσιου και ιδιωτικού τομέα. Ενώ στο Δημόσιο, μαζί με τη νέα διαδικασία προσλήψεων, θα γενικευθεί η ψηφιοποίηση των υπηρεσιών και η αποκέντρωση μέσω των «έξυπνων πόλεων».

Στο επίκεντρο και του Σχεδίου μας για το 2021, πάντως, παραμένει η Κοινωνία. Με προτεραιότητα την προστασία των πιο αδύναμων και τη δημιουργία ευκαιριών σε όσους τις χρειάζονται, κυρίως των ΑμεΑ. Αλλά και, γενικότερα, τη διεύρυνση της Απασχόλησης. Σε αυτήν θα συντείνει μία δέσμη πολιτικών που θα ξεκινούν από την επαγγελματική εκπαίδευση και θα φτάσουν μέχρι την καλλιέργεια δεξιοτήτων σε νόμιμους μετανάστες προκειμένου αυτοί να ενσωματωθούν.

Το δικαίωμα, ωστόσο, στην εργασία και στην εκπαίδευση θα πλαισιωθεί και από το ιερό δικαίωμα στην Υγεία. Γι' αυτό και ως ειδικός στόχος τίθεται η ολοκλήρωση του νέου ΕΣΥ με αιχμή την αποκατάσταση

ενός ολοκληρωμένου δικτύου πρωτοβάθμιας φροντίδας. Το αποτύπωμα όλων αυτών δείχνουν μερικοί αριθμοί: Το Πρόγραμμα θα πάρει θεσμική μορφή σε 98 νομοσχέδια. Το 34% των πόρων του θα κατευθυνθεί σε κοινωνικές στοχεύσεις. Και 10.736 νέες προσλήψεις θα κατευθυνθούν αποκλειστικά σε υπηρεσίες της δημόσιας Υγείας, Παιδείας και Ασφάλειας.

Το «Ενοποιημένο Σχέδιο Κυβερνητικής Πολιτικής για το 2021» δίνει συνέχεια στο πρόγραμμα δράσης που επέλεξε ο λαός στις εκλογές του 2019, αξιοποιώντας γόνιμα μία θητεία 18 μηνών. Ταυτόχρονα, όμως, διαμορφώνει και τον δρόμο που πρέπει να ακολουθήσει η χώρα μας στο αμέσως επόμενο διάστημα. ώστε να τεθεί και πάλι σε τροχιά ανάπτυξης και ευημερίας.

Ο Πρωθυπουργός

Κυριάκος Μητσοτάκης

Πίνακας περιεχομένων

ΕΝΟΠΟΙΗΜΕΝΟ ΣΧΕΔΙΟ ΚΥΒΕΡΝΗΤΙΚΗΣ ΠΟΛΙΤΙΚΗΣ 2021

Εισαγωγή	2
ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ	8
ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ ΚΑΙ ΕΠΕΝΔΥΣΕΩΝ	14
ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΕΞΩΤΕΡΙΚΩΝ	17
ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΠΡΟΣΤΑΣΙΑΣ ΤΟΥ ΠΟΛΙΤΗ	20
ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΕΘΝΙΚΗΣ ΑΜΥΝΑΣ	23
ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΠΑΙΔΕΙΑΣ ΚΑΙ ΘΡΗΣΚΕΥΜΑΤΩΝ	26
ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΕΡΓΑΣΙΑΣ ΚΑΙ ΚΟΙΝΩΝΙΚΩΝ ΥΠΟΘΕΣΕΩΝ	30
ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΥΓΕΙΑΣ	35
ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΟΣ ΚΑΙ ΕΝΕΡΓΕΙΑΣ	39
ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΠΟΛΙΤΙΣΜΟΥ & ΑΘΛΗΤΙΣΜΟΥ	43
ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΔΙΚΑΙΟΣΥΝΗΣ	47
ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΕΣΩΤΕΡΙΚΩΝ	50
ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΜΕΤΑΝΑΣΤΕΥΣΗΣ ΚΑΙ ΑΣΥΛΟΥ	54
ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΨΗΦΙΑΚΗΣ ΔΙΑΚΥΒΕΡΝΗΣΗΣ	58
ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΥΠΟΔΟΜΩΝ ΚΑΙ ΜΕΤΑΦΟΡΩΝ	62
ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΝΑΥΤΙΛΙΑΣ ΚΑΙ ΝΗΣΙΩΤΙΚΗΣ ΠΟΛΙΤΙΚΗΣ	65
ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΑΓΡΟΤΙΚΗΣ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ ΚΑΙ ΤΡΟΦΙΜΩΝ	70
ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΤΟΥΡΙΣΜΟΥ	73

ΕΝΟΠΟΙΗΜΕΝΟ ΣΧΕΔΙΟ ΚΥΒΕΡΝΗΤΙΚΗΣ ΠΟΛΙΤΙΚΗΣ 2021

Εισαγωγή

Η υγειονομική κρίση που προκάλεσε παγκοσμίως η πανδημία Covid19 ήταν ένα τεράστιο -υπαρξιακών διαστάσεων- σοκ για κάθε κοινωνία και οικονομία. Ποτέ πριν στον σύγχρονο κόσμο δεν παρατηρήθηκε τέτοιας έκτασης και τόσο παρατεταμένη απειλή για τις ζωές των ανθρώπων και για τις αντοχές των συστημάτων υγείας ταυτόχρονα σε όλη την υφήλιο, οδηγώντας παντού σε αναστολή λειτουργίας σχεδόν όλων των οικονομικών δραστηριοτήτων. Προτεραιότητα των κυβερνήσεων και των κρατικών δομών ήταν η ανταπόκριση στις έκτακτες -πρωτοφανείς- ανάγκες που ανέκυψαν στο υγειονομικό πεδίο και η στήριξη των κοινωνιών που έμειναν χωρίς οικονομικό οξυγόνο.

Η κρίση όμως έφερε στην επιφάνεια διαρθρωτικά προβλήματα και συστημικές αδυναμίες που χρειάζεται να αντιμετωπιστούν συντονισμένα και επείγοντως, πολύ περισσότερο καθόσον ο κίνδυνος δεν έχει παρέλθει παρά την προοπτική των μαζικών εμβολιασμών. Υγεία χωρίς οικονομία δεν μπορεί να υπάρξει, γι' αυτό η κυβέρνηση -παράλληλα με τη διαχείριση της υγειονομικής κρίσης- εντατικοποιεί τον προγραμματισμό του κυβερνητικού έργου για το 2021 προκειμένου να τοποθετηθεί εγκαίρως και παραγωγικά στο νέο παγκόσμιο οικονομικό σκηνικό, να κατευθάσει τις ανησυχίες και να ανταποκριθεί επιτυχώς στις προσδοκίες της ελληνικής κοινωνίας η οποία ευελπιστεί να αποκτήσει σύντομα την ήρεμη εκείνη συνθήκη που θα επιτρέψει στον καθένα ξεχωριστά να σχεδιάσει τη ζωή του με τον τρόπο που θέλει.

Το Ενοποιημένο Κυβερνητικό Σχέδιο που παρουσιάζεται στους πολίτες περιλαμβάνει μεταρρυθμίσεις, έργα και νομοθετικές πρωτοβουλίες για το 2021 αλλά και δράσεις που εκτείνονται στα επόμενα χρόνια. Είναι ένας οδικός χάρτης με μετρήσιμους στόχους προκειμένου η ελληνική κοινωνία να έχει πλήρη γνώση των στρατηγικών προτεραιοτήτων της κυβέρνησης και να συμμετέχει στην προσπάθεια ανάταξης της χώρας.

Βασική στόχευση της κυβερνητικής πολιτικής είναι να αλλάξει ριζικά το μοντέλο της εθνικής οικονομίας, να γίνει πιο καινοτόμο, πιο εξωστρεφές και αναπτυξιακό, να περιοριστεί το παραγωγικό κενό στην ελληνική οικονομία και να αυξηθεί το επίπεδο επενδύσεων ως ποσοστό του ΑΕΠ, να δημιουργηθούν πολλές και καλά αμειβόμενες θέσεις εργασίας, να συνδεθεί η προστασία της κοινωνίας με το άνοιγμα της Ελλάδας στο μέλλον. Η ελληνική πρόταση για την αξιοποίηση των πόρων του Ταμείου Ανάκαμψης και Ανθεκτικότητας ενσωματώνει πλήθος μεταρρυθμίσεων, έργων και προγραμμάτων που προτάσσουν ακριβώς αυτό το νέο οικονομικό και παραγωγικό πρότυπο για τη χώρα μας.

Στο παρόν κείμενο παρουσιάζονται συνοπτικά οι βασικές κατευθύνσεις κάθε υπουργείου για το 2021. Όλες υπηρετούν το συνολικό σχέδιο της κυβέρνησης για ενίσχυση της ανάπτυξης, προσέλκυση επενδύσεων και παραγωγικό μετασχηματισμό της κοινωνίας, με επαναπροσδιορισμό του οικονομικού ρόλου του κράτους, ενίσχυση της δημόσιας διοίκησης, επιτάχυνση της ψηφιακής και πράσινης μετάβασης, επένδυση στις πολιτικές για την παιδεία, την εργασία και την υγεία, στήριξη των πολιτικών αλληλεγγύης, εμπέδωση της ασφάλειας.

Ο προγραμματισμός κάθε υπουργείου συνοδεύεται από ένα αναλυτικό επιχειρησιακό σχέδιο στο οποίο περιγράφονται οι στόχοι, οι δράσεις και τα έργα, τα βασικά οικονομικά μεγέθη κάθε υπουργείου, τα ζητήματα ανθρώπινου δυναμικού καθώς και αναλυτικά χρονοδιαγράμματα για την υλοποίηση των δεσμεύσεων του.

Ενδεικτικά - ορισμένες από τις πιο εμβληματικές αλλαγές:

Πρωθούνται διαρθρωτικές μεταρρυθμίσεις που εστιάζουν στη βελτίωση του επιχειρηματικού περιβάλλοντος όπως είναι η απλούστευση του αδειοδοτικού καθεστώτος για την υλοποίηση επενδύσεων και η αναμόρφωση του θεσμικού πλαισίου για την προσέλκυση στρατηγικών επενδύσεων με δραστική μείωση της γραφειοκρατίας. Ταυτόχρονα, παρέχονται κίνητρα στην ιδιωτική οικονομία, με έμφαση στην οικονομική αποτελεσματικότητα και υιοθετούνται καινοτόμες στρατηγικές που συμπληρώνουν τις κυβερνητικές πολιτικές, όπως η προώθηση των συγχωνεύσεων μικρομεσαίων επιχειρήσεων, η δημιουργία εξωστρεφών συστάδων, η προσέλκυση φορολογικών κατοίκων της αλλοδαπής (Non-Dom), η στήριξη των νεοφυών επιχειρήσεων, η υιοθέτηση της «Γαλάζιας οικονομίας» για την ανάπτυξη του νησιωτικού χώρου και του θαλάσσιου τουρισμού, οι συμπράξεις δημοσίου και ιδιωτικού τομέα, οι υπεραποσβέσεις σε τομείς υψηλής προστιθέμενης αξίας.

Η βελτίωση του αγροτικού προϊόντος και η μετατροπή του σε σημείο αναφοράς και έλξης της εξωστρεφούς εικόνας της χώρας, αποσκοπεί στην προσέλκυση άμεσων επενδύσεων σε δύο νευραλγικούς τομείς της ελληνικής οικονομίας.

Καίριας σημασίας έργα που συμβάλλουν άμεσα και έμμεσα στην ανάπτυξη της εθνικής οικονομίας είναι η αναβάθμιση βασικών υποδομών, όπως ο Βόρειος Οδικός Άξονας Κρήτης και η Εθνική οδός Πατρών-Πύργου, η ηλεκτρική διασύνδεση των νησιών, ο ακτοπλοϊκός εκσυγχρονισμός, τα επιχειρηματικά πάρκα, το μετρό της Θεσσαλονίκης και η επέκταση του μετρό της Αθήνας. Η απελευθέρωση της αγοράς ενέργειας και οι αποκρατικοποιήσεις θα δώσουν πρόσθετη ώθηση για την οικονομική ανάκαμψη.

Ο εκσυγχρονισμός της δημόσιας διοίκησης -η λειτουργία της οποίας παίζει κομβικό ρόλο στην οικονομική και την κοινωνική ανάπτυξη μιας χώρας- είναι περισσότερο αναγκαίος από ποτέ, τώρα που η Ελλάδα προσπαθεί να ανασυγκροτηθεί από τις κρίσεις των τελευταίων ετών. Ανταποκρινόμενη στις αυξημένες απαιτήσεις των πολιτών λόγω των ραγδαίων τεχνολογικών εξελίξεων σε παγκόσμιο επίπεδο, η Κυβέρνηση δρομολογεί την απλούστευση των διοικητικών διαδικασιών και τη βέλτιστη αξιοποίηση του στελεχιακού δυναμικού του δημοσίου τομέα, προκειμένου να καταστεί πιο αποδοτικός και φιλικός προς τους πολίτες και τις επιχειρήσεις, να υπηρετεί αποτελεσματικά την αναπτυξιακή προοπτική των τοπικών κοινωνιών και τη μετάβαση σε έξυπνες πόλεις. Ταχύτητα, εξυπηρέτηση, αποτελεσματικότητα - αυτονότητα αλλά όχι ακόμα κατακτήσεις- συνθέτουν τη νέα πραγματικότητα και κατευθύνουν το ελληνικό δημόσιο προς σύγκλιση με τον μέσο ευρωπαϊκό τρόπο λειτουργίας. Για την επίτευξη αυτών των στόχων τίθενται σε εφαρμογή μεταρρυθμιστικές πρωτοβουλίες που θα οδηγήσουν στον εξορθολογισμό της λειτουργίας του δημοσίου τομέα, όπως η αναθεώρηση του κλαδολογίου και η καθιέρωση νέων κανόνων για την κινητικότητα των δημοσίων υπαλλήλων.

Στην εμπέδωση ενός σύγχρονου και αποτελεσματικού κράτους που χρησιμοποιεί ως θεμελιώδη εργαλεία την αξιοκρατία, την αξιολόγηση και την ηλεκτρονική διακυβέρνηση θα συμβάλει η

καταπολέμηση φαινομένων πολυνομίας και κακοδιοίκησης, μέσα από την απλούστευση πληθώρας διαδικασιών οι οποίες μέχρι σήμερα αποτελούσαν τροχοπέδη στις καθημερινές συναλλαγές του πολίτη με τη δημόσια διοίκηση. Σημαντικότερες για την κοινωνία είναι και οι επικείμενες μεταρρυθμίσεις στη Δικαιοσύνη που εκσυγχρονίζεται και γίνεται προσβάσιμη, καθώς και στην Τοπική Αυτοδιοίκηση η οποία ενδυναμώνεται σε πόρους και αρμοδιότητες και εξορθολογίζεται θεσμικά για να υποστηρίξει πόλεις έξυπνες και με κοινωνική συνοχή.

Η επιλογή της Κυβέρνησης για τον ψηφιακό μετασχηματισμό της χώρας προκειμένου να παρακολουθήσει και να ωφεληθεί από τις ραγδαίες τεχνολογικές εξελίξεις σε παγκόσμιο επίπεδο, συνεχίζει να αποτελεί βασικό πυλώνα του μεταρρυθμιστικού έργου της. Η ψηφιακή στρατηγική της χώρας καθορίζεται με σαφήνεια στον σημαντικό νόμο για τη ψηφιακή διακυβέρνηση που ψηφίστηκε πρόσφατα.

Αναμφίβολα, ξεχωρίζουν έργα όπως η Ενιαία Ψηφιακή Πύλη του δημοσίου gov.gr και τα δίκτυα 5G, καθώς αγγίζουν τη λειτουργία τόσο της δημόσιας διοίκησης όσο και της οικονομίας συνολικά. Ωστόσο για να προσεγγίσει η χώρα μας τον ευρωπαϊκό μέσο όρο στον διεθνώς αναγνωρισμένο Δείκτη Ψηφιακής Οικονομίας και Κοινωνίας της ΕΕ (DESI), η εμπέδωση νέων τεχνολογιών και εργαλείων διατρέχουν οριζόντια τα πεδία πολιτικής όλων των υπουργείων.

Η παροχή σύγχρονων και ποιοτικών ψηφιακών υπηρεσιών προς τους πολίτες και τις επιχειρήσεις έχει ήδη ξεκινήσει. Ο στόχος της μεταφοράς των 1.000 συναλλαγών του δημοσίου σε ψηφιακό περιβάλλον έχει επιτευχθεί και η ενσωμάτωση νέων συνεχίζεται. Η οριζόντια ψηφιοποίηση χιλιάδων διαδικασιών του δημοσίου θα αποτελέσει τη βάση ευρύτατου εκσυγχρονισμού της οικονομίας και της καθημερινότητας. Θα συνεχιστεί και το 2021 η αναβάθμιση των ψηφιακών συστημάτων σε κρίσιμους τομείς όπως η υγεία, η εργασία, η παιδεία, η εθνική άμυνα και η δικαιοσύνη με ταυτόχρονη διασφάλιση της απαραίτητης διαλειτουργικότητας οργανισμών και φορέων διαφορετικής φύσεως.

Κομβικής σημασίας θεωρούνται οι μεταρρυθμίσεις της ηλεκτρονικής δικαιοσύνης, της πλήρους αξιοποίησης των δυνατοτήτων του Ενιαίου Ψηφιακού Χάρτη, της ψηφιοποίησης των υπηρεσιών κοινωνικής ασφάλισης, πρόνοιας και καταπολέμησης της ανεργίας, ο εκσυγχρονισμός των διαδικασιών της υγείας (δημιουργία ηλεκτρονικού φακέλου ασθενούς). Παράλληλα, σημαντικό αντίκτυπο αναμένεται να έχει η παροχή ψηφιακού εξοπλισμού και η ενίσχυση των ψηφιακών δεξιοτήτων των πολιτών ιδίως σε σχέση με τις ανάγκες της αγοράς εργασίας. Αξίζει να αθροίσουμε στις μείζονες παρεμβάσεις τον ψηφιακό μετασχηματισμό της οικονομικής και δημοσιονομικής διαχείρισης των φορέων της Κεντρικής Κυβέρνησης, το e-νηολόγιο, τη διασύνδεση έρευνας και παραγωγής για την παροχή επενδυτικών κινήτρων σε έργα ΤΠΕ. Έμφαση δίνεται στην ενίσχυση των τηλεπικοινωνιών και τη συνδεσιμότητα, στη στήριξη υποδομών εθνικής προτεραιότητας για την προσέλκυση επενδύσεων και στην ανάπτυξη με γνώμονα το σεβασμό προς το περιβάλλον.

Ψηλά στις προτεραιότητες του κυβερνητικού σχεδιασμού βρίσκεται η πράσινη μετάβαση: πρωτεύων στόχος σε ευρωπαϊκό επίπεδο, συγκεκριμένων προδιαγραφών και απαιτήσεων. Ενσωματώνεται στις πολιτικές της κυβέρνησης, όχι ως τυπική υποχρέωση προσαρμογής, αλλά ως συνειδητή επιλογή παροχής κινήτρων που θα ενισχύουν την ανταγωνιστικότητα, την εξωστρέφεια και τη δημιουργία θέσεων εργασίας στην πραγματική οικονομία.

Γνώμονας των «πράσινων» μεταρρυθμίσεων της κυβέρνησης είναι ο ισόρροπος συνδυασμός βιωσιμότητας και ανάπτυξης. Αυτή η αρχή διατρέχει την περαιτέρω βελτίωση του πλαισίου για την περιβαλλοντική αδειοδότηση και τον χωροταξικό και περιβαλλοντικό σχεδιασμό, την ενίσχυση της προστασίας και της διαχείρισης του φυσικού περιβάλλοντος και της βιοποικιλότητας. Η ίδια αρχή διακρίνει και την πολιτική μετάβασης στην «πράσινη» ενέργεια, όπου δίνεται έμφαση στην απεξάρτηση από ρυπογόνες μορφές ενέργειας και στην μεγαλύτερη αξιοποίηση των ανανεώσιμων πηγών.

Στο ίδιο πνεύμα προχωρούν αλλαγές και για τη μείωση του περιβαλλοντικού αποτυπώματος προερχόμενου από τον τομέα των μεταφορών. Προκρίνεται η ανάρτηση όλων των αναμορφωμένων δασικών χαρτών, η εκπόνηση Σχεδίων Βιώσιμης Αστικής Κινητικότητας, ενθαρρύνονται ολοκληρωμένες αστικές αναπλάσεις που θα βελτιώσουν την όψη, τη βιωσιμότητα και σταδιακά την κλιματική ανθεκτικότητα πόλεων και συνοικιών. Το δημόσιο πρωτοπορεί μέσα από τον ανασχεδιασμό της εφοδιαστικής αλυσίδας για τις προμήθειες υγείας, την μετατροπή δημόσιων συμβάσεων σε πράσινες και την χρηματοδότηση παρεμβάσεων ενεργειακής αποδοτικότητας μεγάλου αριθμού δημοσίων κτηρίων. Η πράσινη μετάβαση του χρηματοπιστωτικού συστήματος και της κεφαλαιαγοράς εξυπηρετείται με την διαμόρφωση πλαισίου δημιουργίας εταιρικών πράσινων ομολόγων. Σημαντικό κίνητρο αποτελούν οι υπεραποσβέσεις επιχειρήσεων στην πράσινη οικονομία. Το εμπροσθοβαρές πρόγραμμα απολιγνιτοποίησης σηματοδοτεί πραγματικά την αλλαγή εποχής προς τις ανανεώσιμες και καθαρές πηγές ενέργειας αλλά και κοινωνικής μετάβασης σε διαφορετικά οικονομικά μοντέλα, πιο κοντά στη διατήρηση και αξιοποίηση της περιβαλλοντικής ισορροπίας. Ευεργετικές επιπτώσεις στην ποιότητα ζωής και το εισόδημα των πολιτών, στο φυσικό περιβάλλον και στην ενεργειακή εξοικονόμηση αναμένονται επίσης από και το ενισχυμένο πρόγραμμα «Εξοικονομώ-Αυτονομώ» για το υφιστάμενο κτηριακό απόθεμα των ιδιωτών.

Η κυβέρνηση, δια του Πρωθυπουργού, έχει διατυπώσει τη δέσμευσή της για ανάπτυξη που θα συμπεριλαμβάνει όλους. Σημαντικός πυλώνας του σχεδίου της είναι η ανάπτυξη των δεξιοτήτων των πολιτών κάθε ηλικίας για να μπορούν να συμμετέχουν ενεργά, να αποτελέσουν παράγοντα της μετάβασης στο νέο αναπτυξιακό μοντέλο. Η αναβάθμιση των δεξιοτήτων του ανθρώπινου δυναμικού -, η οποία θα διενεργηθεί σε όλο το φάσμα των ενδιαφερόμενων επιμέρους ομάδων - υποβοηθά την απασχολησιμότητά του, εξυψώνει το επίπεδο υπηρεσιών και προϊόντων που προσφέρονται με την εργασία του, ενισχύει την ανταγωνιστικότητα των ελληνικών επιχειρήσεων, κλείνει το χάσμα των ανισοτήτων πρόσβασης στην κατάρτιση και διευκολύνει την κοινωνική ένταξη και ενσωμάτωση ευάλωτων ομάδων πληθυσμού. Επίσης, βελτιώνει τη δυνατότητα αποτελεσματικής ανταπόκρισης σε κρίσιμες και απρόβλεπτες καταστάσεις, όπως αυτή της πανδημίας.

Κομβικής σημασίας είναι οι συμπληρωματικές δράσεις στο εκπαιδευτικό σύστημα καθώς απελευθερώνουν την δημιουργικότητα και ανοίγουν τον δρόμο για νέες, ήπιες και ψηφιακές δεξιότητες ήδη από την προσχολική ηλικία. Επιπλέον εκπονούνται νέα προγράμματα σπουδών με στόχο την ουσιαστική εμπέδωση της σχολικής γνώσης.

Το σύστημα επαγγελματικής εκπαίδευσης και κατάρτισης αναβαθμίζεται, σκοπεύοντας στην καλύτερη αντιστοίχιση και τον συγχρονισμό των ατομικών δεξιοτήτων των σπουδαστών με τις ανάγκες της αγοράς εργασίας. Συνοδεύεται από ενεργητικές πολιτικές για την απόκτηση ή και αναβάθμιση

βασικών, εξειδικευμένων και ψηφιακών δεξιοτήτων, με επικέντρωση σε κλάδους αιχμής της οικονομίας. Ειδικά η αναβάθμιση των ψηφιακών δεξιοτήτων των πολιτών βρίσκεται ψηλά στην μεταρρυθμιστική ατζέντα της κυβέρνησης, ως απαραίτητο εργαλείο μιας ανάπτυξης που θα συμπεριλαμβάνει όλους.

Για την κοινωνική ένταξη προσφύγων και μεταναστών, σχεδιάζεται πλήρης χαρτογράφηση των δεξιοτήτων των δικαιούχων διεθνούς προστασίας και αντιστοίχιση με τις ανάγκες της ελληνικής αγοράς. Επιδιώκεται η περαιτέρω βελτίωση της διαδικασίας έκδοσης αδειών διαμονής, για την προσέλκυση πολιτών τρίτων χωρών με υψηλή εξειδίκευση ή επαγγελματικές δεξιότητες.

Στον πολιτισμό προωθείται η ανάπτυξη δεξιοτήτων των εργαζομένων του πολιτιστικού και δημιουργικού τομέα και η αναβάθμιση της καλλιτεχνικής εκπαίδευσης. Ενίσχυση της εκπαίδευσης και δράσεις διαρκούς επιμόρφωσης και κατάρτισης προβλέπονται ακόμη για το ανθρώπινο δυναμικό σε επιμέρους τομείς της οικονομίας (τουρισμός, ναυτιλία, αγροτική παραγωγή), με σκοπό την αναβάθμιση της προστιθέμενης αξίας των παραγόμενων προϊόντων και υπηρεσιών. Στη δικαιοσύνη, αναμορφώνεται το πρόγραμμα σπουδών της Εθνικής Σχολής Δικαστικών Λειτουργιών και ενισχύονται οι γνώσεις των δικαστικών λειτουργών σε ειδικές θεματικές και οι δεξιότητες των δικαστικών υπαλλήλων στη χρήση νέων τεχνολογιών. Παράλληλα, στο δημόσιο σχεδιάζεται πολιτική για την ενίσχυση των δεξιοτήτων των υπαλλήλων ώστε να βελτιωθεί η -χαμηλή διεθνώς- επίδοση της χώρας στον τομέα.

Το κοινωνικό κράτος στην Ελλάδα, παραδοσιακά, δεν διακρίνεται από δυναμισμό και ευελιξία. Πολλαπλές κρίσεις, εσωτερικές και διεθνείς, το έθεσαν σε δοκιμασία και, παρά τις θετικές προσπάθειες που έγιναν τα τελευταία χρόνια, χρειάζεται να επικαιροποιηθεί, να αξιολογήσει τις παροχές του ως προς την αποτελεσματικότητά τους, να ορίσει εκ νέου τις δράσεις του, να δημιουργήσει νέους στόχους. Η σφοδρή υγειονομική κρίση με τις ανυπολόγιστες ακόμη συνέπειες σε κοινωνικό και οικονομικό επίπεδο, επιβάλλει βεβαίως στο κράτος πρόνοιας να σταθεί δίπλα στον πολίτη, όχι όμως, μόνο μέσω της επιδοματικής πολιτικής αλλά και μέσω ενός συνεκτικού πλέγματος επιλογών οι οποίες διασφαλίζουν την προστασία της κοινωνίας με ρεαλισμό και προοπτική, χωρίς να γίνεται έκπτωση στα δικαιώματά τους.

Οι σημαντικότεροι στόχοι που έχουν τεθεί από την κυβέρνηση αφορούν την ενεργητική προώθηση της απασχόλησης των ανέργων (προγράμματα ένταξης στην αγορά εργασίας ιδίως των μακροχρόνια ανέργων), την καταπολέμηση του κοινωνικού αποκλεισμού (προγράμματα για πρόσφυγες και μετανάστες), την προστασία της οικογένειας και ιδιαιτέρως των παιδιών (ενισχύεται η πρόληψη και καταπολέμηση της ενδοοικογενειακής βίας αλλά και της βίας κατά των γυναικών, τίθεται σε εφαρμογή μέσα στο 2021 το πρώτο ολοκληρωμένο Εθνικό Σχέδιο Δράσης για τα Δικαιώματα του Παιδιού, δεκαετίες μετά την κύρωση της αντίστοιχης σύμβασης των ΗΕ από την Ελλάδα), την καθολική και ισότιμη πρόσβαση των πολιτών σε ποιοτικές υπηρεσίες υγειονομικής φροντίδας και παιδείας καθώς και την έμπρακτη στήριξη πάσης φύσεως ευπαθών ομάδων. Επίσης, αναβαθμίζονται υπηρεσίες υγείας και εκπαίδευσης στα σωφρονιστικά καταστήματα, με έμφαση σε δράσεις ψυχοκοινωνικής στήριξης τόσο του προσωπικού όσο και των κρατουμένων και συστηματοποιείται η επανένταξη αποφυλακισμένων.

Ταυτόχρονα, ο εκσυγχρονισμός του ΕΣΥ σε συνδυασμό με τη διοικητική και οργανωτική μεταρρύθμιση της Πρωτοβάθμιας Φροντίδας Υγείας δημιουργούν ένα ενιαίο σύστημα παροχής υπηρεσιών

προσβάσιμων ισότιμα από όλους τους πολίτες, αμβλύνοντας έτσι τις κοινωνικές ανισότητες. Σχεδιάζονται πολιτικές για τους κατοίκους δυσπρόσιτων περιοχών όπως η τηλεϊατρική και το πρόγραμμα προληπτικής ιατρικής «Πρόληψη στο σπίτι». Με την ίδια λογική σχεδιάζονται πολιτικές διεύρυνσης της συμμετοχής στην εκπαίδευση όλων των βαθμίδων. Σημαντικές μεταρρυθμίσεις ήδη προχωρούν -όπως, χαρακτηριστικά, η συμπεριληπτική εκπαίδευση- αλλά η υλοποίησή τους θα αφήσει σαφές θετικό αποτύπωμα ήδη από το 2021.

Επίσης, το Εθνικό Σχέδιο Δράσης για τα δικαιώματα των Ατόμων με Αναπηρία -χρόνιο αίτημα του αναπηρικού κινήματος- υλοποιήθηκε στον πρώτο χρόνο διακυβέρνησης και έτυχε εξαιρετικής αποδοχής. Η εμβληματική πρωτοβουλία που διασφαλίζει όχι μόνο την προσβασιμότητα αλλά ικανοποιεί συνολικά τα αιτήματα των αναπήρων για ισότιμη συμμετοχή στις ευκαιρίες, στην προστασία και στην κοινωνική, οικονομική και πολιτική ζωή, θα αποδώσει καρπούς από το 2021 και μετά με τη συμμετοχή/συμβολή όλων των υπουργείων.

Το κυβερνητικό μεταρρυθμιστικό πρόγραμμα του 2021 ενσωματώνει και ισχυρή μέριμνα για την ασφάλεια σε πολλά επίπεδα της κοινωνικής δράσης, με γνώμονα την προστασία του πολίτη από κινδύνους και απειλές που υπονομεύουν την ποιότητα της ζωής του και, ενίοτε, την υγεία και την περιουσία του. Με στόχο τη ενίσχυση του αισθήματος ασφάλειας για κάθε πολίτη, σε όποιο σημείο της χώρας και αν διαμένει, προωθούνται μεταξύ άλλων, η ενίσχυση της επιχειρησιακής επάρκειας των σωμάτων των ενόπλων δυνάμεων, του λιμενικού σώματος και της ελληνικής αστυνομίας, με αναδιοργανώσεις, πρόσθετο εξοπλισμό και ανθρώπινο δυναμικό.

Επανασχεδιάζεται το πλαίσιο λειτουργίας των κλειστών δομών παραμονής υπηκόων τρίτων χωρών χωρίς δικαίωμα παραμονής ή με παραβατική συμπεριφορά. Ειδικά για τα ασυνόδευτα ανήλικα διευρύνονται οι συνεργασίες με εθνικούς και υπερεθνικούς φορείς και οργανώσεις, προκειμένου να καθίσταται ευκολότερος τόσο ο έλεγχος της ασφάλειάς τους, όσο και ο έγκαιρος εντοπισμός των ανηλίκων σε περιπτώσεις άτυπης φυγής.

Ειδική μέριμνα λαμβάνεται για την αντιμετώπιση παραβατικής συμπεριφοράς εντός των χώρων των πανεπιστημίων, λαμβάνοντας υπόψη τις ειδικές συνθήκες που διέπουν τη λειτουργία τους. Έμφαση δίνεται στην εδραίωση της ασφάλειας του πολίτη στην καθημερινή ζωή. Αναβαθμίζεται ο ρόλος και η λειτουργία της πολιτικής προστασίας και διευρύνεται η συνεργασία της με φορείς της τοπικής αυτοδιοίκησης, προκειμένου να υπάρχει ταχεία ανταπόκριση σε φυσικές καταστροφές. Προβλέψεις θεσμοθετούνται και για την προστασία των Ατόμων με Αναπηρία ώστε να παραμένουν ασφαλή σε καταστάσεις έκτακτης ανάγκης, παρέχοντας επίσης προσβάσιμες υπηρεσίες, ενημέρωση και κατευθυντήριες οδηγίες προς πολίτες, εθελοντές και επαγγελματίες.

Υιοθετείται, τέλος, πλέγμα δράσεων προληπτικής ασφάλειας με στόχο τη μείωση ή και εξάλειψη κινδύνων στην καθημερινότητα: προγραμματίζονται έργα οδικών υποδομών για την ενίσχυση της οδικής ασφάλειας, λαμβάνεται μέριμνα για τη διατροφική ασφάλεια του πληθυσμού, υλοποιούνται δράσεις για την αύξηση της υγειονομικής ασφάλειας παρουσιάζεται ένα εθνικό σχέδιο για την ενεργειακή ασφάλεια και την προστασία του περιβάλλοντος.

Το Ενοποιημένο Κυβερνητικό Πρόγραμμα παρότι αφορά το 2021 έχει μακροπροθεσμες στοχεύσεις. Είναι ρεαλιστικό και αισιόδοξο και συνδυάζει την κοινωνική φροντίδα με την οικονομική πρόοδο. Ο

επιτυχής συνδυασμός των δράσεών του όχι μόνο θα βελτιώσει το επίπεδο διαβίωσης αλλά θα δημιουργήσει και προϋποθέσεις για κοινωνική και οικονομική ευημερία.

Ειδικότερα για κάθε υπουργείο:

ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ

Κύριος στόχος του Υπουργείου Οικονομικών (ΥΠΟΙΚ) για το 2021 είναι ο μετασχηματισμός του αναπτυξιακού μοντέλου της οικονομίας, με αύξηση της παραγωγικότητας, των εξαγωγών και των επενδύσεων, προκειμένου η ελληνική οικονομία να βελτιώσει την ανταγωνιστικότητα και την εξωστρέφειά της, να δημιουργηθούν νέες και ποιοτικές θέσεις εργασίας και να ενισχυθεί η κοινωνική συνοχή. Προς αυτή την κατεύθυνση, έχουν τεθεί και υλοποιούνται 4 βασικές στρατηγικές προτεραιότητες, που αφορούν στη μείωση φορολογικών συντελεστών και ασφαλιστικών εισφορών, στην ενίσχυση της ρευστότητας στην οικονομία, στην προώθηση διαρθρωτικών αλλαγών και στη βέλτιστη αξιοποίηση των πόρων από το Ταμείο Ανάκαμψης (Next Generation EU), κυρίως μέσω του Μηχανισμού Ανάκαμψης και Ανθεκτικότητας (RRF).

Στο πλαίσιο του στρατηγικού σχεδιασμού, οι σημαντικότερες μεταρρυθμιστικές δράσεις και τα προσδοκώμενα αποτελέσματα για το 2021 αναλύονται σε επιμέρους στρατηγικούς στόχους ως εξής: Στον τομέα της φορολογίας, προωθούνται μεταρρυθμιστικές δράσεις, όπως η κωδικοποίηση της φορολογικής νομοθεσίας ενώ θεσπίζονται σημαντικές ρυθμίσεις που στοχεύουν στην ενίσχυση της ανταγωνιστικότητας, της εξωστρέφειας και της προσέλκυσης επενδύσεων, όπως οι υπεραποσβέσεις για τις επιχειρήσεις στην πράσινη οικονομία και στον ψηφιακό μετασχηματισμό. Επιπλέον, υλοποιούνται τα ήδη υφιστάμενα και ενισχύονται περαιτέρω τα φορολογικά κίνητρα για την προσέλκυση φορολογικών κατοίκων της αλλοδαπής (Non-Dom) και προωθείται η εισαγωγή νομοθετικού πλαισίου για τη σύσταση ομίλων ΦΠΑ.

Στο πλαίσιο της στόχευσης για διεύρυνση της φορολογικής βάσης, μείωσης της παραοικονομίας και της φοροδιαφυγής και αύξησης των δημοσίων εσόδων, συνεχίζεται η μεταρρύθμιση στο σύστημα αντικειμενικού προσδιορισμού της αξίας της ακίνητης περιουσίας και επιδιώκεται η αύξηση των ηλεκτρονικών συναλλαγών (με υποχρεωτική εφαρμογή των ηλεκτρονικών βιβλίων, ηλεκτρονική τιμολόγηση, διασύνδεση των ταμειακών μηχανών με την ΑΑΔΕ κλπ.) και ο εκσυγχρονισμός του θεσμικού πλαισίου για την περιστολή του λαθρεμπορίου, με πρόβλεψη νέων μέσων και δομών και με αυστηροποίηση των κυρώσεων.

Στο πλαίσιο επίτευξης του στόχου για ενίσχυση της σταθερότητας του χρηματοπιστωτικού συστήματος και της ρευστότητας για το 2021, επιδιώκεται η περαιτέρω μείωση των κόκκινων δανείων αλλά και η υλοποίηση μεταρρυθμιστικών δράσεων σε μια σειρά από ειδικότερα πεδία (τράπεζες, κεφαλαιαγορά, ασφαλιστικός τομέας). Ειδικότερα, συνεχίζεται η προσπάθεια για την αντιμετώπιση των κόκκινων δανείων, και με επέκταση του επιτυχημένου σχεδίου «Ηρακλής». Εξίσου σημαντική είναι η διαμόρφωση στρατηγικής για το Ταμείο Χρηματοπιστωτικής Σταθερότητας και την αποεπένδυση του Δημοσίου από τις τράπεζες στις κατάλληλες συνθήκες, έτσι ώστε να γίνουν περισσότερο ελκυστικές για τους επενδυτές. Παράλληλα, σχεδιάζεται η ψηφιακή και πράσινη μετάβαση του χρηματοπιστωτικού συστήματος με δημιουργία νέων χρηματοδοτικών εργαλείων (π.χ. εταιρικά πράσινα ομόλογα) και εκμετάλλευση των νέων τεχνολογιών (fintech, blockchain, artificial intelligence). Κρίσιμης σημασίας είναι και η ανάπτυξη της ελληνικής κεφαλαιαγοράς, με στόχο τη μείωση της εξάρτησης των επιχειρήσεων από την τραπεζική χρηματοδότηση αλλά και η βελτίωση των εποπτικών μηχανισμών, με σκοπό τη μέγιστη διαφάνεια και προστασία των επενδυτών. Επιπλέον, συνεχίζονται οι προσπάθειες για την αποτελεσματικότερη πρόληψη και καταπολέμηση του ξηπλύματος μαύρου χρήματος, μέσω

προσαρμογής της νομοθεσίας στο ευρωπαϊκό πλαίσιο και θέσπισης νέων εργαλείων. Ταυτόχρονα, σχεδιάζεται η αναμόρφωση του πλαισίου εκκαθαρίσεων πιστωτικών ιδρυμάτων, ώστε να διασφαλιστεί η μέγιστη δυνατή προστασία των καταθετών σε περίπτωση εκκαθάρισης. Στο πεδίο της στόχευσης για την αντιμετώπιση του ιδιωτικού χρέους, σημαντικότερη μεταρρυθμιστική προτεραιότητα αποτελεί η εφαρμογή του νέου πλαισίου ρύθμισης οφειλών και παροχής δεύτερης ευκαιρίας. Η μεταρρύθμιση αυτή περιλαμβάνει – μεταξύ άλλων – την ανάπτυξη μηχανισμού προληπτικής αναδιάρθρωσης, τη δυνατότητα συνολικής ρύθμισης για όλα τα χρέη, καθώς και τη δυνατότητα διαγραφής όλων των χρεών υπό προϋποθέσεις, ενώ ενσωματώνει και ρυθμίσεις για την προστασία της πρώτης κατοικίας των ευάλωτων νοικοκυριών. Σημαντική είναι η δράση ίδρυσης ενός δημόσιου φορέα Πιστοληπτικής αξιολόγησης ως συνεκτικό, κοινωνικά ευαίσθητο και εθνικά αναπτυξιακό πλαίσιο. Εξίσου σημαντική είναι η προώθηση των μεταρρυθμιστικών δράσεων στον ασφαλιστικό τομέα με το στρατηγικό σχεδιασμό για τη λειτουργία της ελληνικής ασφαλιστικής αγοράς με ανάδειξη του συμπληρωματικού ρόλου της ιδιωτικής ασφάλισης, τη δημιουργία του πλαισίου εφαρμογής του πανευρωπαϊκού ασφαλιστικού συνταξιοδοτικού προϊόντος και την ανάπτυξη του 3ου πυλώνα ασφάλισης σε συνεργασία με το Υπουργείο Εργασίας και Κοινωνικών Υποθέσεων.

Εκτός των ανωτέρω, προωθούνται και πολιτικές για την επίτευξη ειδικότερων στόχων, πάντα στο πλαίσιο της γενικής οικονομικής πολιτικής. Ειδικότερα, σχεδιάζεται η δημιουργία καθεστώτος κινήτρων για την αύξηση της ανταγωνιστικότητας και της εξωστρέφειας των επιχειρήσεων (μέσω προώθησης των συγχωνεύσεων μικρομεσαίων επιχειρήσεων, κινήτρων για εξωστρέφει clusters κ.ά.), προκειμένου να αυξηθεί η παραγωγική δυνατότητα, να αξιοποιηθούν οικονομίες κλίμακας και να ενισχυθεί η διεξόδωση σε ξένες αγορές. Ταυτόχρονα, σχεδιάζεται η δημιουργία ενός μηχανισμού προγραμματισμού και ωρίμανσης των μεγάλων δημόσιων έργων, μέσω της αναβάθμισης του Κυβερνητικού Συμβουλίου Οικονομικής Πολιτικής σε όργανο κεντρικού σχεδιασμού και συντονισμού αυτών. Επιπλέον, λόγω των διαρκώς αυξανόμενων φαινομένων που σχετίζονται με την κλιματική αλλαγή, προβλέπεται η δημιουργία σταθερού μηχανισμού καταβολής αποζημιώσεων από φυσικές καταστροφές, προκειμένου να εξορθολογιστεί το σημερινό αποσπασματικό πλαίσιο και να αντιμετωπιστούν τα προβλήματα που προκαλεί. Επίσης, ιδιαίτερη σημασία έχει και η δημιουργία του παρατηρητηρίου ρευστότητας, το οποίο θα διευκολύνει τον σχεδιασμό στοχευμένων πολιτικών για τη χρηματοδότηση της ελληνικής οικονομίας.

Στο πεδίο αξιοποίησης της δημόσιας περιουσίας, μεταρρυθμιστική προτεραιότητα αποτελεί η διαμόρφωση ενός συνεκτικού πλαισίου για την εξασφάλιση ορθολογικής και αποδοτικής αξιοποίησης της, με διατάξεις που εξορθολογίζουν το θεσμικό πλαίσιο για τα δημόσια κτήματα, τον αιγιαλό-παραλία και το θαλάσσιο χώρο, για την ταχύτερη υλοποίηση έργων. Επίσης, προωθείται η δημιουργία Μητρώου Δημόσιας Ακίνητης Περιουσίας αλλά και ο εκσυγχρονισμός του θεσμικού πλαισίου λειτουργίας των δημόσιων επιχειρήσεων και οργανισμών.

Με στόχο τη δημοσιονομική βιωσιμότητα και σταθερότητα, επιδιώκεται το 2021, η δυναμική επιστροφή στην οικονομική ανάπτυξη και η προώθηση μεταρρυθμιστικών δράσεων που αφορούν κυρίως τη λογιστική μεταρρύθμιση και την επισκόπηση δαπανών και δραστηριοτήτων των Φορέων Γενικής Κυβέρνησης, την προώθηση του προϋπολογισμού επιδόσεων, την πιλοτική εισαγωγή κύριων δεικτών επίδοσης, τη βελτίωση της παρακολούθησης του Προγράμματος Δημοσίων Επενδύσεων, την

ενίσχυση της διαλειτουργικότητας των αντίστοιχων πληροφοριακών συστημάτων και την ενσωμάτωση της περιβαλλοντικής διάστασης στον προϋπολογισμό. Οι ανωτέρω δράσεις θα έχουν ως επακόλουθο την αποτελεσματικότερη διαχείριση των δημόσιων οικονομικών, την αύξηση της διαφάνειας και της λογοδοσίας και θα οδηγήσουν σε δημιουργία δημοσιονομικού χώρου για την προώθηση των επενδύσεων και της ανάπτυξης.

Βασικό στόχο της οικονομικής πολιτικής για το 2021 αποτελεί η βέλτιστη αξιοποίηση των πόρων από το Ταμείο Ανάκαμψης, κυρίως μέσω του Μηχανισμού Ανάκαμψης και Ανθεκτικότητας. Πόροι που αναμένεται να φτάσουν έως τα 32 δισ. ευρώ μέχρι το 2026. Προς αυτή την κατεύθυνση, η κυβέρνηση κατέθεσε στην Ευρωπαϊκή Επιτροπή και έθεσε σε δημόσια διαβούλευση ένα πρώτο Σχέδιο Ανάκαμψης και Ανθεκτικότητας, το οποίο περιλαμβάνει μεταρρυθμίσεις και επενδύσεις για την πράσινη και ψηφιακή μετάβαση, την απασχόληση και κοινωνική συνοχή, καθώς και τις ιδιωτικές επενδύσεις. Στόχος είναι να γίνουν θεμελιώδεις οικονομικές και κοινωνικές μεταρρυθμίσεις, που θα επηρεάσουν όχι μόνο την οικονομική δραστηριότητα, αλλά και τις τεχνολογίες, τις νοοτροπίες και τους θεσμούς και αποτελούν προαπαιτούμενο για την ανάπτυξη των επενδύσεων. Αυτοί οι πυλώνες ενσωματώνουν τις ευρωπαϊκές συστάσεις και πολιτικές προτεραιότητες, έχουν όμως ουσιαστικά βασιστεί στις ιδιαίτερες ανάγκες της ελληνικής οικονομίας και στην κάλυψη αυτών. Οι προτεραιότητες του Σχεδίου εστιάζουν στη στήριξη της επιχειρηματικότητας, στην προσέλκυση ιδιωτικών επενδύσεων, στην προώθηση της καινοτομίας, στην ενίσχυση της απασχόλησης και της κοινωνικής συνοχής, στην πράσινη ανάπτυξη, στον ψηφιακό μετασχηματισμό και την τεχνολογική αναβάθμιση δημόσιου και ιδιωτικού τομέα, στην αναβάθμιση των υποδομών και στη στήριξη της περιφέρειας.

Είναι γεγονός ότι η υγειονομική κρίση έχει προκαλέσει ένα ισχυρό, εξωγενές πλήγμα, δημιουργώντας νέες συνθήκες για την κάλυψη των αναγκών της κοινωνίας και της οικονομίας. Για την αντιμετώπιση των οικονομικών συνεπειών της κρίσης, το ΥΠΟΙΚ έχει από την πρώτη στιγμή προχωρήσει σε μια πληθώρα παρεμβάσεων για την προστασία του οικονομικού ιστού της χώρας και των πολιτών από τις επιπτώσεις της πανδημίας. Το συνολικό ύψος των μέτρων που έχουν ή αναμένεται να υλοποιηθούν υπολογίζεται στα 31,5 δισ. ευρώ, εκ των οποίων τα 24 δισ. ευρώ αφορούν το έτος 2020 και τα 7,5 δισ. ευρώ το έτος 2021.

Δεδομένων των συνθηκών αβεβαιότητας σε σχέση με την εξέλιξη της πανδημίας, το ΥΠΟΙΚ είναι σε ετοιμότητα για πιθανή ανάγκη παράτασης των υφιστάμενων μέτρων και κάλυψη του κόστους τους και για τους πρώτους μήνες του 2021, προκειμένου να συνεχιστεί η στήριξη νοικοκυριών και επιχειρήσεων, μέσω μέτρων όπως, μεταξύ άλλων, η αποζημίωση ειδικού σκοπού για τους εργαζόμενους των οποίων οι συμβάσεις εργασίας τίθενται σε αναστολή, με παράλληλη πλήρη κάλυψη των ασφαλιστικών εισφορών επί του ονομαστικού μισθού τους από το κράτος, ο μηχανισμός ΣΥΝΕΡΓΑΣΙΑ, η μείωση ενοικίου, η επιστρεπτέα προκαταβολή αλλά και βεβαίως η στήριξη του συστήματος υγείας. Η κυβέρνηση, έχοντας απλώσει ένα ευρύ «δίκτυο προστασίας» πάνω από νοικοκυριά και επιχειρήσεις, προκειμένου οι επιπτώσεις της υγειονομικής κρίσης να είναι τόσο οι μικρότερες δυνατές όσο και αναστρέψιμες, εργάζεται μεθοδικά και για την επόμενη μέρα, με βασική επιδίωξη την επίτευξη ισχυρής ανάκαμψης και την εδραίωση βιώσιμων ρυθμών οικονομικής μεγέθυνσης. Παράλληλα, δίνεται έμφαση στην οικονομική και δημοσιονομική αντιμετώπιση των πρόσθετων προκλήσεων που απορρέουν από γεωπολιτικές εντάσεις, από ροές μεταναστών από φυσικές καταστροφές.

Βασικό προσδοκώμενο βήμα για το 2021 είναι η μείωση της φορολογίας, εφόσον κλείσει η παρένθεση της υγειονομικής κρίσης, και ανάλογα και με τις δημοσιονομικές δυνατότητες της χώρας και τις προτεραιότητες της κυβέρνησης. Εξάλλου η σημερινή κυβέρνηση έχει ήδη μειώσει, με μόνιμο τρόπο, συγκεκριμένους φόρους και ασφαλιστικές εισφορές. Μεταξύ άλλων, έχουν υλοποιηθεί η αναμόρφωση της φορολογίας εισοδήματος φυσικών προσώπων και αύξηση του αφορολόγητου ορίου για κάθε τέκνο, η μείωση του ΕΝΦΙΑ κατά 22%, η απαλλαγή από τον ΕΝΦΙΑ των κατοίκων μικρών, ακριτικών νησιών, η μείωση του φόρου εισοδήματος νομικών προσώπων στο 24%, η μείωση της φορολογίας διανεμόμενων κερδών στο 5%, η μείωση των ασφαλιστικών εισφορών, η αναστολή του ΦΠΑ στις νέες οικοδομές, η παροχή κινήτρων σε φυσικά πρόσωπα που εισφέρουν επενδυτικά κεφάλαια για νεοφυείς επιχειρήσεις, η θέσπιση επενδυτικών κινήτρων για δαπάνες επιστημονικής και τεχνολογικής έρευνας κ.ά. Επίσης, μέσα στην υγειονομική κρίση, υλοποιήθηκαν πρόσθετες και σημαντικές, μη μόνιμες μειώσεις φόρων και ασφαλιστικών εισφορών. Συγκεκριμένα, μεταξύ άλλων, εφαρμόστηκαν: μείωση, ή και μηδενισμός, της προκαταβολής φόρου εισοδήματος, κάλυψη των ασφαλιστικών εισφορών επί του ονομαστικού μισθού και των εργοδοτικών ασφαλιστικών εισφορών εργαζόμενων στις εποχικές επιχειρήσεις, δυνατότητα συμψηφισμού εμπρόθεσμης καταβολής ΦΠΑ με μελλοντικές φορολογικές υποχρεώσεις, έκπτωση για την εμπρόθεσμη πληρωμή ρυθμισμένων οφειλών, μείωση του ΦΠΑ σε υπηρεσίες και καλλιτεχνικές παραστάσεις και αρκετά άλλα.

Σε σχέση με τη προώθηση των αποκρατικοποιήσεων, παρότι η πανδημία επηρεάζει άμεσα το οικονομικό περιβάλλον και τον χρονικό προγραμματισμό των διαγωνισμών, βασικό μέλημα είναι η υποστήριξη του ΤΑΙΠΕΔ σε όλο το πρόγραμμα ιδιωτικοποιήσεων του 2021, η παρακολούθηση και υποστήριξη του προγράμματος αξιοποίησης ακίνητης περιουσίας της Εταιρείας Ακινήτων Δημοσίου (ΕΤΑΔ), καθώς και η κατάρτιση νέων στρατηγικών κατευθύνσεων της Ελληνικής Εταιρείας Συμμετοχών και Περιουσίας.

Τέλος, προωθούνται δράσεις που στοχεύουν στον μετασχηματισμό του ίδιου του Υπουργείου και στην ενίσχυση της λειτουργίας και της αποτελεσματικότητας των υπηρεσιών του (τροποποίηση Οργανισμού, απλούστευση και ψηφιοποίηση διαδικασιών, βελτίωση λειτουργίας των Μονάδων Κρατικών Ενισχύσεων κ.ά.), ενώ στόχο αποτελεί και ο ψηφιακός μετασχηματισμός της οικονομικής και δημοσιονομικής διαχείρισης του κράτους (GOV-ERP).

Το ρυθμιστικό έργο του ΥΠΟΙΚ για το 2021 είναι ευρύ και περιλαμβάνει νομοθετικές παρεμβάσεις που αφορούν σε θέματα επιτάχυνσης απορρόφησης των πόρων του Ταμείου Ανάκαμψης, στην κωδικοποίηση της φορολογικής νομοθεσίας εισοδήματος, ΦΠΑ και τελών χαρτοσήμου, στο πλαίσιο ειδικής εκκαθάρισης, στη σχετική νομοθεσία για την αξιοποίηση της δημόσιας περιουσίας καθώς και στην έκδοση της δευτερογενούς νομοθεσίας για την εφαρμογή του νέου πτωχευτικού νόμου. Επίσης προωθείται νέο ρυθμιστικό πλαίσιο για το Ενιαίο Πανευρωπαϊκό Συνταξιοδοτικό Προϊόν (PEPP) το οποίο αναμένεται να ολοκληρωθεί μέχρι το τέλος του 2021. Θα προταθούν αλλαγές του νομοθετικού πλαισίου που διέπει τις αναβαλλόμενες φορολογικές απαιτήσεις, το Ταμείο Χρηματοπιστωτικής Σταθερότητας (ΤΧΣ) και το Συνεγγυητικό Κεφάλαιο. Τέλος, ιδιαίτερης σημασίας είναι το νέο σύγχρονο θεσμικό πλαίσιο για την παρακολούθηση και λειτουργία των δημόσιων επιχειρήσεων και οργανισμών και για τη βελτίωση της ανταγωνιστικότητας και της εξωστρέφειας των επιχειρήσεων.

Τα προσδοκώμενα αποτελέσματα του κυβερνητικού προγράμματος για το ΥΠΟΙΚ εστιάζουν στην επίτευξη των μακροοικονομικών στόχων για αύξηση των ακαθάριστων επενδύσεων και του πραγματικού ΑΕΠ καθώς και των δημοσιονομικών στόχων που περιλαμβάνουν μείωση δημόσιου χρέους, αύξηση φορολογικών εσόδων και μείωση κενού ΦΠΑ καθώς και μείωση της ασφαλιστικής επιβάρυνσης στην εργασία. Επίσης επιδιώκεται η συγκράτηση του ιδιωτικού χρέους, αλλά και η μείωση των μη εξυπηρετούμενων δανείων των τραπεζών. Η αναβάθμιση της πιστοληπτικής ικανότητας της ελληνικής οικονομίας θεωρείται επίσης σημαντικός δείκτης αποτελεσματικότητας. Ιδιαίτερη σημασία έχει τέλος η παροχή επιδότησης δανείων κύριας κατοικίας πληγέντων από την πανδημία του κορωνοϊού ύψους περίπου 308 εκατ. ευρώ, η εφαρμογή των ηλεκτρονικών βιβλίων και της ηλεκτρονικής τιμολόγησης εντός του 2021 από το σύνολο των υπόχρεων και τέλος η επέκταση του ενιαίου λογιστικού σχεδίου σε όλους τους φορείς της Γενικής Κυβέρνησης.

Για την υλοποίηση των ανωτέρω δράσεων και έργων, πέρα από τους πόρους που θα προέλθουν από το Ταμείο Ανάκαμψης ή το ΕΣΠΑ, θα διατεθούν επί πλέον πόροι από τον Κρατικό Προϋπολογισμό ενώ προβλέπεται να προσληφθούν 56 άτομα διαφόρων ειδικοτήτων που θα ενισχύσουν το Υπουργείο και τους εποπτευόμενους φορείς του.

ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ ΚΑΙ ΕΠΕΝΔΥΣΕΩΝ

Η συνολική δράση του Υπουργείου Ανάπτυξης και Επενδύσεων (ΥΠΑΝΕΠ) αποσκοπεί στην ενίσχυση της παραγωγικότητας, της επιχειρηματικότητας, της καινοτομίας, της βιομηχανικής παραγωγής, του εμπορίου, της έρευνας και της τεχνολογικής προόδου μέσω των οποίων επιτυγχάνεται η ανταγωνιστικότητα της εγχώριας παραγωγής, η προσέλκυση άμεσων ξένων επενδύσεων η δημιουργία εισοδήματος και νέων θέσεων εργασίας, ενώ διασφαλίζεται η οικονομική ανάπτυξη και η κοινωνική συνοχή. Για το 2021, το Υπουργείο, με κατάλληλες δράσεις, στοχεύει στη βελτίωση του επιχειρηματικού περιβάλλοντος και την προσέλκυση επενδύσεων, στην αύξηση των δραστηριοτήτων έρευνας και ανάπτυξης σε ερευνητικά κέντρα και επιχειρήσεις και τη σύνδεση με την αγορά καθώς και τη στήριξη της καινοτομίας των νεοφυών επιχειρήσεων. Κεντρικούς στόχους επίσης αποτελούν η προώθηση της στρατηγικής για τις δημόσιες συμβάσεις και η προστασία του καταναλωτή, καθώς και η απορρόφηση του ΕΣΠΑ 2014-2020, η έναρξη της νέας προγραμματικής περιόδου ΕΣΠΑ 2021-2027, όπως και η βέλτιστη αξιοποίηση του Προγράμματος Δημοσίων Επενδύσεων (ΠΔΕ).

Μια σημαντική πρόκληση που έχει να αντιμετωπίσει το Υπουργείο, εν μέσω της παγκόσμιας υγειονομικής κρίσης, είναι η αξιοποίηση των διαθέσιμων εθνικών και συγχρηματοδοτούμενων πόρων για την αναχαίτιση των συνεπειών της και την αύξηση του ΑΕΠ. Η αποκατάσταση της εύρυθμης λειτουργίας της αγοράς, των επιχειρήσεων και εν γένει της οικονομικής δραστηριότητας σε συνθήκες Covid19, είναι ασφαλώς απαραίτητο τμήμα της καθημερινής του μέριμνας.

Το ΥΠΑΝΕΠ προχωρά κανονικά τις στρατηγικές του προτεραιότητες που έχουν σκοπό να υποβοηθήσουν τη μετάβαση σε ένα νέο αναπτυξιακό υπόδειγμα: σύνδεση της έρευνας και της καινοτομίας με την παραγωγή και τις επιχειρήσεις, βελτίωση της καινοτομικής επίδοσης των επιχειρήσεων, του θεσμικού πλαισίου λειτουργίας επιχειρήσεων και του αδειοδοτικού καθεστώτος υλοποίησης επενδύσεων σε διαφορετικούς τομείς οικονομικών δραστηριοτήτων, προσέλκυση στρατηγικών επενδύσεων, ενίσχυση των επιχειρήσεων για την αναβάθμιση και τον εκσυγχρονισμό τους και καταπολέμηση του παρεμπορίου. Έμφαση δίνεται στην αναβάθμιση των παραγωγικών υποδομών όπως επιχειρηματικά πάρκα και στην προώθηση της εφοδιαστικής (logistics) για τη δημιουργία θετικού επενδυτικού κλίματος με σκοπό την ενίσχυση του ρόλου της χώρας ως διεθνούς διαμετακομιστικού κέντρου.

Ειδικότερα το Υπουργείο υλοποιεί μεγάλες μεταρρυθμίσεις, όπως η απλοποίηση αδειοδότησης των οικονομικών δραστηριοτήτων, η φιλοσοφία της οποίας συμπυκνώνεται στη μετατόπιση από τον εκ των προτέρων έλεγχο και την αδειοδότηση στην καταρχήν ελεύθερη άσκηση δραστηριότητας και στον εκ των υστέρων έλεγχο, βάσει της εκτίμησης κινδύνου και της εισαγωγής και αξιοποίησης νέων διοικητικών εργαλείων και του ολοκληρωμένου πληροφοριακού συστήματος. Μία ακόμα σημαντική μεταρρύθμιση είναι η απλούστευση και επιτάχυνση των διαδικασιών και μείωση της γραφειοκρατίας μέσω της εφαρμογής του νέου θεσμικού πλαισίου για το Γενικό Εμπορικό Μητρώο και διασύνδεσης με άλλα δημόσια μητρώα.

Με σκοπό την επιτάχυνση των διαδικασιών, τον περιορισμό της γραφειοκρατίας, την ενίσχυση της διαφάνειας αλλά και την εξοικονόμηση πόρων, προωθείται η τροποποίηση του θεσμικού πλαισίου των

Δημοσίων Συμβάσεων και καταρτίζεται μια νέα Εθνική Στρατηγική για το 2021- 2025. Δημιουργούνται προϋποθέσεις για την αύξηση της συμμετοχής των μικρομεσαίων επιχειρήσεων στις δημόσιες συμβάσεις, προωθείται ο ψηφιακός μετασχηματισμός και η επαγγελματοποίηση.

Στο σχέδιο μεταρρυθμιστικών δράσεων του ΥΠΑΝΕΠ περιλαμβάνεται επιπρόσθετα η αναμόρφωση του θεσμικού πλαισίου που αφορά στην προσέλκυση στρατηγικών επενδύσεων, η έκδοση νέου νομοθετικού πλαισίου για τις ιδιωτικές επενδύσεις και η εκπόνηση Εθνικής Στρατηγικής για τις Συμπράξεις Δημοσίου και Ιδιωτικού Τομέα (ΣΔΙΤ). Το σύνολο των εν λόγω δράσεων στοχεύει στην επιτάχυνση των διαδικασιών, επιδιώκοντας παράλληλα την παροχή των κατάλληλων κινήτρων για την προσέλκυση επενδύσεων που συμβάλλουν - μεταξύ άλλων - στον ψηφιακό μετασχηματισμό, τη μείωση του περιβαλλοντικού αποτυπώματος, τη διασύνδεση έρευνας και παραγωγής, μέσω της ενσωμάτωσης καινοτόμων μεθόδων παραγωγής και νέων τεχνολογιών, την αύξηση της εξωστρέφειας και την ανάπτυξη συνεργειών για τη μεγέθυνση των επιχειρήσεων και για τη δημιουργία αλυσίδων αξίας. Οι ανωτέρω μεταρρυθμίσεις θα συμβάλλουν καθοριστικά στη βελτίωση του επιχειρηματικού περιβάλλοντος και στο άνοιγμα της οικονομίας σε νέες επενδύσεις, ενώ θα οδηγήσουν σε σημαντική μεγέθυνση της ελληνικής οικονομίας.

Εξέχουσας σημασίας έργα με σαφή μεταρρυθμιστικό και καινοτόμο χαρακτήρα είναι η δημιουργία Κέντρων Καινοτομίας (Innovation District), ΧΡΩΠΕΙ και ThessINTEC, η προώθηση νεοφυών επιχειρήσεων μέσω της κατάρτισης εθνικού μητρώου νεοφυών επιχειρήσεων ElevateGreece και ενός πλέγματος δράσεων Κρατικών Ενισχύσεων από το ΕΣΠΑ με δράσεις ανάπτυξης της έρευνας και της καινοτομίας (Έρευνώ – Δημιουργώ – Καινοτομώ, Innovation Clusters, Competence Centers, Γραφεία Μεταφοράς Τεχνολογίας, Διακρατικές Συνεργασίες) και σε συνδυασμό με τα νέα «γενναία» κίνητρα υπερέκπτωσης δαπανών για έρευνα και ανάπτυξη συμβάλλουν στην πραγματική σύνδεση του ερευνητικού ιστού της χώρας, με τις επιχειρήσεις για την παραγωγή καινοτόμων προϊόντων και υπηρεσιών που είναι απαραίτητη για την ενίσχυση της ανταγωνιστικότητας της χώρας.

Το ΥΠΑΝΕΠ προχωρά προς την επίτευξη των στόχων του με μια σειρά από εμβληματικά έργα και προγράμματα. Η κατάρτιση και επικύρωση της Εθνικής Στρατηγικής Έρευνας, Τεχνολογικής Ανάπτυξης και Καινοτομίας (ΕΣΕΤΑΚ) με 7ετή ορίζοντα, είναι στις προτεραιότητες του Υπουργείου καθώς και η ανάπτυξη του πλαισίου και των εργαλείων εποπτείας για την προστασία του καταναλωτή. Επίσης η ψηφιοποίηση του μητρώου σημάτων με δυνατότητα δημόσιας πρόσβασης θα διευκολύνει την παροχή προστασίας σε εθνικό επίπεδο του σήματος των επιχειρήσεων προς διάκριση προϊόντων ή/και υπηρεσιών. Έμφαση επίσης δίνεται στο πρόγραμμα ωρίμανσης έργων ΣΔΙΤ το οποίο περιλαμβάνει την παροχή συμβουλευτικών υπηρεσιών προς τις αναθέτουσες αρχές για την ωρίμανση, δημοπράτηση και παρακολούθηση των έργων αυτών.

Βασική επιδίωξη του Υπουργείου παραμένει η αποτελεσματική διαχείριση των κονδυλίων ΕΣΠΑ. Το επόμενο χρονικό διάστημα το ΕΣΠΑ 2014-2020 εισέρχεται σε περίοδο εντατικής υλοποίησης, με την Ελλάδα να βρίσκεται πλέον σε πολύ καλή θέση ανάμεσα σε όλα τα κράτη – μέλη της Ευρωπαϊκής Ένωσης στην απορρόφηση των ευρωπαϊκών πόρων. Έως το 2023 θα πρέπει να ολοκληρωθούν τα έργα και οι δράσεις του ΕΣΠΑ 2014-2020 σε όλους τους τομείς. Ταυτόχρονα, από το 2021 προστίθενται οι πόροι του REACT EU που αποσκοπούν στην απόσβεση των συνεπειών της κρίσης λόγω της πανδημίας Covid19 για έργα που θα πρέπει επίσης να έχουν ολοκληρωθεί έως το 2023. Παράλληλα, η έγκαιρη

έναρξη του ΕΣΠΑ 2021-2027, προσανατολισμένου στους στόχους πολιτικής της επόμενης προγραμματικής περιόδου για τις ανάγκες της περιφερειακής ανάπτυξης, συνοχής και ανταγωνιστικότητας αποτελεί προτεραιότητα του Υπουργείου. Συμπληρωματικά με τα συγχρηματοδοτούμενα προγράμματα, η αποδοτική αξιοποίηση των εθνικών πόρων μέσω του Εθνικού Προγράμματος Ανάπτυξης 2021-2025 εισάγει επίσης μεσοπρόθεσμη στοχοθεσία και συμβάλλει στην προώθηση των αναπτυξιακών προτεραιοτήτων.

Το ρυθμιστικό πρόγραμμα του ΥΠΑΝΕΠ για το 2021 περιλαμβάνει πλήθος νομοθετικών πρωτοβουλιών για την επίτευξη των στόχων του. Οι σημαντικότερες αφορούν στην κατάθεση του νομοσχεδίου για τη νέα απλουστευμένη διαδικασία αδειοδότησης οικονομικών δραστηριοτήτων, την τροποποίηση διατάξεων του ν. 4399/2016 (Αναπτυξιακός νόμος) και του ν. 4608/2019 (Στρατηγικές Επενδύσεις) με σκοπό την επιτάχυνση των διαδικασιών διεκπεραίωσης και ελέγχου, την αναθεώρηση του θεσμικού πλαισίου για τις Δημόσιες Συμβάσεις, την ενσωμάτωση της Οδηγίας ΕΕ 2019/1151 για τη χρήση ψηφιακών εργαλείων και διαδικασιών στον τομέα του εταιρικού δικαίου. Επίσης, διακρίνονται η αναμόρφωση του πλαισίου ανάπτυξης και λειτουργίας Επιχειρηματικών Πάρκων και το νομοσχέδιο για τη διαχείριση, έλεγχο και εφαρμογή αναπτυξιακών παρεμβάσεων (ΕΣΠΑ) για την προγραμματική περίοδο 2021-2027. Επίσης αναμένεται η κύρωση του νόμου για την ΕΣΕΤΑΚ, η κατάθεση του νομοσχεδίου για τη μεταρρύθμιση του θεσμικού πλαισίου ίδρυσης και λειτουργίας των τεχνολογικών (Spin Off) καθώς και η έκδοση νέου νομοθετικού πλαισίου για τις ιδιωτικές επενδύσεις

Βασικοί δείκτες που θα χρησιμοποιηθούν για την μέτρηση των προσδοκώμενων αποτελεσμάτων του προγράμματος του Υπουργείου θα είναι η αύξηση έντασης δαπανών για έρευνα και ανάπτυξη στο 1,34% του ΑΕΠ, η βελτίωση επιδόσεων στον έγκυρο Ευρωπαϊκό Δείκτη “European Innovation Scoreboard” με στόχο την 18^η θέση για το 2022 και τη βελτίωση επιδόσεων στον έγκυρο Διεθνή Δείκτη “Global Innovation Index”. Το Υπουργείο επιδιώκει επίσης να καλύψει τον ετήσιο στόχο απορρόφησης της ενωσιακής στήριξης ύψους 3,6 δισ. ευρώ και να ενισχύσει την καταπολέμηση του παραεμπορίου με αύξηση των ελέγχων κατά 30%.

Για την υλοποίηση του έργου του, το ΥΠΑΝΕΠ έχει τη δυνατότητα να διαθέσει κονδύλια ύψους 5.301 εκατ. σύμφωνα με τον Κρατικό Προϋπολογισμό του 2021, εκ των οποίων ποσό ύψους 2.635 εκατ. ευρώ θα προέλθει από το Ταμείο Ανάκαμψης και Ανθεκτικότητας, ενώ έχουν προγραμματιστεί 24 νέες προσλήψεις για την κάλυψη των αναγκών του Υπουργείου.

ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΕΞΩΤΕΡΙΚΩΝ

Αποστολή του Υπουργείου Εξωτερικών (ΥΠΕΞ) είναι η άσκηση της εξωτερικής πολιτικής της Ελληνικής Δημοκρατίας και η προαγωγή της διεθνούς νομιμότητας σε συνεργασία με τα άλλα κράτη και την διεθνή κοινότητα. Στο πλαίσιο της αποστολής του, επιδιώκει την ασφάλεια και ακεραιότητα της χώρας κατά τις επιταγές του Συντάγματος, την περιφερειακή και διεθνή σταθερότητα και ειρήνη, την προστασία των ανθρωπίνων δικαιωμάτων, την αναβάθμιση του ρόλου και της παρουσίας της χώρας στο διεθνές σύστημα, την προαγωγή των πολιτικών και οικονομικών συμφερόντων της χώρας, την προβολή του ελληνικού πνεύματος και πολιτισμού στο εξωτερικό, καθώς και την προώθηση και προστασία των δικαιωμάτων και των συμφερόντων των Ελλήνων στο εξωτερικό. Στην κατεύθυνση της επίτευξης της αποστολής του, προτεραιότητες πολιτικής του Υπουργείου για το 2021 αποτελούν η προώθηση των ελληνικών συμφερόντων και προτεραιοτήτων στην ΕΕ, η ενίσχυση της οικονομικής εξωστρέφειας της χώρας, η προβολή της εικόνας της στο εξωτερικό με παράλληλη αξιοποίηση των δυνατοτήτων του απόδημου Ελληνισμού αλλά και η αναβάθμιση της λειτουργίας των υπηρεσιακών δομών του. Είναι αυτονόητο ότι τα παραπάνω συναρτώνται και με την προσπάθεια προώθησης αγαστών σχέσεων καλής γειτονίας και με την επιτυχή αντιμετώπιση διμερών εκκρεμοτήτων με γειτονικές χώρες στη βάση του Διεθνούς Δικαίου.

Το Υπουργείο έχει να αντιμετωπίσει προκλήσεις σε πολλά επίπεδα, ξεκινώντας από τη βασική του αποστολή, σε μια περίοδο έντασης στην ευρύτερη γεωγραφική μας περιοχή, όπου εν μέσω πολιτικών, κοινωνικών και ανθρωπιστικών κρίσεων η Ελλάδα επιδιώκει να παραμείνει και να καθιερωθεί ως παράγοντας σταθερότητας, μέσα από συνεχείς διπλωματικές πρωτοβουλίες και καλλιέργεια στρατηγικών συμμαχιών. Παράλληλα, η παγκόσμια οικονομική και υγειονομική κρίση συρρικνώνει εκ των πραγμάτων το πεδίο δράσης για την προβολή της χώρας σε διεθνές επίπεδο, τη δημιουργία νέας εικόνας για αυτήν και την προώθηση των προϊόντων της σε νέες αγορές.

Προς εκπλήρωση της αποστολής του Υπουργείου, και με σκοπό την επίτευξη στόχων και την αντιμετώπιση προκλήσεων, διαμορφώνονται οι επιδιώξεις του για το 2021, πέραν του ευρύτερου διπλωματικού στρατηγικού σχεδίου, που υλοποιούνται μέσω μιας δέσμης μεταρρυθμίσεων και δράσεων.

Η προώθηση των ελληνικών συμφερόντων και προτεραιοτήτων στην ΕΕ, αποτελεί βασική επιδίωξη του Υπουργείου και προωθείται μέσω της ενίσχυσης της θέσης της Ελλάδας στα Βαλκάνια και τη Νοτιοανατολική Μεσόγειο, την υποστήριξη της ενταξιακής προοπτικής των Δυτικών Βαλκανίων, την ενδυνάμωση των σχέσεων με Μεσογειακά Κράτη-Μέλη και εταίρους Νότιας Γειτονίας και την ενεργό συμμετοχή στη διαδικασία στοχασμού για το μέλλον της Ευρώπης. Στον τομέα της ενίσχυσης της εικόνας της χώρας στο εξωτερικό, σημαντικό ρόλο καλείται να διαδραματίσει μία στοχευμένη επικοινωνιακή στρατηγική δημόσιας διπλωματίας, μέσω της ανάδειξης της πολιτιστικής κληρονομιάς, της υλοποίησης μορφωτικών δράσεων και της ανάπτυξης της διπλωματίας της Διασποράς, ιδιαίτερα εν όψει της επετείου των 200 ετών από την Ελληνική Επανάσταση.

Στον κρίσιμο τομέα της οικονομικής διπλωματίας και εξωστρέφειας και ειδικότερα των εξαγωγών των ελληνικών προϊόντων και υπηρεσιών προτάσσεται η δημιουργία ενός ενιαίου και ενισχυμένου δικτύου

υποστήριξης της εξωστρέφειας των ελληνικών επιχειρήσεων και προσέλκυσης επενδύσεων ενώ ταυτόχρονα εντατικοποιείται η διυπουργική συνεργασία για τη διευκόλυνση του εμπορίου. Στο πλαίσιο αυτό προωθείται νέο νομοθέτημα για τον μετασχηματισμό και εκσυγχρονισμό του Οργανισμού Ανάπτυξης Εξαγωγικών Πιστώσεων με βάση τα διεθνή πρότυπα και τις βέλτιστες πρακτικές. Επίσης επιδιώκεται η αναβάθμιση της λειτουργίας των Αρχών Εξωτερικού και ο εξορθολογισμός της οργανωτικής δομής του ΥΠΕΞ, με σύγχρονο και ευέλικτο σχήμα, εξοικονόμηση ανθρωπίνων πόρων και αναδιάρθρωση του μηχανισμού διοικητικής υποστήριξης. Επιπροσθέτως, η υιοθέτηση Ευρωπαϊκού Συμφώνου για το Άσυλο και τη Μετανάστευση στη βάση ελληνικών προτεραιοτήτων και η χάραξη στρατηγικών κατευθυντήριων γραμμών για θέματα σχετικά με τη μετανάστευση, τα σύνορα και το άσυλο θα συμβάλλει στην αντιμετώπιση των μείζονων αυτών προβλημάτων με ταυτόχρονη διασφάλιση των ελληνικών συμφερόντων.

Οι απαιτήσεις της εποχής επιβάλλουν ταχύτερη εξυπηρέτηση πολιτών και διεκπεραίωση υποθέσεων. Στο πλαίσιο του ψηφιακού μετασχηματισμού του Υπουργείου, δρομολογείται η πλήρης ψηφιοποίηση των υπηρεσιών που παρέχει στους Έλληνες του εξωτερικού μέσω των προξενικών αρχών. Επιπλέον, προγραμματίζεται λειτουργία δικτύων και δημιουργία κεντρικής υποδομής ελέγχου ροών πολιτών τρίτων χωρών, ανακαίνιση τμημάτων θεώρησης Αρχών Εξωτερικού και αξιοποίηση των ψηφιακών εργαλείων για την προσέλκυση επενδύσεων και δράσεις εξωστρέφειας.

Τα σημαντικά έργα που προωθούνται μέσα στο 2021 είναι αρκετά. Η προ πολλού αναγνωρισμένη ανάγκη ψηφιακής αναβάθμισης των υπηρεσιών, ως προαναφέρθηκε, είναι ένα ζήτημα προς επίλυση για τη βελτίωση της σχέσης της χώρας με τους Έλληνες που ζουν στο εξωτερικό, με σημαντική τη διαχρονική εκκρεμότητα της χαρτογράφησης- απογραφής τους αλλά και τη βελτίωση των υπηρεσιών που παρέχει το κράτος σε αυτούς. Μεταξύ άλλων, θα προχωρήσει η ψηφιοποίηση της διαδικασίας διαχείρισης των οικονομικών του Υπουργείου μέσω διασύνδεσης με τις Αρχές Εξωτερικού και προβλέπεται ψηφιακή λειτουργία της Εθνικής Μονάδας Ευρωπαϊκού Συστήματος Πληροφοριών και Αδειοδότησης Ταξιδιού (Εθνική Μονάδα ETIAS) για πολίτες τρίτων χωρών που απαλλάσσονται από την υποχρέωση θεώρησης Σένγκεν. Ψηφιακή μετάβαση σχεδιάζεται και για τη διαδικασία έκδοσης θεωρήσεων και τη θέσπιση της φοιτητικής θεώρησης που αφορούν στην ταχύτερη και ασφαλέστερη έκδοση visa.

Εντός του 2021 σχεδιάζεται η ολοκλήρωση ενός βασικού νομοθετήματος του Υπουργείου που θα αφορά την αναδιάρθρωση της Διπλωματικής Ακαδημίας, με εισαγωγή σύγχρονων θεσμών εκπαίδευσης και διαρκούς μετεκπαίδευσης, για την αποτελεσματικότερη και σύγχρονη λειτουργία του.

Το Υπουργείο προσδοκά μετρήσιμα αποτελέσματα από τις πολιτικές του. Για την ενίσχυση της διεθνούς εικόνας της χώρας με τη χρήση σύγχρονων επικοινωνιακών στρατηγικών και ψηφιακών εργαλείων στόχος είναι μέχρι το τέλος του 2021 η Ελλάδα να έχει ανέβει σημαντικά στην κατάταξη του Soft Power Index. Η αύξηση των εξαγωγών θα εκτιμηθεί ως άνοδος στο ποσοστό του ΑΕΠ κατά +3% σε ετήσια βάση, υπό την αίρεση επιπτώσεων Covid19. Τέλος, σχετικά με τον εκσυγχρονισμό, ψηφιακό μετασχηματισμό του Υπουργείου και την αναβάθμιση των υπηρεσιών που παρέχει προς τους πολίτες θα χρησιμοποιηθεί σαν κριτήριο επίτευξης, ως το τέλος του 2021 το 70% παρεχόμενων υπηρεσιών προς τους πολίτες σε καθημερινή βάση (κατά μ.ο.) να παρέχεται ψηφιακά.

Για την υλοποίηση του προγραμματικού του έργου, το ΥΠΕΞ μπορεί να διαθέσει ποσό ύψους 276 εκατ. ευρώ σύμφωνα με τα στοιχεία του Κρατικού Προϋπολογισμού του 2021 και θα καλύψει 61 θέσεις νέων μονίμων υπαλλήλων στην Κεντρική Υπηρεσία.

ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΠΡΟΣΤΑΣΙΑΣ ΤΟΥ ΠΟΛΙΤΗ

Το Υπουργείο Προστασίας του Πολίτη (ΥΠΤΠ), διαδραματίζει μείζονα ρόλο στην εσωτερική ασφάλεια, την καταπολέμηση του εγκλήματος, την αντιμετώπιση των φυσικών καταστροφών, τη διαχείριση κρίσεων και την ασφάλεια των συνόρων της χώρας, ενώ η αναβάθμιση του τομέα της πολιτικής προστασίας και η επέκταση των αρμοδιοτήτων του στην σωφρονιστική πολιτική, του προσέδωσε κατεύθυνση με εντονότερο κοινωνικό προσανατολισμό.

Σε επίπεδο προγραμματικού σχεδιασμού για το 2021, οι στόχοι του ΥΠΤΠ περιλαμβάνουν την διαφύλαξη της ασφάλειας των πολιτών με μηδενική ανοχή στο έγκλημα και την παραβατικότητα, την αναμόρφωση της σωφρονιστικής πολιτικής και του σωφρονιστικού συστήματος και την ολοκλήρωση σχεδιασμού αναδιοργάνωσης και επέκτασης του δικτύου Καταστημάτων Κράτησης (ΚΚ). Επιπλέον, το ΥΠΤΠ στοχεύει σε αναβαθμισμένη πολιτική προστασία υλοποιώντας σχέδιο αναμόρφωσής της, προκειμένου να καταστεί αποτελεσματικότερη στην διαχείριση καταστροφών και κρίσεων, με έμφαση στην πανδημία του κορωνοϊού.

Βασική πρόκληση που αναδύεται για το ΥΠΤΠ το επόμενο διάστημα αποτελεί η προστασία των χερσαίων εξωτερικών συνόρων και η ενίσχυση του ρυθμού επιστροφών παράτυπων μεταναστών, ειδικότερα δε, μπροστά στο ενδεχόμενο διόγκωσης των μεταναστευτικών πιέσεων και ενδεχόμενων τάσεων εργαλειοποίησής τους. Επιπλέον, ζήτημα προτεραιότητας αποτελεί ο εκσυγχρονισμός του κτηριακού αποθέματος του σωφρονιστικού συστήματος της χώρας προκειμένου να αντιμετωπιστεί ο υπερπληθυσμός και η παραβατικότητα στα καταστήματα κράτησης. Εξίσου σημαντική είναι και η αναβάθμιση των υπηρεσιών υγείας και εκπαίδευσης στις φυλακές. Στο πεδίο της πολιτικής προστασίας αναδείχθηκε ως προτεραιότητα η υλοποίηση της ενιαίας στρατηγικής για την αντιμετώπιση εκτάκτων αναγκών σε τοπικό και περιφερειακό επίπεδο.

Κεντρική μεταρρυθμιστική δράση για το νέο έτος αποτελεί ο εκσυγχρονισμός της οργανωτικής δομής και της λειτουργίας της Ελληνικής Αστυνομίας και η κατάρτιση του νέου οργανογράμματος του φορέα. Προωθείται μέσω αυτής της μεταρρύθμισης η ανάπτυξη ενός συνεκτικού σχεδίου αλλαγής και εκσυγχρονισμού της φιλοσοφίας και της λειτουργίας της Ελληνικής Αστυνομίας δια της αναδιάρθρωσης της οργανωτικής και επιτελικής της δομής, της βέλτιστης αξιοποίησης του ανθρώπινου δυναμικού αλλά και της συνολικής αναβάθμισης της αστυνομικής εκπαίδευσης. Επιπλέον, ήδη εκπονείται και θα ολοκληρωθεί εντός του 2021 το Δόγμα Εσωτερικής Ασφάλειας, η κατάρτιση, δηλαδή, ενός θεσμικού κειμένου στρατηγικού χαρακτήρα στο οποίο θα αποτυπώνονται οι αξίες και η φιλοσοφία της πολιτικής εσωτερικής ασφάλειας, οι στόχοι, οι προκλήσεις αλλά και τα διαθέσιμα μέσα για την αντιμετώπισή τους. Σημαντική μεταρρύθμιση αποτελεί ακόμη η προστασία των δημόσιων υπαίθριων συναθροίσεων, στο πλαίσιο που διαμορφώθηκε από ν. 4703/2020, με την ανάπτυξη και την εφαρμογή νέου επιχειρησιακού δόγματος, τη συγκρότηση νέων ομάδων, την εκπαίδευση του εμπλεκόμενου ανθρώπινου δυναμικού και την αξιοποίηση νέων τεχνολογικών εργαλείων. Στον τομέα της αντεγκληματικής πολιτικής, βασική μεταρρυθμιστική προτεραιότητα παραμένει η μετασωφρονιστική μέριμνα και η επανένταξη των αποφυλακισθέντων. Επίσης, η ολοκλήρωση της μεταρρύθμισης της πολιτικής προστασίας με την εισαγωγή θεσμικών αλλαγών στο επίπεδο της

δημιουργίας υποδομών και στην ανάπτυξη ανθρώπινου δυναμικού συμπληρώνουν τις μεταρρυθμιστικές παρεμβάσεις του υπουργείου για το νέο έτος.

Ο σχεδιασμός του Υπουργείου για το 2021 περιλαμβάνει σειρά έργων και προγραμμάτων για το σύνολο των αξόνων πολιτικής εσωτερικής ασφάλειας. Απέναντι σε ένα ενδεχόμενο αύξησης των μεταναστευτικών πιέσεων, κύρια εργαλεία αντιμετώπισης θα καταστούν η ολοκλήρωση του Τεχνητού Εμποδίου και των συνοδών του έργων κατά μήκος της οριογραμμής της ελληνοτουρκικής μεθωρίας και η ενίσχυση του ανθρώπινου δυναμικού φύλαξης με την πρόσληψη επιπλέον 746 συνοριοφυλάκων. Επιπρόσθετα, στον τομέα της καταπολέμησης του διασυνοριακού οργανωμένου εγκλήματος και του ελέγχου των ροών των παράτυπων μεταναστών, προγραμματίζεται η ίδρυση Ειδικών Αστυνομικών Υπηρεσιών εντός των Κέντρων Υποδοχής και Ταυτοποίησης στα νησιά του Ανατολικού Αιγαίου, η εντατικοποίηση των εθνικών πτήσεων επιστροφών, ενώ οργανώνεται και η ενίσχυση των κοινών επιχειρήσεων με την Frontex και την Europol.

Στο πεδίο της πολιτικής προστασίας, πρέπει να αναφερθεί η κατά προτεραιότητα υποστήριξη της εθνικής προσπάθειας καταπολέμησης της πανδημίας του κορωνοϊού που θα συνεχιστεί το 2021, συμπεριλαμβάνοντας πλέον στις δράσεις και το συντονισμό ενεργειών του προγράμματος εμβολιασμού του πληθυσμού της χώρας. Επίσης, προωθείται η έκδοση των Σχεδίων Αντιμετώπισης Εκτάκτων Αναγκών και Διαχείρισης Συνεπειών και η πλήρης εφαρμογή του Εθνικού Μηχανισμού Διαχείρισης Κρίσεων και Αντιμετώπισης Κινδύνων (ν.4662/2020), καθώς και η δημιουργία της νέας επιχειρησιακής κάθετης δομής της Πολιτικής Προστασίας σε εθνικό, περιφερειακό και τοπικό επίπεδο. Ειδικότερα, θα ενισχυθεί η υφιστάμενη δομή με ανθρώπινους πόρους και νέα κτήρια. Θα αναπτυχθεί πλήρως το σύστημα έγκαιρης προειδοποίησης ενώ θα υπάρξει προμήθεια εναέριων μέσων αλλά και σημαντικού πυροσβεστικού εξοπλισμού.

Ταυτόχρονα, συνεχίζουν να υλοποιούνται στοχευμένες παρεμβάσεις για τη μείωση της εγκληματικότητας και την ενίσχυση του αισθήματος ασφάλειας του πολίτη, όπως το σημαντικό έργο της συγκρότησης νέων ευέλικτων επιχειρησιακών ομάδων εμφανούς αστυνόμευσης. Υιοθετούνται παράλληλα πολιτικές που θα προωθούν την ήπια αστυνόμευση, όπως η δημιουργία ομάδων διαλόγου και επίλυσης συγκρούσεων, η ενίσχυση του θεσμού του Αστυνομικού της Γειτονιάς και των Κινητών Μονάδων Αστυνόμευσης και η εντατικοποίηση του σχεδίου πεζών περιπολιών με σκοπό τη μετατροπή του σε ένα ολοκληρωμένο πρόγραμμα Κοινοτικής Αστυνόμευσης. Περαιτέρω, το ΥΠΤΠ δίνει έμφαση στο έργο της προμήθειας οχημάτων και υλικοτεχνικού εξοπλισμού, σε συνέχεια του μεγάλου προγράμματος ενίσχυσης υλικοτεχνικού εξοπλισμού που ολοκληρώθηκε το 2020. Ταυτόχρονα, θα αναπτυχθούν επιμέρους διυπουργικές δραστηριότητες, με πιο σημαντικές αυτές που αφορούν την ελεύθερη κίνηση πεζών και ευάλωτων ομάδων εντός του αστικού ιστού, με εντατικούς ελέγχους (που αποτελεί συναρμοδιότητα με το Υπουργείο Υποδομών και Μεταφορών), με ιδιαίτερη έμφαση στους πολίτες ΑμεΑ. Περαιτέρω, δίνεται έμφαση στην πρόληψη της ενδοοικογενειακής και της ενδοσχολικής βίας και στην υποστήριξη των θυμάτων σε συνεργασία με τα Υπουργεία Εργασίας και Κοινωνικών Υποθέσεων και Παιδείας και Θρησκευμάτων.

Στον τομέα της σωφρονιστικής/αντεγκληματικής πολιτικής και σε ό,τι αφορά την αναβάθμιση των υποδομών των καταστημάτων κράτησης, το Υπουργείο έχει ήδη ξεκινήσει το σύνθετο και εμβληματικό έργο της μετεγκατάστασης του ΚΚ Κορυδαλλού, ενώ με την εφαρμογή του ν. 4760/2020 θα ρυθμιστούν

πολλά ζητήματα σωφρονιστικής νομοθεσίας. Επιπλέον, δρομολογείται η δημιουργία του νέου Δικαστικού Σωφρονιστικού Συγκροτήματος Αθηνών και του νέου Καταστήματος Κράτησης ΚΡΗΤΗ II. Ακόμα, η αύξηση του επιπέδου ασφαλείας εντός και εκτός των ΚΚ με σεβασμό στα ανθρώπινα δικαιώματα, είναι η βασική στόχευση του Υπουργείου και απαιτεί δράσεις όπως είναι ο διαχωρισμός κρατουμένων ανάλογα με την σοβαρότητα του εγκλήματος καθώς και η αναβάθμιση των εκεί παρεχόμενων υπηρεσιών υγείας. Η ενίσχυση των εκπαιδευτικών προγραμμάτων και της επαγγελματικής κατάρτισης των κρατουμένων θα αποτελέσει μια από τις σημαντικότερες παρεμβάσεις στον τομέα της σωφρονιστικής πολιτικής, καθώς συνδέεται άμεσα με την πρόληψη της επαναλαμβανόμενης παραβατικότητας και την κοινωνική επανένταξη. Αντίστοιχα αναβαθμίζονται και τα εκπαιδευτικά προγράμματα του ανθρώπινου δυναμικού με σύγχρονες μεθοδολογίες σωφρονισμού. Στο πεδίο της επανένταξης, το Υπουργείο προωθεί τη σύσταση νέων δομών του φορέα «Επάνοδος» ανά τη χώρα, αλλά και γραφείων διασύνδεσης εντός όλων των ΚΚ. Τέλος, προωθείται η συνεχιζόμενη επιμόρφωση του προσωπικού των σωφρονιστικών ιδρυμάτων, με τη δημιουργία της σωφρονιστικής ακαδημίας και δίνεται έμφαση σε δράσεις ψυχοκοινωνικής στήριξης τόσο για το ανθρώπινο δυναμικό που υπηρετεί στα ΚΚ όσο και για τους κρατούμενους.

Σε επίπεδο ρυθμιστικού προγραμματισμού, το πρώτο τρίμηνο του 2021 δρομολογείται η έκδοση κανονιστικών πράξεων για την εφαρμογή του Εθνικού Μηχανισμού Διαχείρισης Κρίσεων και Αντιμετώπισης Κινδύνων και για την αναδιάρθρωση της Γενικής Γραμματείας Πολιτικής Προστασίας (ν. 4662/2020). Την ίδια χρονική περίοδο τοποθετείται η έκδοση του ΠΔ για την Ίδρυση Ειδικών Υπηρεσιών εντός των ΚΥΤ στα νησιά του Ανατολικού Αιγαίου. Ακολούθως, κατά το δεύτερο τρίμηνο του έτους αναμένεται ρυθμιστική παρέμβαση για τη νέα επιτελική δομή της ΕΛΑΣ και την αναδιάρθρωση των υπηρεσιών αυτής. Τέλος, το τρίτο τρίμηνο, έχει προγραμματιστεί η έκδοση ΠΔ για την μεταρρύθμιση της αστυνομικής εκπαίδευσης και της Αστυνομικής Ακαδημίας.

Για την αποτίμηση της απόδοσης του κυβερνητικού έργου στο πεδίο αρμοδιότητας της προστασίας του πολίτη, έχουν επιλεγεί μια σειρά από δείκτες, οι σημαντικότεροι εκ των οποίων είναι: δημιουργία 18 ομάδων «Δράση» και 5 Ομάδων Πρόληψης και Καταστολής Εγκληματικότητας (ΟΠΚΕ) έως το τέλος του 2021, η λειτουργία πειθαρχικής φυλακής στο ΚΚ Δομοκού έως το τρίτο τρίμηνο 2021, η δημιουργία 13 Περιφερειακών και 64 Τοπικών Κέντρων Πολιτικής Προστασίας (ΠΕΚΕΠΠ–ΤΟΚΕΠΠ) έως το τέλος του έτους και τέλος η πρόσληψη και η τοποθέτηση 746 συνοριοφυλάκων έως το δεύτερο τρίμηνο 2021.

Τα επί μέρους έργα και Δράσεις του ΥΠΤΠ υλοποιούνται υπό την προϋπόθεση τήρησης των δεσμευτικών ορίων του Προϋπολογισμού 2021 και του Μεσοπρόθεσμου Πλαισίου Δημοσιονομικής Στρατηγικής. Πιο συγκεκριμένα, ο προϋπολογισμός του ΥΠΤΠ για το 2021 ανέρχεται σε περίπου 2,49 δισ. ευρώ, εκ των οποίων 2,4 δισ. αντιστοιχούν στον τακτικό προϋπολογισμό και 74 εκατ. ευρώ στο ΠΔΕ. Τέλος, σύμφωνα με την αρ. 42/30-9-2020 ΠΥΣ, έχει εγκριθεί προγραμματισμός προσλήψεων για την κάλυψη 695 θέσεων. Επίσης, έχει προγραμματιστεί η συνέχιση της απασχόλησης των 2.500 συμβασιούχων πυροσβεστών εποχικής απασχόλησης.

ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΕΘΝΙΚΗΣ ΑΜΥΝΑΣ

Για το έτος 2021, το Υπουργείο Εθνικής Άμυνας (ΥΠΕΘΑ), εν σχέσει με τον πυρήνα των καθηκόντων του, εστιάζει στην ενίσχυση της αποτρεπτικής ισχύος της χώρας, μέσα από παρεμβάσεις που στοχεύουν στην εξασφάλιση της επάρκειας του αμυντικού εξοπλισμού με την προμήθεια νέων οπλικών συστημάτων και τον εκσυγχρονισμό των υφιστάμενων. Επιπλέον, στοχεύει στη βελτίωση των παρεχόμενων υπηρεσιών του, με σεβασμό στα χρήματα του πολίτη και στη βέλτιστη αξιοποίηση της ακίνητης περιουσίας του. Ακόμα, σχεδιάζει την αναβάθμιση της συνεισφοράς του στην κοινωνία μέσα από ειδικότερες παρεμβάσεις στους τομείς της υγείας, της πολιτικής προστασίας και της υποστήριξης δράσεων με στόχο την αντιμετώπιση της προσφυγικής κρίσης.

Για την επίτευξη των στόχων του και ταυτόχρονα απαντώντας σε υπάρχουσες προκλήσεις, το ΥΠΕΘΑ μεταρρυθμίζει το θεσμικό πλαίσιο για τις δημόσιες συμβάσεις προμηθειών, υπηρεσιών και έργων στον τομέα της άμυνας. Πρόκειται για ένα θέμα που διαχρονικά αποτελούσε εμπόδιο στην έγκαιρη και διαφανή υλοποίηση των εξοπλιστικών προγραμμάτων του. Σε επίπεδο διοίκησης, επίκεινται σημαντικές για τις Ένοπλες Δυνάμεις (ΕΔ) μεταρρυθμίσεις, μεταξύ των οποίων ο ψηφιακός μετασχηματισμός των φορέων του ΥΠΕΘΑ και η διενέργεια ηλεκτρονικών πλειοδοτικών διαγωνισμών για την βέλτιστη αξιοποίηση της περιουσίας του. Επίσης η αναδιοργάνωση του συστήματος διοίκησης και οργάνωσης των ΕΔ και η υιοθέτηση και εφαρμογή ενός νέου συστήματος αξιολόγησης των στελεχών τους, με στόχο την καλύτερη δυνατή αξιοποίησή τους, στο πλαίσιο του εκσυγχρονισμού του υφιστάμενου πλαισίου, αποτελούν σημαντικές μεταρρυθμίσεις για το Υπουργείο. Περαιτέρω αναμένεται να εκδοθεί νέος Οργανισμός Πολιτικού Προσωπικού. Παράλληλα, προωθεί ευρύτερες δράσεις που αφορούν στην βελτίωση και αναβάθμιση της εκπαίδευσης του προσωπικού του, συμπεριλαμβανομένου και του θεσμού της θητείας.

Στις μεταρρυθμιστικές δράσεις του Υπουργείου εντάσσεται και η διατήρηση της υψηλής επιχειρησιακής ετοιμότητας των ΕΔ και η περαιτέρω ενίσχυση και βελτίωση των επιχειρησιακών τους δυνατοτήτων. Στο πλαίσιο αυτό, εισάγονται μεταρρυθμίσεις θεσμικού και οργανωτικού χαρακτήρα, με προεξέχουσα την έκδοση και υλοποίηση εντός του 2021 της νέας Πολιτικής Εθνικής Άμυνας (ΠΕΑ) αλλά και την εφαρμογή της νέας Δομής Δυνάμεων. Η νέα ΠΕΑ, σε συνδυασμό με τη αναθεωρημένη Δομή Δυνάμεων, προσδιορίζει τις γενικές πολιτικές κατευθύνσεις και επιδιώξεις της Κυβέρνησης για την επίτευξη της Εθνικής Άμυνας, τη διασφάλιση των κυριαρχικών δικαιωμάτων της χώρας και την προάσπιση της εθνικής ανεξαρτησίας.

Εμβληματική δράση του ΥΠΕΘΑ κατά το 2021 είναι η προώθηση της σημαντικής αναβάθμισης των επιχειρησιακών δυνατοτήτων των Ενόπλων Δυνάμεων, μέσω ενός εκτεταμένου εξοπλιστικού προγράμματος για την απόκτηση και αναβάθμιση Οπλικών Συστημάτων καθώς και τη βελτίωση της υποστήριξής τους.

Ο ψηφιακός μετασχηματισμός των φορέων του ΥΠΕΘΑ προχωρά, πέρα από τις πρωτοβουλίες για μείωση της εσωτερικής γραφειοκρατίας που υλοποιούνται ήδη. Στο πλαίσιο αυτό, σχεδιάστηκαν στοχευμένα έργα για τη δημιουργία υποδομών, με στόχο την εύκολη και άμεση διάθεση υπηρεσιών προς τους πολίτες, όπως η δημιουργία ψηφιακής υποδομής της Εθνικής Μετεωρολογικής Υπηρεσίας

και η δημιουργία του Ολοκληρωμένου Πληροφοριακού Συστήματος Υγείας των ΕΔ. Τέλος, σε στάδιο σχεδιασμού βρίσκεται και ο ψηφιακός χάρτης των ΕΔ, μέσω του οποίου επιδιώκεται η επιτάχυνση της διαδικασίας αδειοδότησης επί κατασκευών, έργων και επενδύσεων, για τα οποία απαιτείται σχετική γνωμοδότηση από το ΥΠΕΘΑ.

Στις πολύ σημαντικές πρωτοβουλίες του Υπουργείου, εντάσσεται επίσης, η ενεργειακή αναβάθμιση κτηρίων του, καθώς και άλλες πρωτοβουλίες μείωσης του ενεργειακού αποτυπώματος και του λειτουργικού κόστους των υποδομών του. Ο προγραμματισμός του ΥΠΕΘΑ στοχεύει επίσης στη μείωση της προκαλούμενης δαπάνης μέσω και της εκμετάλλευσης των διαθέσιμων χρηματοδοτικών εργαλείων, ενώ επιδιώκεται η επαύξηση της ωριμότητας των προς ένταξη σε αυτά έργων, μέσω εκπόνησης σχετικών μελετών, με ταυτόχρονη ενίσχυση και αναβάθμιση του διαθέσιμου προσωπικού. Επιπρόσθετα, η δρομολογούμενη επικαιροποίηση του Γενικού Κανονισμού Διαχείρισης Εγκαταστάσεων ΕΔ αντικαθιστά ένα θεσμικό κείμενο δεκαετιών με ένα ολοκληρωμένο σύστημα διαχείρισης υποδομών μέσω τεχνολογιών πληροφορικής και επικοινωνιών. Αναφορικά με το σχεδιασμό και τη διαχείριση των ευρωπαϊκών πόρων στον τομέα της άμυνας, η ομάδα χάραξης πολιτικής για τα ευρωπαϊκά προγράμματα του ΥΠΕΘΑ καλείται να μελετήσει τον καλύτερο οργανωτικό και επιχειρησιακό τρόπο υλοποίησης της στρατηγικής του Υπουργείου, είτε μέσω σύστασης ενός νέου φορέα, ή μέσω αναδιοργάνωσης των υφιστάμενων δομών.

Περαιτέρω, το Υπουργείο προχωρά σε πρωτοβουλίες εμβληματικού χαρακτήρα με στόχο σύγχρονες και ποιοτικές υπηρεσίες με αποτελεσματικότερη εσωτερική λειτουργία. Συγκεκριμένα, επιδιώκεται η εξοικονόμηση ανθρώπινου δυναμικού με μείωση της γραφειοκρατίας προκειμένου να ενισχυθεί η στελέχωση των επιχειρησιακών μονάδων, καθόσον αυτή είναι άμεσα συνδεδεμένη με την επιχειρησιακή ετοιμότητα των ΕΔ. Για τον ίδιο σκοπό, προωθείται αύξηση των εισακτέων στις Στρατιωτικές Σχολές, πρόσληψη επαγγελματιών οπλιτών και οπλιτών βραχείας ανακατάταξης, καθώς και αναβάθμιση της στρατιωτικής θητείας με την παροχή δεξιοτήτων και την πιστοποίηση προσόντων.

Παράλληλα, κομβική καθίσταται η συνδρομή και παροχή υπηρεσιών υγείας σε περιόδους κρίσεων και σε δυσπρόσιτες περιοχές. Η συνεισφορά των ΕΔ στον τομέα της υγείας επιτυγχάνεται μέσω της ενίσχυσης του κρατικού μηχανισμού με μέσα, υλικά και προσωπικό, όπως με τη διάθεση στρατιωτικού προσωπικού επ'ωφελεία του Υπουργείου Υγείας και της Γενικής Γραμματείας Πολιτικής Προστασίας για την αντιμετώπιση της πανδημίας αλλά και με περιοδικές επισκέψεις υγειονομικού προσωπικού στο πλαίσιο προληπτικής ιατρικής σε ακριτικές περιοχές, καθώς και με τη συμμετοχή των μέσων των ΕΔ στις αποστολές αεροδιακομιδών. Τέλος, το Υπουργείο, μέσα από συγχρηματοδοτούμενα προγράμματα αλλά και με την αξιοποίηση δωρεών, αναβαθμίζει την δυνατότητα συνδρομής του σε αεροδιακομιδές ασθενών και στην πρόληψη και αντιμετώπιση συνεπειών από φυσικές καταστροφές.

Προς επίτευξη βασικών στόχων του, το ΥΠΕΘΑ ετοιμάζει για την αρχή του 2021 την αναθεώρηση του νομοθετικού πλαισίου για τις δημόσιες συμβάσεις προμηθειών, υπηρεσιών και έργων στους τομείς της άμυνας και της ασφάλειας. Το ίδιο διάστημα αναμένεται να καταθέσει τροποποίηση διατάξεων του Στρατιωτικού Ποινικού Κώδικα (ΣΠΚ) και του Κώδικα Δικαστικού Σώματος Ενόπλων Δυνάμεων (ΚΔΣΕΔ) ενώ λίγο αργότερα αναμένεται η αναθεώρηση του θεσμικού πλαισίου για τις Στρατονομικές Υπηρεσίες των Ενόπλων Δυνάμεων και οι ρυθμίσεις θεμάτων προσωπικού και Στρατολογίας.

Για την αξιολόγηση των προωθούμενων πολιτικών λαμβάνονται υπόψη -μεταξύ άλλων- ως δείκτες ο αριθμός των εξοπλιστικών προγραμμάτων που θα ενεργοποιηθούν (άνω των 100), ο αριθμός των συμβάσεων που θα τεθούν σε ισχύ (άνω των 50) καθώς και ο αριθμός των διαγωνισμών αξιοποίησης ακινήτων και κινητών περιουσιακών στοιχείων (τουλάχιστον 6 ετησίως ή συγκεκριμένα έσοδα).

Ο προϋπολογισμός του ΥΠΕΘΑ για το 2021 ανέρχεται σε 5.496 εκατ. ευρώ και πρόκειται να πραγματοποιηθούν 3.945 νέες προσλήψεις (συμπεριλαμβανομένου έκτακτου προσωπικού) για τη στελέχωση και των τριών Κλάδων των ΕΔ.

ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΠΑΙΔΕΙΑΣ ΚΑΙ ΘΡΗΣΚΕΥΜΑΤΩΝ

Σε συνέχεια των πρωτοβουλιών του 2020, κατά τη διάρκεια του 2021 το Υπουργείο Παιδείας και Θρησκευμάτων (ΥΠΑΙΘ) επικεντρώνεται στο να δημιουργήσει τις συνθήκες για μια εκπαίδευση που απελευθερώνει τις δημιουργικές δυνάμεις της κοινωνίας. Κεντρικοί στρατηγικοί πυλώνες είναι η προσαρμογή του εκπαιδευτικού μοντέλου στις ανάγκες του 21^{ου} αιώνα, με διαφανείς διαδικασίες αξιολόγησης που αποβλέπουν στην συνεχή βελτίωση της ποιότητας της παρεχόμενης εκπαίδευσης. Επενδύοντας στην αυτονομία και την εξωστρέφεια, ανοίγεται ο δρόμος για νέες, ήπιες και ψηφιακές δεξιότητες, ήδη από την προσχολική ηλικία. Απώτερος σκοπός των κυβερνητικών επιλογών για την παιδεία είναι ένα εκπαιδευτικό σύστημα χωρίς αποκλεισμούς που θα λειτουργεί ως αποτελεσματικός μοχλός κοινωνικής κινητικότητας για κάθε παιδί, θα στηρίζει την συμπεριληπτική ανάπτυξη στην εποχή της παγκόσμιας κοινωνίας της γνώσης και θα διαμορφώνει δημιουργικούς, εξωστρεφείς και υπεύθυνους πολίτες.

Στο πλαίσιο του Σχεδίου Δράσης του ΥΠΑΙΘ για το 2021, οι κεντρικοί στόχοι του είναι η καλλιέργεια της εμπιστοσύνης στο Δημόσιο Σχολείο, μέσα από παρεμβάσεις στην Πρωτοβάθμια και Δευτεροβάθμια Εκπαίδευση, η αναβάθμιση του Δημόσιου Πανεπιστημίου, καθώς και η κατάρτιση εθνικής στρατηγικής για την ενίσχυση της Δια Βίου Μάθησης. Κορυφαίος στόχος είναι η ανάδειξη της Επαγγελματικής Εκπαίδευσης και Κατάρτισης και η καθιέρωσή της -από λύση ανάγκης για λίγους- ως συνειδητής επιλογής και εργαλείο απασχόλησης για πολλούς, μέσα και από την υλοποίηση του νόμου που ψηφίστηκε στο τέλος του 2020. Τέλος, στόχο για το Υπουργείο αποτελεί η εξασφάλιση της θρησκευτικής ελευθερίας.

Η οικονομική ύφεση των προηγούμενων ετών οδήγησε σε υψηλά ποσοστά φυγής εξειδικευμένου ανθρώπινου δυναμικού στο εξωτερικό. Την ίδια στιγμή, η ανεργία των πτυχιούχων στην Ελλάδα εξακολουθεί να βρίσκεται στο υψηλότερο επίπεδο των χωρών της ΕΕ. Επιπλέον, παρά την εξαιρετική ποιότητα της ερευνητικής δραστηριότητας αρκετών ιδρυμάτων και το υψηλό βεληνεκές ανθρωπίνου δυναμικού, πολλά ελληνικά ΑΕΙ κατατάσσονται συγκριτικά χαμηλά σε διεθνές επίπεδο, ενώ υπάρχει περιορισμένο ενδιαφέρον αλλοδαπών φοιτητών που επιλέγουν την χώρα μας ως προορισμό για πανεπιστημιακές σπουδές. Την εικόνα συμπληρώνει η αποσπασματική, αποκομμένη από τις εξελίξεις προσέγγιση της Επαγγελματικής Εκπαίδευσης, Κατάρτισης και Δια Βίου Μάθησης (ΕΕΚΔΒΜ), με αποτέλεσμα την αδυναμία σύνδεσης με την αγορά εργασίας σε επίπεδο ειδικοτήτων αλλά και προσόντων, καθώς και τη μειωμένη ελκυστικότητα και συνεχή αμφισβήτηση της ΕΕΚΔΒΜ.

Παράλληλα, το εκπαιδευτικό σύστημα διαχρονικά διακρίνεται από συγκεντρωτισμό που οδηγεί σε ελλιπή αυτονομία δομών (σχολικών μονάδων, ΑΕΙ, κλπ.) και έλλειμμα λογοδοσίας, ενώ η απουσία επιμόρφωσης και ευκαιριών ανάπτυξης των παιδαγωγικών ικανοτήτων των εκπαιδευτικών, η δυσκολία χρήσης ΤΠΕ και η γήρανση του εκπαιδευτικού προσωπικού συμβάλλουν έτι περαιτέρω στη στασιμότητα του δημόσιου εκπαιδευτικού συστήματος. Το έλλειμμα σε ψηφιακές δεξιότητες ανάμεσα στο γενικό πληθυσμό αποτελεί για τη χώρα σημείο προβληματισμού, ιδιαιτέρως εν μέσω των πρωτόγνωρων συνθηκών της πανδημίας Covid19. Η εμπειρία των τελευταίων μηνών, όμως, ανέδειξε ότι οι προκλήσεις της πανδημίας μπορούν να αποτελέσουν ταυτόχρονα μοναδική ευκαιρία για την

ψηφιακή μετάβαση εκπαιδευτικών, μαθητών και γονέων, όπως απέδειξε η δυναμική τους ανταπόκριση στην τηλεεκπαίδευση.

Οι παραπάνω προκλήσεις είναι μείζονος σημασίας εν μέσω πανδημίας, καθώς ο εκσυγχρονισμός της εκπαίδευσης λαμβάνει χαρακτηριστικά κατεπείγοντος, ενώ η ανάγκη διασύνδεσης της εκπαίδευσης με την αγορά εργασίας γίνεται εντονότερη από ποτέ. Για την επίτευξη αυτών των σκοπών, το ΥΠΑΙΘ συνεχίζει τις προσπάθειές του με μία σειρά μεταρρυθμίσεων, ανά βαθμίδα εκπαίδευσης:

Μία από τις κομβικές μεταρρυθμίσεις για το παρόν και το μέλλον της παιδείας είναι η αναδιαμόρφωση των προγραμμάτων σπουδών της Πρωτοβάθμιας και της Δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης. Πιο συγκεκριμένα, προγραμματίζεται η εκπόνηση 453 προγραμμάτων σπουδών στη γενική και επαγγελματική εκπαίδευση, πολλά από τα οποία δεν έχουν ενημερωθεί τα τελευταία 20 χρόνια. Σύμφωνα και με ευρωπαϊκές στρατηγικές, τα νέα προγράμματα σπουδών έχουν ως αφετηρία τα μαθησιακά αποτελέσματα, με την έμφαση να μετακινείται από το γνωστικό αντικείμενο καθ' εαυτό, τους διδάσκοντες και τη διδακτική διαδικασία, προς τους μαθητές και τα επιδιωκόμενα/αναμενόμενα αποτελέσματα μάθησης. Σημαντικό ορόσημο για τη μετάβαση αυτή αποτελεί η θέσπιση, για πρώτη φορά, του πολλαπλού σχολικού εγχειριδίου και των πολλαπλών ψηφιακών πηγών. Ανώτερος στόχος είναι μια συμπεριληπτική, βιωματική μαθησιακή προσέγγιση και η καλλιέργεια των απαραίτητων δεξιοτήτων των μαθητών, οι οποίες θα συμβάλλουν στην επιτυχή ένταξή τους στη σύγχρονη κοινωνία. Επίσης, προωθούνται μεταρρυθμίσεις για την ενίσχυση της αυτονομίας αλλά και τη δημιουργία μιας κουλτούρας αυξημένης διαφάνειας και λογοδοσίας στην εκπαιδευτική κοινότητα, καθώς εντός του 2021 πρόκειται να νομοθετηθεί πλαίσιο για την ενίσχυση της αυτονομίας της σχολικής μονάδας, την αξιολόγηση των εκπαιδευτικών και την αναδιάρθρωση των δομών εκπαίδευσης. Έχει ήδη προηγηθεί η θεσμοθέτηση της εσωτερικής και εξωτερικής αξιολόγησης της σχολικής μονάδας και του εκπαιδευτικού έργου, η οποία είναι βασισμένη στο τρίπτυχο «Προγραμματισμός-Αυτοαξιολόγηση-Εξωτερική Αξιολόγηση». Ταυτόχρονα, υποστηρίζεται η αριστεία με την μεταρρύθμιση για την ενίσχυση και την επέκταση των Πρότυπων και Πειραματικών σχολείων.

Στο ζήτημα της διασύνδεσης της εκπαίδευσης με την αγορά εργασίας, το ΥΠΑΙΘ εισάγει μια σειρά από μεταρρυθμιστικές παρεμβάσεις στην Επαγγελματική Εκπαίδευση και Κατάρτιση, που φιλοδοξούν να αντιμετωπίσουν χρόνιες παθογένειες του τομέα. Μάλιστα, με το νέο νομοθετικό πλαίσιο, πραγματοποιείται κοινός στρατηγικός σχεδιασμός, προς αποφυγήν χρόνιων επικαλύψεων, ενώ καθιερώνεται η ουσιαστική συμμετοχή των κοινωνικών εταίρων. Το Εθνικό Σύστημα Επαγγελματικής Εκπαίδευσης και Κατάρτισης (ΕΣΕΕΚ) αναπτύσσεται στα επίπεδα 3, 4 και 5 του Εθνικού Πλαισίου Προσόντων, κατ' αντιστοιχία με αυτά του Ευρωπαϊκού Πλαισίου Προσόντων, παρέχοντας διεξόδους σπουδών από όλα τα επίπεδα, καταλύοντας τα ισχύοντα στεγανά και εναρμονίζοντας τις εθνικές πρακτικές με τις αντίστοιχες ευρωπαϊκές.

Στον τομέα της ανώτατης εκπαίδευσης, οι επικείμενες μεταρρυθμιστικές παρεμβάσεις θεσμικού πλαισίου στοχεύουν στην ενίσχυση του αυτοδιοίκητου των ιδρυμάτων, στη διασύνδεση με την αγορά εργασίας και στην ενίσχυση της εξωστρέφειας της διοίκησης των ΑΕΙ, τηρώντας τις εγγυήσεις της διαφάνειας και της λογοδοσίας των αρμόδιων οργάνων διοίκησης. Η ενισχυμένη Εθνική Αρχή Ανώτατης Εκπαίδευσης (ΕΘΑΑΕ) διασφαλίζει την υψηλή ποιότητα, μέσα από την αξιολόγηση και πιστοποίηση της λειτουργίας των ΑΕΙ και εισηγείται τον στρατηγικό σχεδιασμό της ελληνικής ανώτατης

εκπαίδευσης. Τα ελληνικά πανεπιστήμια καταρτίζουν σε τακτική βάση στρατηγικό σχεδιασμό για την ανάπτυξή τους και προγραμματικές συμφωνίες για τη χρηματοδότησή τους ενώ διεκδικούν επιπλέον χρηματοδότηση βάσει της επίτευξης των στόχων που τα ίδια θέτουν. Προτεραιότητα δίνεται στην εξωστρέφεια και διεθνοποίηση των Πανεπιστημίων, καθώς εισάγεται μια ολοκληρωμένη στρατηγική παροχής κινήτρων για την αριστεία στην έρευνα, την εκπαίδευση και την καινοτομία, για τη βελτίωση της θέσης των ελληνικών πανεπιστημίων στις ευρωπαϊκές και διεθνείς κατατάξεις. Δρομολογείται επίσης η σύνδεση των ιδρυμάτων με την αγορά εργασίας και με ενίσχυση του τεχνολογικού τομέα στην ανώτατη εκπαίδευση, μεταρρυθμιστική παρέμβαση η οποία αποσκοπεί στην αντιστροφή του φαινομένου φυγής νέων στο εξωτερικό και στην βελτίωση των προοπτικών επαγγελματικής τους αποκατάστασης στην εγχώρια αγορά εργασίας.

Για την υλοποίηση των παραπάνω μεταρρυθμιστικών εγχειρημάτων, το σχέδιο δράσης του ΥΠΑΙΘ προβλέπει διακριτά έργα και προγράμματα.

Στην Πρωτοβάθμια και Δευτεροβάθμια εκπαίδευση, επεκτείνονται οι πιλοτικές δράσεις για τα εμβληματικά έργα «εργαστήρια δεξιοτήτων» και «αγγλικά στο νηπιαγωγείο», ενώ η διασύνδεση με την αγορά εργασίας ενισχύεται μέσω προγράμματος σχολικού επαγγελματικού προσανατολισμού. Προωθείται ένα συμπεριληπτικό εκπαιδευτικό μοντέλο και ενισχύονται οι σχολικές κοινότητες με την ένταξη ψυχολόγων και κοινωνικών λειτουργών. Ειδικότερα, στην κατεύθυνση της ισότιμης πρόσβασης των μαθητών με αναπηρία στην εκπαίδευση όλων των βαθμίδων στο πλαίσιο του εθνικού σχεδίου δράσης για τα δικαιώματα των ΑμεΑ, επιχειρείται η εδραίωση της ενταξιακής εκπαίδευσης, η αναθεώρηση του υπάρχοντος νομοθετικού πλαισίου και η διάθεση πόρων για τη δημιουργία κατάλληλων υποδομών, προσβάσιμου εκπαιδευτικού υλικού, καθώς και για την ενδυνάμωση των τμημάτων ένταξης και παράλληλης στήριξης.

Ιδιαίτερη βαρύτητα δίνεται στη συστηματική, διαρκή και συντονισμένη επιμόρφωση του εκπαιδευτικού δυναμικού από το Ινστιτούτο Εκπαιδευτικής Πολιτικής. Εκτός από την εισαγωγική επιμόρφωση των νεοδιόριστων, έχουν ήδη δρομολογηθεί επιμορφώσεις στις ψηφιακές δεξιότητες, στα νέα προγράμματα σπουδών, στους βασικούς γραμματισμούς, σε θέματα σχολικής βίας, ενώ ξεκινά, για πρώτη φορά για το σύνολο των 160.000 εκπαιδευτικών, πρόγραμμα ταχύρρυθμης επιμόρφωσης στην εξ αποστάσεως εκπαίδευση.

Στην Επαγγελματική Εκπαίδευση, Κατάρτιση και Δια Βίου Μάθηση εμβληματικό έργο για το 2021 αποτελεί η δημιουργία νέων δομών διακυβέρνησης του Εθνικού Συστήματος Επαγγελματικής Εκπαίδευσης και Κατάρτισης (ΕΣΕΕΚ). Συγκεκριμένα, στο πλαίσιο διασύνδεσης της ΕΕΚ με την παραγωγή και την αγορά εργασίας, δημιουργούνται κεντρικό και περιφερειακά συμβούλια με την ουσιαστική συμμετοχή των κοινωνικών εταίρων. Φυσικά, και στο επίπεδο αυτό, προκρίνονται η διάχυση καλών πρακτικών και η καινοτομία μέσα από την ίδρυση Προτύπων ΕΠΑΛ αλλά και Πειραματικών ΙΕΚ και Θεματικών ΙΕΚ. Εμβληματικά έργα αποτελούν και η επικαιροποίηση των επαγγελματικών περιγραμμάτων και των οδηγών κατάρτισης, καθώς και η αναμόρφωση του πλαισίου λειτουργίας επαγγελματικών σχολών μαθητείας (ρόλος ΟΑΕΔ). Η σύσταση περιφερειακών συμβουλίων στην ΕΕΚ αποσκοπεί στην ουσιαστική αποκέντρωση του συστήματος, ενώ η αξιολόγηση θα γίνεται με κύριους δείκτες τον αριθμό των αποφοίτων, το βαθμό επιτυχίας των αποφοίτων και την απορρόφησή τους από την αγορά εργασίας.

Στα Πανεπιστήμια, σε συνέχεια θεσμικών παρεμβάσεων που ενισχύουν τις δυνατότητες εξωστρέφειάς τους, σχεδιάζονται δράσεις ενδυνάμωσης των διεθνών συνεργασιών. Ενδεικτικά, αναφέρεται η υλοποίηση του εμβληματικού έργου συνεργασίας με το Institute of International Education – IIE, που αποσκοπεί στην καλλιέργεια συνεργασιών μεταξύ των Ελληνικών ΑΕΙ και κορυφαίων πανεπιστημίων των ΗΠΑ. Δράσεις δημιουργίας/βελτίωσης υποδομών για φοιτητικές εστίες, εξορθολογισμού σίτισης, αναμόρφωσης του καθεστώτος συγγραμμάτων, καθώς επίσης παρεμβάσεις κοινωνικής μέριμνας, αναμένεται να μειώσουν τις κοινωνικές ανισότητες και να διευρύνουν τις ίσες ευκαιρίες στην εκπαίδευση. Στο πλαίσιο διασύνδεσης με την αγορά εργασίας, δημιουργούνται προγράμματα σπουδών τριετούς διάρκειας, με προσανατολισμό στις εφαρμογές των επιστημών και της τεχνολογίας και στην ενίσχυση του θεσμού της πρακτικής άσκησης. Με το νέο θεσμικό πλαίσιο για την ανώτατη εκπαίδευση ενισχύεται η καινοτομία και η επιχειρηματικότητα, με την εισαγωγή κινήτρων και διευκολύνσεων για τα μέλη ΔΕΠ και τους ερευνητές. Υποστηρίζεται η καινοτομική ικανότητα της ακαδημαϊκής κοινότητας και δρομολογείται το εμβληματικό έργο δημιουργίας γραφείων μεταφοράς τεχνολογίας, με στόχο τόσο την κατοχύρωση και προστασία των ερευνητικών αποτελεσμάτων, όσο και την εμπορική αξιοποίηση αυτών.

Συμπληρωματικά στις ανωτέρω μεταρρυθμίσεις και προς επίρρωση των αποτελεσμάτων αυτών, εισάγονται δράσεις για τη μετάβαση του συνόλου του εκπαιδευτικού συστήματος στην ψηφιακή εποχή. Χτίζοντας στο κεκτημένο της τηλεεκπαίδευσης και της βιωματικής εξοικείωσης της εκπαιδευτικής κοινότητας με τις νέες τεχνολογίες, ενισχύονται σημαντικά οι επενδύσεις σε δίκτυα και υποδομές, τεχνολογικό εξοπλισμό, ψηφιακό περιεχόμενο και επιμορφώσεις/δεξιότητες, στοχεύοντας σε έναν οριζόντιο ψηφιακό μετασχηματισμό από την προσχολική εκπαίδευση έως την τριτοβάθμια εκπαίδευση και τη δια βίου μάθηση.

Σε επίπεδο ρυθμιστικού προγραμματισμού, το 2021 περιλαμβάνει, στις αρχές του, την κατάθεση και ψήφιση νομοσχεδίου για το σύστημα εισαγωγής στα ΑΕΙ και την ενίσχυση της ασφάλειας και της ακαδημαϊκής ελευθερίας. Το σχέδιο νόμου για την αυτονομία των σχολικών μονάδων, την αξιολόγηση των εκπαιδευτικών και το νέο σύστημα επιλογής στελεχών εκπαίδευσης, αναμένεται το α' τρίμηνο του 2021. Ο νέος νόμος-πλαίσιο για τα ΑΕΙ, με ρυθμίσεις και για την αναγνώριση πτυχίων του εξωτερικού, προγραμματίζεται για τον Μάρτιο. Εντός του 2021 αναμένονται ακόμη δύο νομοσχέδια, για την ειδική αγωγή και εκπαίδευση καθώς και για τα νέα κριτήρια επιλογής εκπαιδευτικών.

Για την αποτίμηση της επιτυχίας του προγραμματισμού, έχουν προκριθεί μια σειρά από δείκτες που, όσον αφορά την σχολική εκπαίδευση, περιλαμβάνουν την εξασφάλιση μιας συσκευής (tablet/laptop) ανά τμήμα σε όλα τα σχολεία της Επικράτειας (90.000 συσκευές, 1^ο εξάμηνο 2020) και την εκπόνηση 453 νέων προγραμμάτων σπουδών (1^ο εξάμηνο 2021). Στην ΕΕΚ προσδοκάται αύξηση των μαθητών, καταρτιζόμενων και μαθητευόμενων κατά 4% έως το τέλος του 2021 καθώς και η βελτίωση της θέσης της χώρας στον Ευρωπαϊκό Δείκτη Δεξιοτήτων του CEDEFOP, στην 29η θέση (από 30^η). Περαιτέρω δείκτης αποτίμησης είναι και ο βαθμός επίτευξης προγραμματικών συμφωνιών μεταξύ ΥΠΑΙΘ και καθενός ΑΕΙ. Τέλος, στην δια βίου μάθηση, επιδιώκεται η βελτίωση του ποσοστού συμμετοχής των ενηλίκων σε αντίστοιχα προγράμματα με αναβάθμιση της διεθνούς κατάταξης της χώρας κατά μια θέση (25^η, από 26^η).

Προεδρία της Κυβέρνησης
Γενική Γραμματεία Συντονισμού
ΕΣΚΥΠ 2021

Για το 2021, ο προϋπολογισμός του ΥΠΑΙΘ ανέρχεται σε 5,6 δισ. ευρώ περίπου, εκ των οποίων 4.895 εκατ. ευρώ αντιστοιχούν στον τακτικό προϋπολογισμό και 710 εκατ. ευρώ στο ΠΔΕ.

ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΕΡΓΑΣΙΑΣ ΚΑΙ ΚΟΙΝΩΝΙΚΩΝ ΥΠΟΘΕΣΕΩΝ

Το Υπουργείο Εργασίας και Κοινωνικών Υποθέσεων (ΥΠΕΚΥΠ) συνεχίζει και το 2021 να εργάζεται με στόχο τη χάραξη και η υλοποίηση πολιτικών που εδραιώνουν ένα σύγχρονο και ασφαλές πλαίσιο εργασιακών σχέσεων, διασφαλίζουν ένα βιώσιμο, δίκαιο και ανταποδοτικό σύστημα κοινωνικής ασφάλισης, αναβαθμίζουν, ιδίως μέσα από την ψηφιοποίηση, τις παρεχόμενες υπηρεσίες του ασφαλιστικού/ συνταξιοδοτικού συστήματος, στηρίζουν όσους διατελούν σε ανεργία και μεριμνούν για την επίσπευση της επιστροφής τους στην αγορά εργασίας και ενισχύουν το θεσμό της μαθητείας. Επιπλέον, στόχοι του ΥΠΕΚΥΠ είναι η παροχή κοινωνικής προστασίας και αλληλεγγύης, η βελτίωση της ποιότητας ζωής των πολιτών, η προώθηση της ουσιαστικής ισότητας των φύλων και η προστασία της οικογένειας. Για την υποστήριξη των παραπάνω, τελευταίος αλλά όχι λιγότερο σημαντικός στόχος του Υπουργείου είναι εκείνος της ενίσχυσης της οργανωτικής δομής του, ώστε να ανταπεξέρχεται καλύτερα στην αποστολή του.

Το Υπουργείο, πέρα από τις ιδιαίτερα δύσκολες συνθήκες που έχει προκαλέσει η πανδημία, καλείται να αντιμετωπίσει μια σειρά ζητημάτων που συνθέτουν ένα περιβάλλον απαιτητικό. Βασική πρόκληση αποτελεί η αντιμετώπιση της νεανικής ανεργίας, της μακροχρόνιας ανεργίας, της ανεργίας των γυναικών, της επανένταξης ευάλωτων ομάδων στην αγορά εργασίας. Επίσης η αντιμετώπιση αδυναμιών όπως το έλλειμμα αναπτυξιακού προσανατολισμού στο υφιστάμενο σύστημα ασφάλισης και η πολυνομία που διέπει την ασφαλιστική και εργασιακή νομοθεσία. Στο πεδίο της κοινωνικής πολιτικής, κρίσιμη παράμετρος είναι η αποδοτικότερη λειτουργία του συστήματος προνοιακών παροχών, η βελτίωση της ποιότητας ζωής των ατόμων με αναπηρία, η καταπολέμηση της φτώχειας και του κοινωνικού αποκλεισμού.

Ο τομέας της εργασίας υποστηρίζεται από μια σειρά μεταρρυθμιστικών δράσεων, που αποσκοπούν στη δημιουργία νέων και ποιοτικών θέσεων εργασίας, στην ανάπτυξη αποτελεσματικών στρατηγικών ένταξης στην αγορά εργασίας διασφαλίζοντας παράλληλα την προστασία των εργαζομένων, την υγεία και ασφάλεια και την ενίσχυση του εισοδήματός τους. Βασική παρέμβαση αποτελεί η θέσπιση και εφαρμογή ενός σύγχρονου νομοθετικού πλαισίου που υποστηρίζει την παραγωγικότητα, την καινοτομία και την εξωστρέφεια, λαμβάνοντας υπόψη και τις εισηγήσεις και συστάσεις της Διεθνούς Οργάνωσης Εργασίας.

Μία ακόμη σημαντική παράμετρος για τη δημιουργία νέων θέσεων εργασίας είναι και η αντιμετώπιση του υψηλού μη μισθολογικού κόστους εργασίας, μέσω της μείωσης των ασφαλιστικών εισφορών, αυξάνοντας με αυτόν τον τρόπο τα κίνητρα για προσλήψεις, μειώνοντας αντίστοιχα τα κίνητρα για αδήλωτη απασχόληση και τονώνοντας το διαθέσιμο εισόδημα των μισθωτών. Στο πλαίσιο αυτό, προβλέπεται η εφαρμογή μεταρρυθμιστικών δράσεων για την αναβάθμιση του συστήματος διάγνωσης των αναγκών της αγοράς εργασίας, την αποτελεσματικότερη διασύνδεση επιχειρήσεων και ανέργων και τη δημιουργία νέων θέσεων εργασίας μέσω προγραμμάτων ενεργητικών πολιτικών απασχόλησης. Μέσω της παροχής υπηρεσιών εξατομικευμένης συμβουλευτικής, εκπαίδευσης και πιστοποίησης, μέσω στοχευμένων ενεργητικών πολιτικών με έμφαση στην απόκτηση ή και αναβάθμιση βασικών, εξειδικευμένων καθώς και ψηφιακών δεξιοτήτων αντιμετωπίζεται η έλλειψη κατάλληλα καταρτισμένου ανθρώπινου δυναμικού. Ταυτόχρονα, υλοποιούνται στοχευμένα προγράμματα κατάρτισης με έμφαση σε κλάδους αιχμής καθώς και προγράμματα για ειδικές κατηγορίες ευπαθών κοινωνικών ομάδων.

Επιμέρους δράσεις προστασίας των θέσεων εργασίας είναι η εφαρμογή σχεδίου δράσης για την καταπολέμηση της αδήλωτης εργασίας.

Στον τομέα της επαγγελματικής κατάρτισης και της μαθητείας, δίνεται έμφαση στην αναμόρφωση της επαγγελματικής κατάρτισης με τρόπο ώστε τα παρεχόμενα προσόντα να ανταποκρίνονται στις σύγχρονες ανάγκες της αγοράς και να καθιστούν τους σπουδαστές επιλέξιμους και δυναμικούς στην αγορά εργασίας.

Στον τομέα της κοινωνικής ασφάλισης, εφαρμόζονται οι πρόσφατα θεσμοθετημένες μεταρρυθμίσεις που εγγυώνται ένα βιώσιμο ασφαλιστικό σύστημα που υπηρετεί τους κανόνες δικαιοσύνης, ανταποδοτικότητας και διαγενεακής αλληλεγγύης. Μεταρρυθμιστική τομή με αναπτυξιακό πρόσημο αποτελεί η μετατροπή του συστήματος της υποχρεωτικής επικουρικής ασφάλισης, από διανεμητικό σύστημα νοητής κεφαλαιοποίησης σε κεφαλαιοποιητικό σύστημα καθορισμένων εισφορών για όλους τους νεοεισερχόμενους στην αγορά εργασίας. Στο επίκεντρο των μεταρρυθμίσεων του ΥΠΕΚΥΠ είναι η ολοκλήρωση του ψηφιακού μετασχηματισμού του e-ΕΦΚΑ. Η ψηφιακή απονομή σύνταξης είναι πλέον μια πραγματικότητα η οποία αποτελεί μια από τις σημαντικότερες τομές στο σύστημα της κοινωνικής ασφάλισης. Η νέα διαδικασία ψηφιακής απονομής κύριας σύνταξης ΑΤΛΑΣ αξιοποιώντας τις νέες τεχνολογίες αντιμετωπίζει το σημαντικότερο πρόβλημα στην εξυπηρέτηση των ασφαλισμένων των τελευταίων δεκαετιών, μετασχηματίζοντας τη διαδικασία απονομής συντάξεων σε μια απλή ηλεκτρονική υπηρεσία. Παράλληλα, με την ενοποίηση των ηλεκτρονικών συστημάτων των ενταχθέντων φορέων και τη διασύνδεση με άλλα πληροφοριακά συστήματα της δημόσιας διοίκησης, την ψηφιοποίηση της ασφαλιστικής ιστορίας πριν το 2002, τη διαμόρφωση του ενιαίου κανονισμού ασφάλισης και παροχών για το σύνολο των ενταχθέντων στον e- ΕΦΚΑ φορέων, αντιμετωπίζονται χρόνιες παθογένειες και εξασφαλίζεται η διαφάνεια και η αποτελεσματική εξυπηρέτηση προς ασφαλισμένους, συνταξιούχους και επιχειρήσεις.

Κομβικές μεταρρυθμιστικές παρεμβάσεις στον τομέα της πρόνοιας, είναι η εφαρμογή της Ενιαίας Ψηφιακής Πύλης Πρόσβασης στην Κοινωνική Προστασία με στόχο την απλοποίηση της πρόσβασης των πολιτών στις κοινωνικές παροχές, την άμεση και πλήρη ενημέρωσή τους για τις πολιτικές που εφαρμόζονται, την αυτόματη διασταύρωση των στοιχείων σε όλα τα προγράμματα, την αποτελεσματικότερη διαχείριση και την τήρηση ιστορικού όλων των παροχών που λαμβάνει κάθε ωφελούμενος. Κεντρικό ρόλο στο μεταρρυθμιστικό σχέδιο του Υπουργείου κατέχει η βελτίωση της ποιότητας ζωής και προώθησης της αυτόνομης διαβίωσης ατόμων με αναπηρία, μέσω, της θεσμοθέτησης για πρώτη φορά της υπηρεσίας του Προσωπικού Βοηθού για Άτομα με Αναπηρία και του σχεδιασμού και πιλοτικής χορήγησης της κάρτας αναπηρίας. Ιδιαίτερη μνεία πρέπει να γίνει αφενός στο υπό διαμόρφωση σχέδιο δράσης για την αποϊδρυματοποίηση αφετέρου στη νέα εθνική στρατηγική και στο σχέδιο δράσης για την ενσωμάτωση των Ρομά, με βασικούς άξονες την απασχόληση, τη στέγαση (βελτίωση συνθηκών διαβίωσης και μετεγκαταστάσεις), την εκπαίδευση και την καταπολέμηση των διακρίσεων. Σημαντικές προτεραιότητες ακόμα, αποτελούν η στήριξη της οικογένειας και του παιδιού και η συμφιλίωση οικογενειακής και επαγγελματικής ζωής. Για το σκοπό αυτό, προβλέπεται ένα σύνολο ποιοτικών υπηρεσιών φροντίδας παιδιών με σημαντικότερες τη διεύρυνση της πρόσβασης σε βρεφονηπιακούς σταθμούς και την ποιοτική απασχόληση των παιδιών

εκεί, δημιουργώντας ένα πλαίσιο ασφάλειας και για την ομαλή συμμετοχή των γυναικών μητέρων στην αγορά εργασίας.

Στον τομέα της ισότητας, κεντρικό μεταρρυθμιστικό ρόλο θα έχει η προώθηση πολιτικών ίσης μεταχείρισης και ίσων ευκαιριών των φύλων, όπως η καθιέρωση της άδειας πατρότητας αλλά και οι δράσεις για την αύξηση της ευαισθητοποίησης για την ισότητα και την εξάλειψη των στερεοτύπων. Επιπλέον, προτεραιότητα αποτελεί η αντιμετώπιση του φαινομένου της βίας κατά των γυναικών και η παροχή συμβουλευτικής και υποστήριξης στα θύματα από εξειδικευμένες δομές.

Κάθε μία από τις προαναφερθείσες μεταρρυθμίσεις υποστηρίζεται από μια σειρά έργων και προγραμμάτων, κάποια από τα οποία έχουν διακρίνοντα ρόλο. Συγκεκριμένα η καταπολέμηση της αδήλωτης εργασίας επιτυγχάνεται κυρίως μέσω της αναβάθμισης του υφιστάμενου Πληροφοριακού Συστήματος ΕΡΓΑΝΗ και του συστήματος ανάλυσης κινδύνων στους ελέγχους του Σώματος Επιθεώρησης Εργασίας, αλλά και της εφαρμογής Μητρώου Παραβατών για την αδήλωτη εργασία. Επίσης, υλοποιείται για την ενίσχυση της εργασίας μια σειρά κρίσιμων και χρήσιμων ψηφιακών παρεμβάσεων στα συστήματα υποστήριξης της εφαρμογής της εργατικής νομοθεσίας, ενώ αναβαθμίζεται ο θεσμός της μαθητείας στο πλαίσιο της επαγγελματικής κατάρτισης και ενθαρρύνεται η παροχή ποιοτικών θέσεων για μαθητευόμενους. Επίσης, για την καταπολέμηση της ανεργίας προωθούνται δεκάδες προγράμματα κατάρτισης ανέργων αλλά και παροχής συμβουλευτικής στήριξης.

Ένα επίσης εμβληματικού χαρακτήρα έργο στο πλαίσιο της αναβάθμισης και ψηφιοποίησης υπηρεσιών πρόνοιας αποτελεί ο ψηφιακός μετασχηματισμός του ΟΠΕΚΑ, με αναβάθμιση των ηλεκτρονικών πλατφορμών παροχής επιδομάτων (ιδίως του Επιδόματος Παιδιού) και τη δημιουργία διεπαφής για όλες τις ηλεκτρονικές υπηρεσίες, καθώς και τη βελτίωση της προσβασιμότητας σε κοινωνικές υπηρεσίες, τη διεύρυνση σημείων πρόσβασης και την πλήρη ψηφιοποίηση απόδοσης και καταβολής επιδομάτων και πληροφόρησης ιδιαίτερα των ευπαθών ομάδων, αλλά και η αναβάθμιση των υπηρεσιών κοινωνικής μέριμνας των ηλικιωμένων, μέσω μιας στρατηγικής για τη βελτίωση της προσβασιμότητας, της ποιότητας και της αποτελεσματικότητας της Μακροχρόνιας Φροντίδας Ηλικιωμένων στην Ελλάδα. Ταυτόχρονα, στην κατεύθυνση της καταπολέμησης της φτώχειας και του κοινωνικού αποκλεισμού, θεσμοθετείται το πρόγραμμα Στέγαση και Εργασία, για την ενίσχυση της δυνατότητας κοινωνικής επανένταξης ατόμων και οικογενειών που διαβιούν σε συνθήκες αστεγίας.

Ως προς τις πολιτικές ισότητας και ενίσχυσης της οικογένειας συνεχίζεται εντός του 2021 η χορήγηση του επιδόματος γέννησης σε κάθε οικογένεια που αποκτά παιδί και σχεδιάζονται κατάλληλες και ποιοτικές υπηρεσίες φροντίδας παιδιών. Επίσης, ως σημαντικό έργο κρίνεται ο εκσυγχρονισμός του υφιστάμενου θεσμικού πλαισίου για την αναδοχή και την υιοθεσία, με όρους αποτελεσματικότητας και διαφάνειας, με στόχο την ελαχιστοποίηση της παραμονής των παιδιών σε δομές φροντίδας. Άλλη καίρια και καινοτόμα παρέμβαση με θετικές αλλαγές στην εξισορρόπηση επαγγελματικής και οικογενειακής ζωής αποτελεί το πρόγραμμα «Νταντάδες της γειτονιάς» που καινοτομεί παρέχοντας δυνατότητα φύλαξης βρεφών και μικρών παιδιών κατ'οίκον.

Οι νομοθετικές πρωτοβουλίες που το ΥΠΕΚΥΠ προωθεί για το 2021 θέτουν το πλαίσιο για τις παραπάνω μεταρρυθμίσεις και δράσεις. Ενδεικτικά, ήδη από τις αρχές του έτους προχωρά η ρύθμιση του νομοθετικού πλαισίου για την αγορά εργασίας καθώς και η μεταρρύθμιση της επικουρικής ασφάλισης με τη θέσπιση και εφαρμογή νέας επικουρικής ασφάλισης και τη συγκρότηση νέου Φορέα

Κοινωνικής Ασφάλισης για τη νέα κεφαλαιοποιητική επικουρική ασφάλιση. Παράλληλα, προωθείται και η αναμόρφωση του θεσμικού πλαισίου για τον ΑΜΚΑ.

Τα προσδοκώμενα αποτελέσματα των παραπάνω σχεδιαζόμενων δράσεων και μεταρρυθμίσεων για το 2021 είναι, μεταξύ άλλων, η απονομή του 85% των νέων συντάξεων ψηφιακά, η εφαρμογή της μείωσης των ασφαλιστικών εισφορών κατά 3,9% σωρευτικά, η δημιουργία περισσότερων των 80 χιλιάδων νέων θέσεων εργασίας, η συμμετοχή 10% των δικαιούχων του Ελάχιστου Εγγυημένου Εισοδήματος (ΕΕΕ) σε δράσεις ενεργοποίησης και ένταξης στη αγορά εργασίας, η μετάβαση 600 ατόμων από συνθήκες αστεγίας σε αυτόνομη διαβίωση, η ολοκλήρωση της πιλοτικής εφαρμογής και η χορήγηση της κάρτας αναπηρίας σε 170.000 ατόμων με αναπηρία (δικαιούχοι επιδομάτων ΟΠΕΚΑ) και η μείωση του χρόνου των διοικητικών διαδικασιών για αναδοχή και υιοθεσία κατά 80%.

Για την επίτευξη των στόχων του, το ΥΠΕΚΥΠ έχει προχωρήσει στον προγραμματισμό 206 προσλήψεων για το 2021, ενώ ο προϋπολογισμός του ανέρχεται στα 22.689 εκατ. ευρώ, εκ των οποίων 2.452 εκατ. θα διατεθούν για τη διαχείριση της πανδημίας.

ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΥΓΕΙΑΣ

Κεντρικό ζητούμενο του Υπουργείου Υγείας (ΥΠΥΓ) για το έτος 2021 είναι η ουσιαστική αναβάθμιση του Εθνικού Συστήματος Υγείας (ΕΣΥ) μέσα από την υλοποίηση των απαιτούμενων διαρθρωτικών αλλαγών και μεταρρυθμίσεων που θα προάγουν την αποδοτικότητα, την λειτουργικότητα, την ποιότητα και την ισότιμη προσβασιμότητά του, προς όφελος τόσο των ληπτών των υπηρεσιών υγείας όσο και των εργαζόμενων σε αυτό. Ταυτόχρονα, η εξέλιξη της πανδημίας και η ενδεχόμενη αύξηση της πίεσης στο σύστημα υγείας, επιβάλλει τη συνέχιση του προγραμματισμού ενίσχυσής του.

Η διαχείριση της πανδημίας SARS-CoV2 αποτελεί ζήτημα πρώτης προτεραιότητας για το Υπουργείο Υγείας. Η κρίσιμότερη δράση για το επερχόμενο έτος είναι η ομαλή και απρόσκοπτη εφαρμογή του επιχειρησιακού σχεδίου για την εμβολιαστική κάλυψη του πληθυσμού, με την αγορά εμβολίων, τη λειτουργία εμβολιαστικών κέντρων, και την οργάνωση του μαζικού εμβολιασμού του πληθυσμού στις δομές του συστήματος υγείας. Συνολικά, οι μεταβολές στο σύστημα που υλοποιήθηκαν τους μήνες της πανδημίας, δημιουργούν πλέον τις προϋποθέσεις για τη δρομολόγηση και πραγματοποίηση όλων των απαραίτητων μεταρρυθμίσεων ώστε η χώρα να αποκτήσει ένα σύστημα υγείας σύγχρονο, ευέλικτο και αποτελεσματικό, επικεντρωμένο στις πραγματικές ανάγκες των πολιτών. Το 2021 θα συνεχιστεί η υλοποίηση του σχεδίου ενίσχυσης του συστήματος υγείας με σκοπό τη διαχείριση της πανδημίας: περισσότερες κλίνες σε Μονάδες Εντατικής Θεραπείας (ΜΕΘ), στρατηγικό απόθεμα μέσω ατομικής προστασίας, προσλήψεις προσωπικού, αύξηση των διατιθέμενων πόρων για την αντιμετώπισή του, ενίσχυση νοσοκομείων και μονάδων πρωτοβάθμιας φροντίδας υγείας. Με δεδομένο ότι η πανδημία επιδεινώνει τη δύσκολη οικονομική συγκυρία που βιώνει η χώρα, προχωρούν από το ΥΠΥΓ, χωρίς καθυστερήσεις, όλες εκείνες οι πρωτοβουλίες που έχουν ως αποτέλεσμα την αποδοτική χρήση των διαθέσιμων πόρων και τον εξορθολογισμό των δαπανών κυρίως αυτών που αφορούν τα φάρμακα, το υγειονομικό υλικό και τις προμήθειες στο σύστημα υγείας.

Πιο συγκεκριμένα, η δράση του ΥΠΥΓ για το 2021 επικεντρώνεται στην επίτευξη 4 στόχων, την αναβάθμιση της δημόσιας υγείας με προσήλωση στην πρόληψη, την αποτελεσματικότερη διοίκηση των νοσοκομείων, την αναδιάρθρωση της πρωτοβάθμιας φροντίδας υγείας και τη βελτίωση των υπηρεσιών για την ψυχική υγεία. Καθένας από αυτούς τους στόχους υπηρετείται από ένα πλέγμα μεταρρυθμιστικών δράσεων, επικεντρωμένων στην επίτευξη απτών και μετρήσιμων αποτελεσμάτων.

Έτσι, το ΕΣΥ εκσυγχρονίζεται με τη μεταρρύθμιση του μοντέλου διοίκησης του συστήματος των νοσοκομείων και την υιοθέτηση ενός νέου, βασισμένου στις σύγχρονες αρχές διοίκησης, στην αξιολόγηση δομών και αποτελεσμάτων και στον εξορθολογισμό δαπανών. Στυλοβάτες αυτής της προσπάθειας είναι ο Οργανισμός Διασφάλισης Ποιότητας στην Υγεία (ΟΔΙΠΥ) αλλά και η Εθνική Κεντρική Αρχή Προμηθειών Υγείας (ΕΚΑΠΥ), που συμβάλλουν στην αξιολόγηση δομών και υπηρεσιών και στην κεντροποίηση των προμηθειών υγείας αντίστοιχα, ενώ παράλληλα το Υπουργείο προχωρά σε διαρθρωτικές αλλαγές στον τομέα της φαρμακευτικής πολιτικής για τη συγκράτηση της αύξησης της φαρμακευτικής δαπάνης και τον εξορθολογισμό της.

Σε ό,τι αφορά την μεταρρύθμιση της Πρωτοβάθμιας Φροντίδας Υγείας (ΠΦΥ), υιοθετείται ένα συνεκτικό πλάνο στη βάση των συστάσεων του Παγκόσμιου Οργανισμού Υγείας που, μεταξύ άλλων,

προβλέπει τη διοικητική και οργανωτική αναβάθμιση της ΠΦΥ, η οποία θα διαδραματίσει διευρυμένο ρόλο και θα υποστηρίξει επίσης την υλοποίηση του προγράμματος “Σπύρος Δοξιάδης”, τη διαχείριση περιστατικών Covid19 και την υλοποίηση δράσεων για την ψυχική υγεία.

Σημαντικός επίσης πυλώνας μεταρρυθμιστικών δράσεων είναι η δημόσια υγεία. Έμφαση δίνεται στην αλλαγή υποδείγματος στο χώρο της υγείας με τη μετάβαση σε ένα υπόδειγμα πρόληψης και έγκαιρης διάγνωσης. Η θεσμοθέτηση του προγράμματος «Σπύρος Δοξιάδης» με το ν. 4675/2020 προβλέπει την υλοποίηση δράσεων για την προαγωγή της σωματικής άσκησης και της υγιεινής διατροφής, την αντιμετώπιση του αλκοολισμού, τον εμβολιασμό, τον προσυμπτωματικό έλεγχο για την πρώιμη ανίχνευση νοσημάτων υψηλού επιπολασμού, τον προγεννητικό και περι-γεννητικό έλεγχο, την ψυχοκοινωνική ένταξη και αποκατάσταση για άτομα με σοβαρά ψυχοκοινωνικά προβλήματα, την πρόληψη ψυχοκοινωνικών προβλημάτων στα παιδιά και προαγωγή της ψυχικής υγείας τους και την ανακουφιστική φροντίδα για ασθενείς με καρκίνο.

Καταρτίζεται ένα Εθνικό Σχέδιο για την Ψυχική Υγεία και επικαιροποιείται το Εθνικό Σχέδιο Δράσης για την Άνοια και τη νόσο Αλτσχάιμερ, μέσω των οποίων επιχειρείται η ενίσχυση των υπηρεσιών στην κατεύθυνση της πρόληψης, έγκαιρης διάγνωσης, θεραπείας και αποκατάστασης, προβλέποντας εκτός των άλλων και τη δημιουργία νέων δομών.

Επιστέγασμα όλων των μεταρρυθμιστικών παρεμβάσεων στο σύστημα υγείας είναι ο ψηφιακός μετασχηματισμός του τομέα, καθώς με την ψηφιοποίηση των παρεχόμενων υπηρεσιών και την αξιοποίηση των δεδομένων όχι μόνο θα βελτιωθεί η ποιότητα της υγειονομικής περίθαλψης αλλά θα ενισχυθεί και η προσβασιμότητα του συστήματος.

Για την επίτευξη των παραπάνω μεταρρυθμίσεων, έχει σχεδιαστεί για κάθε άξονα ένας σημαντικός αριθμός αλληλένδετων παρεμβάσεων, προγραμμάτων και έργων, τα οποία εκκινούν το 2021. Ενδεικτικά, για την αναβάθμιση του ΕΣΥ πρόκειται να υλοποιηθούν παρεμβάσεις που αφορούν το σύστημα διοίκησης των νοσοκομείων, με αιχμή την εκπόνηση από τον ΟΔΙΠΥ ενός «Κοινού Πλαισίου Αξιολόγησης» των υπηρεσιών και φορέων υγείας και εφαρμογή του στα νοσοκομεία, την υιοθέτηση κλειστών ενοποιημένων νοσηλίων (DRGs), την αναβάθμιση και διαχείριση υποδομών και εξοπλισμού με χρήση του χρηματοδοτικού εργαλείου των Συμπράξεων Δημόσιου και Ιδιωτικού Τομέα (ΣΔΙΤ). Παράλληλα, εξέχουσας σημασίας είναι η λειτουργία της ΕΚΑΠΥ που θα εφαρμόσει ένα σύγχρονο σύστημα κεντρικών προμηθειών με χρήση νέων τεχνολογιών και ανασχεδιασμό της εφοδιαστικής αλυσίδας, θα διενεργήσει συνέργειες και συνεργασίες ΣΔΙΤ και θα επενδύσει στα «πράσινα» εφοδιαστικά συστήματα. Στη φαρμακευτική πολιτική, τα σημαντικότερα έργα αφορούν στην καθολική χρήση των διαγνωστικών και θεραπευτικών πρωτοκόλλων συνταγογράφησης και την υποχρεωτική εφαρμογή τους στα νοσοκομεία, αξιοποίηση των μεγαδεδομένων και χρήση των πραγματικών (realworld) δεδομένων.

Η αναδιοργάνωση της ΠΦΥ, υλοποιείται μέσω της αναβάθμισης υποδομών και κυρίως της ανάπτυξης των Κινητών Ομάδων Πρωτοβάθμιας Φροντίδας Υγείας (ΚΟΜΥ) και ιατρικού εξοπλισμού, της εκπαίδευσης και ανάπτυξης του προσωπικού και της ψηφιοποίησης υπηρεσιών. Επιπλέον, θα ενταχθεί στις δομές ΠΦΥ η παρακολούθηση των χρόνιων νοσημάτων, αλλά και η παροχή υπηρεσιών ανακουφιστικής φροντίδας και αποκατάστασης.

Παράλληλα, εμβληματικά έργα είναι η εκπόνηση Εθνικού Πλαισίου Διαλειτουργικότητας Ψηφιακής Υγείας (eHealth) καθώς και η αναβάθμιση του συστήματος ηλεκτρονικής συνταγογράφησης, η δημιουργία και καθολική εφαρμογή του Ατομικού Ηλεκτρονικού Φακέλου Υγείας, η επέκταση του δικτύου τηλεϊατρικής και η δημιουργία ενός ενιαίου συστήματος διαχείρισης ραντεβού για τις δομές ΠΦΥ και εξωτερικά ιατρεία νοσοκομείων.

Σημαντικό ρόλο αναμένεται να διαδραματίσει ο επιχειρησιακός ανασχεδιασμός των Υγειονομικών Περιφερειών ώστε να διασυνδέονται οι υπηρεσίες πρωτοβάθμιας φροντίδας υγείας με τις νοσοκομειακές υπηρεσίες και τη μετα-νοσοκομειακή παροχή υπηρεσιών αλλά και οι αλλαγές χρήσης νοσοκομείων με τη δημιουργία σύγχρονων μονάδων, όπως κέντρα αποκατάστασης, μονάδες ανακουφιστικής φροντίδας, ογκολογικά κέντρα.

Στο πεδίο της ψυχικής υγείας η υλοποίηση της μεταρρύθμισης υποστηρίζεται από ένα πλέγμα δομών, όπως η δημιουργία 10 κινητών μονάδων στήριξης παιδιών και εφήβων, η ενίσχυση των Κέντρων Ψυχικής Υγείας ενηλίκων με παιδοψυχιατρική ομάδα, όπου δεν υφίσταται, η δημιουργία 5 ξενώνων βραχείας νοσηλείας παιδιών με αυτισμό, η δημιουργία 10 κέντρων ημέρας για ασθενείς με άνοια και νόσο Αλτσχάιμερ, η δημιουργία 10 ιατρείων μνήμης εντός των Γενικών Νοσοκομείων ή/και Κέντρων Υγείας αλλά και η δημιουργία Προγραμμάτων Έγκαιρης Παρέμβασης στην Ψύχωση. Εμβληματικού χαρακτήρα πρωτοβουλία, στο πλαίσιο του προγράμματος «Σπύρος Δοξιάδης», είναι η συμβουλευτική και ψυχολογική υποστήριξη χρονίως νοσούντων παιδιών, εφήβων, τρίτης ηλικίας και μελών των οικογενειών τους. Η δράση αφορά ομάδες του πληθυσμού οι οποίες πάσχουν από δυσίατα ή χρόνια νοσήματα, αλλά και τους οικείους τους, οι οποίοι συνήθως λειτουργούν – εφόσον χρειάζεται – και ως φροντιστές τους. Επίσης, εντός του 2021, εκκινεί και το πρόγραμμα παροχής υπηρεσιών ψυχοκοινωνικής υποστήριξης του γενικού πληθυσμού για τη βελτίωση και ενίσχυση της ποιότητας ζωής και την πρόληψη των εξαρτήσεων με παρεμβάσεις κατά της χρήσης ουσιών, αλλά και με δραστηριότητες που δρουν αποτρεπτικά για περιπτώσεις όπως τα τυχερά παίγνια, η ανορεξία, η βουλιμία, το αλκοόλ, η εξάρτηση από το διαδίκτυο. Τέλος, για τη στήριξη της ψυχικής υγείας, αναπτύσσονται συμμετοχικά προγράμματα τέχνης, δημιουργικότητας και καλλιτεχνικής συμμετοχής στην καθημερινή ζωή: στον χώρο παροχής υπηρεσιών υγείας συνολικά, στον εργασιακό χώρο, στα σχολεία, στα πανεπιστήμια, στην οικογένεια κ.ά.

Η υλοποίηση των παραπάνω δράσεων θα υποστηριχθεί με νομοθετικές παρεμβάσεις οι οποίες επικεντρώνονται στην διαμόρφωση νέου πλαισίου για τις υπηρεσίες υγείας, στην πρωτοβάθμια φροντίδα υγείας, στην ψυχική υγεία αλλά και στην ανακουφιστική φροντίδα. Σημαντική για τις απομακρυσμένες, νησιωτικές και άγονες περιοχές είναι η θεσμοθέτηση ενός πλαισίου παροχής κινήτρων στο ιατρικό προσωπικό για την κάλυψη των τοπικών υγειονομικών αναγκών. Παράλληλα, με επιμέρους παρεμβάσεις, θα πραγματοποιηθεί αναμόρφωση της Εθνικής Κεντρικής Αρχής Προμηθειών Υγείας (ΕΚΑΠΥ) στις αρχές του 2021, ενώ θα τεθούν προς ψήφιση διατάξεις για την επανασύσταση του Εθνικού Κέντρου Διαβήτη.

Εντός του 2021, αναμένεται ήδη να φανούν τα πρώτα θετικά αποτελέσματα των προγραμματισμένων δράσεων και έργων. Συγκεκριμένα, μέχρι το τέλος του 2021, σχεδιάζεται να έχουν αξιολογηθεί πιλοτικά 5 νοσοκομεία με το νέο Κοινό Πλαίσιο Αξιολόγησης, ενώ θα εφαρμοστεί το σύστημα κλειστών ενοποιημένων νοσηλίων (DRG) για 3 νοσοκομεία. Επιπλέον, 30% των προμηθειών των νοσοκομείων για

τέσσερις βασικές κατηγορίες νοσοκομειακών υλικών (φάρμακα εκτός πατέντας, υγειονομικό υλικό, ορθοπεδικό και χημικά αντιδραστήρια) θα πραγματοποιηθεί κεντρικά έως το τέλος 2021, ενώ το ποσοστό αυτό θα αυξηθεί σε 40% το 2022. Επιπλέον, αναμένεται ψηφιοποίηση της λειτουργίας των υπηρεσιών Πρωτοβάθμιας Φροντίδας Υγείας σε ποσοστό 50% για την τηλεϊατρική και 100% για την τηλεσυμβουλευτική, και τέλος, η δημιουργία 15 προγραμμάτων ψυχοκοινωνικής υποστήριξης στην Πρωτοβάθμια Φροντίδα Υγείας έως το τέλος του 2021.

Δεδομένων των δύσκολων, απαιτητικών συνθηκών στις οποίες καλείται να ανταπεξέλθει το ΕΣΥ, έχουν προγραμματιστεί 2.600 προσλήψεις, εκ των οποίων οι 1.100 αφορούν σε ιατρικό και οι 1.500 λοιπό προσωπικό.

Για το 2021 εκτιμάται ότι οι τακτικές δαπάνες του ΥΠΥΓ θα αυξηθούν από τα 4.043 εκατ. ευρώ το 2020, σε 4.126 εκατ. το 2021. Επιπλέον έχουν προβλεφθεί 131 εκατ. ευρώ για τις αμοιβές του έκτακτου υγειονομικού προσωπικού που έχει προσληφθεί εντός του 2020 για τη διαχείριση της πανδημίας. Οι απαραίτητες πιστώσεις που θα απαιτηθούν για την Υγεία στο πλαίσιο αντιμετώπισης της πανδημίας του κορωνοϊού, θα κατανεμηθούν από το ειδικό αποθεματικό ύψους 3 δισ. ευρώ

ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΟΣ ΚΑΙ ΕΝΕΡΓΕΙΑΣ

Το Υπουργείο Περιβάλλοντος και Ενέργειας (ΥΠΕΝ) συμβάλλει στην υλοποίηση του κυβερνητικού οράματος, μέσα από πολιτικές που συνδυάζουν ισόρροπα τις έννοιες της βιωσιμότητας και της ανάπτυξης, βελτιώνουν την καθημερινότητα των πολιτών, και αναβαθμίζουν το ρόλο της Ελλάδας στο διεθνές σκηνικό. Οι στόχοι του υπουργείου περιλαμβάνουν τον μακροπρόθεσμο σχεδιασμό στην αγορά ενέργειας με ιδιωτικοποιήσεις και διαρθρωτικές παρεμβάσεις, τη βελτίωση του πλαισίου για την περιβαλλοντική αδειοδότηση και την περιβαλλοντική πολιτική, την ενίσχυση της προστασίας και της διαχείρισης του φυσικού περιβάλλοντος και της βιοποικιλότητας και βελτίωση του πλαισίου για τον χωροταξικό και περιβαλλοντικό σχεδιασμό. Ακόμη, το ΥΠΕΝ στοχεύει στην ενίσχυση της ανακύκλωσης και την υιοθέτηση αρχών της κυκλικής οικονομίας, στην προώθηση της απολιγνιτοποίησης, με μέριμνα για τη δίκαιη αναπτυξιακή μετάβαση των λιγνιτικών περιοχών και στην βελτίωση της ενεργειακής εξοικονόμησης και αποδοτικότητας. Επιπλέον στόχοι είναι η μείωση των εκπομπών αερίων του θερμοκηπίου, η αντιμετώπιση των συνεπειών της κλιματικής αλλαγής και η μετάβαση στην «πράσινη» ενέργεια και τέλος η άσκηση πολυδιάστατης διεθνούς ενεργειακής πολιτικής με προώθηση διεθνών ενεργειακών έργων.

Οι μεταρρυθμίσεις και τα σημαντικά έργα που προγραμματίζει να υλοποιήσει το Υπουργείο διαρθρώνονται σε τρεις κεντρικούς άξονες.

Ο πρώτος άξονας αφορά στην προώθηση διαρθρωτικών αλλαγών που συμβάλλουν στην προσπάθεια της χώρας για αναπτυξιακή επανεκκίνηση, για προσέλκυση παραγωγικών επενδύσεων και για δημιουργία νέων θέσεων εργασίας. Μεταξύ αυτών, η περαιτέρω απελευθέρωση της αγοράς ενέργειας, με εμβάθυνση του Target Model, και η ενίσχυση του ανταγωνισμού προς όφελος των πολιτών και των επιχειρήσεων, και με γνώμονα τη μείωση του ενεργειακού κόστους. Όπως και οι ιδιωτικοποιήσεις για την είσοδο στρατηγικών επενδυτών στους τομείς διανομής και μεταφοράς ηλεκτρικής ενέργειας (ΔΕΔΔΗΕ) και φυσικού αερίου (ΔΕΠΑ Υποδομών, ΔΕΠΑ Εμπορίας, Υπόγεια Αποθήκη Φυσικού Αερίου “Ν. Καβάλα”), ώστε να εισρεύσουν τα σημαντικά κεφάλαια που απαιτούνται για τον εκσυγχρονισμό και την επέκταση των υφιστάμενων υποδομών και δικτύων. Παράλληλα, μέσα από την ιδιωτικοποίηση της ΛΑΡΚΟ δίνεται μια ουσιαστική, νομικά στέρεη και συμβατή με τα δεδομένα της αγοράς λύση σε ένα πρόβλημα 35 ετών.

Η ολοκλήρωση της μεταρρύθμισης στο πλαίσιο της περιβαλλοντικής αδειοδότησης, με την ενεργοποίηση του θεσμού των πιστοποιημένων περιβαλλοντικών αξιολογητών αλλά και στο πλαίσιο της περιβαλλοντικής επιθεώρησης, θα συμβάλλουν ώστε αυτές να μην αποτελούν πλέον πηγή αβεβαιότητας και καθυστερήσεων, αλλά εργαλεία που θα διευκολύνουν τόσο τους επενδυτές και τους πολίτες, όσο και το ουσιαστικό έργο της δημόσιας διοίκησης. Στο πλαίσιο του στόχου για την βελτίωση του πλαισίου για την περιβαλλοντική αδειοδότηση και την περιβαλλοντική πολιτική, εμβληματικό έργο αποτελεί η ανάπτυξη υποδομών για συλλογή και επεξεργασία αστικών λυμάτων.

Παράλληλα, ο εκσυγχρονισμός της χωροταξικής και πολεοδομικής νομοθεσίας θέτει βάσεις προκειμένου να γίνει πράξη η βιώσιμη ανάπτυξη, με σεβασμό στο περιβάλλον, το δημόσιο χώρο και την ιδιοκτησία των πολιτών. Ο δραστηκός περιορισμός της εκτός σχεδίου δόμησης, η εκπόνηση Τοπικών

Πολεοδομικών Σχεδίων σε όλη τη χώρα, και η μεταφορά συντελεστή δόμησης βάζουν τάξη στα ζητήματα πολεοδομικού σχεδιασμού. Η απλοποίηση των χρήσεων γης, η υλοποίηση του Ενιαίου Ψηφιακού Χάρτη και η ολοκλήρωση του Κτηματολογίου θα δημιουργήσουν συνθήκες ασφάλειας δικαίου για τους επενδυτές και τους ιδιοκτήτες, ενώ με την αναδιάρθρωση των πολεοδομικών υπηρεσιών και την επιτάχυνση και ψηφιοποίηση των διαδικασιών έκδοσης οικοδομικών αδειών διευκολύνονται σημαντικά οι ιδιοκτήτες, οι επαγγελματίες και η δημόσια διοίκηση. Ακόμα, με τις ολοκληρωμένες αστικές αναπλάσεις θα αναζωογονηθούν και θα αποκτήσουν αξία πολλές αστικές περιοχές της χώρας.

Τέλος, η περαιτέρω απλοποίηση και επιτάχυνση των διαδικασιών αδειοδότησης έργων ανανεώσιμων πηγών ενέργειας (ΑΠΕ), με την παράλληλη στήριξη και τον εκσυγχρονισμό της αγοράς, θα διαμορφώσει ένα πλαίσιο ελκυστικό για επενδύσεις, ώστε να επιτευχθούν οι εθνικοί στόχοι για αυξημένη διείσδυση των ΑΠΕ στο ενεργειακό μείγμα της χώρας. Στόχος η μείωση του χρόνου αδειοδότησης ενός νέου έργου ΑΠΕ στα δύο χρόνια έως τον Ιούλιο του 2021.

Ο δεύτερος άξονας αφορά στην προώθηση της «πράσινης» ανάπτυξης και της μετάβασης στην κλιματικά ουδέτερη οικονομία, όπως προβλέπει η Ευρωπαϊκή Πράσινη Συμφωνία (Green Deal). Η πλήρης απολιγνιτοποίηση της εγχώριας ηλεκτροπαραγωγής έως το 2028 δημιουργεί σειρά προκλήσεων για το ενεργειακό σύστημα της χώρας αλλά και για τη στήριξη των λιγνιτικών περιοχών και των τοπικών κοινωνιών. Το Σχέδιο Δίκαιης Αναπτυξιακής Μετάβασης θέτει τις προϋποθέσεις για διαφοροποίηση του παραγωγικού μοντέλου των λιγνιτικών περιοχών, τη στήριξη και ενίσχυση της απασχόλησης, και την προσέλκυση επενδύσεων σε τομείς με υψηλή προστιθέμενη αξία για τις συγκεκριμένες περιοχές. Το Σχέδιο θα χρηματοδοτηθεί με πόρους πάνω από 5 δισ. ευρώ από κοινοτικές και εθνικές πηγές, ενώ μέσω ειδικών κινήτρων και μέτρων αναμένεται η κινητοποίηση σημαντικών ιδιωτικών κεφαλαίων.

Στην κατεύθυνση της μείωσης της εξάρτησης της οικονομίας από τον άνθρακα και της μετάβασης στην κλιματικά ουδέτερη οικονομία, επιταχύνονται τα έργα ηλεκτρικών διασυνδέσεων της νησιωτικής Ελλάδας με την ηπειρωτική. Η διασύνδεση είναι μακρόπνοο έργο: της Κρήτης με την Αττική αναμένεται να ολοκληρωθεί το 2023 (εμβληματικό έργο ΑΡΙΑΔΝΗ II), των Κυκλάδων το 2024, και του συνόλου των νησιών το 2030. Παράλληλα, με την προώθηση της ηλεκτροκίνησης και την υλοποίηση του εμβληματικού έργου δημιουργίας υποδομών φόρτισης σε όλη την Ελλάδα, αναμένεται σημαντική μείωση του αποτυπώματος του τομέα των μεταφορών.

Παράλληλα, η σημαντική ώθηση στην ενεργειακή εξοικονόμηση και αναβάθμιση, μέσα από θεσμικές παρεμβάσεις και ειδικά χρηματοδοτικά προγράμματα, θα συμβάλλει στην επίτευξη των σχετικών στόχων της χώρας, στην αναβάθμιση της αξίας του κτηριακού δυναμικού, και στην τόνωση της οικονομίας. Το πρόγραμμα «Εξοικονομώ-Αυτονομώ», με προϋπολογισμό ύψους 3 δισ. ευρώ για την περίοδο 2021-2023, θα συμβάλλει στην ενεργειακή αναβάθμιση και αυτονομία δεκάδων χιλιάδων κατοικιών (τουλάχιστον 60 χιλιάδων ετησίως), στην αύξηση της αξίας της ακίνητης ιδιοκτησίας αλλά και στην αντιμετώπιση της ενεργειακής φτώχειας. Αντίστοιχα οφέλη θα προκύψουν και από το πρόγραμμα ΗΛΕΚΤΡΑ για τα δημόσια κτήρια, και τα ειδικά προγράμματα για τους τομείς της βιομηχανίας και του τουρισμού.

Με γνώμονα την αποτελεσματικότερη προστασία του φυσικού περιβάλλοντος και της βιοποικιλότητας της χώρας, προωθείται η μετάβαση σε ένα νέο μοντέλο διακυβέρνησης για τις προστατευόμενες

περιοχές της χώρας. Η ολοκλήρωση της συγκρότησης του ενιαίου φορέα Οργανισμός Φυσικού Περιβάλλοντος και Κλιματικής Αλλαγής, η εκπόνηση των ειδικών περιβαλλοντικών μελετών και των σχεδίων δράσης για όλες τις περιοχές Natura, και η υλοποίηση έργων προστασίας και ανάδειξης των περιοχών αυτών είναι καθοριστικά βήματα στην κατεύθυνση αυτή. Μάλιστα, η δημιουργία εθνικού συστήματος φύλαξης προστατευόμενων περιοχών στην Ελλάδα αποτελεί εμβληματικό έργο για το ΥΠΕΝ. Αντίστοιχα, με την ολοκλήρωση του σημαντικού έργου των δασικών χαρτών και της κωδικοποίησης της δασικής νομοθεσίας, και με την υλοποίηση του Εθνικού Σχεδίου Αναδάσωσης δημιουργούνται προϋποθέσεις για την ουσιαστική προστασία, διατήρηση και ανάδειξη του δασικού πλούτου της χώρας μας.

Στον ίδιο άξονα εντάσσεται και η μετάβαση σε ένα νέο μοντέλο διαχείρισης των αποβλήτων, με ενίσχυση της ανακύκλωσης και μείωση των ποσοστών ταφής. Η προσαρμογή της εθνικής νομοθεσίας στην ευρωπαϊκή, η ανάπτυξη σύγχρονων υποδομών επεξεργασίας αποβλήτων, η ενίσχυση της ανακύκλωσης και της χωριστής συλλογής, και η αποκατάσταση των άτυπων χώρων απόρριψης (ΧΑΔΑ) οδηγούν στην επίτευξη των εθνικών και ευρωπαϊκών στόχων, και στην εξάλειψη των προστίμων με τα οποία επιβαρύνεται η χώρα λόγω ελλειπών εφαρμογής του ενωσιακού δικαίου. Παράλληλα, η κατάρτιση ολοκληρωμένων σχεδίων για την κυκλική οικονομία και τις «πράσινες» δημόσιες συμβάσεις ενθαρρύνουν την «κυκλική» μετάβαση της παραγωγής και της κατανάλωσης, με πολλαπλές θετικές περιβαλλοντικές αλλά και αναπτυξιακές επιδράσεις. Εμβληματικό έργο στον τομέα αυτό, με σημαντική θετική επίπτωση, αποτελεί η εφαρμογή νέου πλαισίου για τα πλαστικά μιας χρήσης στην αγορά.

Ο τρίτος άξονας, τέλος, αφορά στην ενίσχυση της ενεργειακής ασφάλειας της Ελλάδας και της ΕΕ, μέσα από διαφοροποίηση των πηγών εφοδιασμού και μείωση της εξάρτησης από τις εισαγωγές ενέργειας από τρίτες χώρες αλλά και στην αναβάθμιση του γεωστρατηγικού ρόλου της χώρας στην ευρύτερη περιοχή της Νοτιοανατολικής Μεσογείου. Οι διακρατικοί αγωγοί φυσικού αερίου IGB και EastMed, η υποθαλάσσια ηλεκτρική σύνδεση Κρήτης-Κύπρου-Ισραήλ, το πρόγραμμα εγχώριων ερευνών και εξόρυξης υδρογονανθράκων, και η κατασκευή πλωτού σταθμού υγροποιημένου φυσικού αερίου (FSRU) στην Αλεξανδρούπολη, είναι έργα με σημαντική διεθνή-πολιτική αλλά και ενεργειακή και οικονομική διάσταση, που συμβάλλουν στην επίτευξη γεωστρατηγικών και ενεργειακών στόχων.

Το πρώτο τρίμηνο του επόμενου έτους αναμένεται να είναι ιδιαίτερα παραγωγικό για το ΥΠΕΝ σε επίπεδο ρυθμιστικού προγραμματισμού. Ενσωμάτωση στην εθνική νομοθεσία δύο ευρωπαϊκών οδηγιών (2018/2002 για την ενεργειακή απόδοση και 2018/851 για τα απόβλητα), και θεσμικές παρεμβάσεις για την περαιτέρω απλοποίηση της αδειοδοτικής διαδικασίας για έργα ΑΠΕ, καθώς και διατάξεις για υβριδικά έργα, διαγωνισμούς ΑΠΕ, net-metering και αποθήκευση διαμορφώνουν το πλάνο για την εν λόγω χρονική περίοδο. Ακόμη, για το τρίτο τρίμηνο του 2021 έχει προγραμματιστεί η κωδικοποίηση της δασικής νομοθεσίας.

Από την υλοποίηση των πολιτικών του ΥΠΕΝ αναμένονται μια σειρά θετικά αποτελέσματα, για την αποτίμηση των οποίων έχουν προκριθεί συγκεκριμένοι ποσοτικοί δείκτες. Ενδεικτικά, με την επιτάχυνση της διαδικασίας κτηματογράφησης, εκτιμάται πως το ποσοστό επί του συνόλου των ιδιοκτησιακών δικαιωμάτων που θα έχουν συλλεγεί και θα βρίσκονται προς ανάρτηση θα έχει υπερβεί το 90%. Επιπλέον, αναμένεται ότι θα πραγματοποιηθούν εργασίες αναδάσωσης σε 500.000 στρέμματα δασικών εκτάσεων μέσω του Εθνικού Σχεδίου Αναδάσωσης (2021-2026). Σε εφαρμογή της Οδηγίας ΕΕ

2019/904, αναμένεται ότι η διάθεση στην αγορά θα παύσει για δέκα (10) κατηγορίες προϊόντων από τον Ιούλιο του 2021. Επιπλέον, τρεις (3) εγκατεστημένες λιγνιτικές μονάδες της ΔΕΗ προγραμματίζονται να σταματήσουν να λειτουργούν εντός 2021, βάσει του Εθνικού Σχεδίου για την Ενέργεια και το Κλίμα (ΕΣΕΚ) και του σχεδίου απολιγνιτοποίησης. Τέλος, τουλάχιστον 2.000 σημεία φόρτισης ηλεκτροκίνητων οχημάτων προσδοκείται ότι θα αναπτυχθούν σε εθνικές και επαρχιακές οδούς, κεντρικά σημεία των αστικών κέντρων και βασικές υποδομές μεταφορών (λιμάνια, αεροδρόμια).

Τα επί μέρους Έργα και Δράσεις του ΥΠΕΝ υλοποιούνται υπό την προϋπόθεση τήρησης των δεσμευτικών ορίων του Προϋπολογισμού 2021 και του Μεσοπρόθεσμου Πλαισίου Δημοσιονομικής Στρατηγικής. Πιο συγκεκριμένα, ο προϋπολογισμός του ΥΠΕΝ για το 2021 ανέρχεται σε περίπου 762 εκ. ευρώ, εκ των οποίων 92 εκ. αντιστοιχούν στον τακτικό προϋπολογισμό και 670 εκ. ευρώ στο ΠΔΕ. Τέλος, σύμφωνα με την αρ. 42/30-9-2020 ΠΥΣ, έχει εγκριθεί προγραμματισμός προσλήψεων για την κάλυψη 100 θέσεων.

ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΠΟΛΙΤΙΣΜΟΥ & ΑΘΛΗΤΙΣΜΟΥ

Τομέας Πολιτισμού

Ο Πολιτισμός αποτελεί βασικό πυλώνα κοινωνικής συνοχής και οικονομικής ανάπτυξης της χώρας. Μέσα στο δύσκολο και απρόβλεπτο περιβάλλον της πανδημίας, το Υπουργείο Πολιτισμού και Αθλητισμού (ΥΠΠΟΑ) συνεχίζει το 2021 τη δράση του προσηλωμένο στους στρατηγικούς στόχους του: την ανάδειξη της χώρας ως διεθνούς πολιτιστικού πόλου, την προστασία, αποκατάσταση και ανάδειξη της πολιτιστικής κληρονομιάς, την ενδυνάμωση της σύγχρονης δημιουργίας, τον εκσυγχρονισμό και τον ψηφιακό μετασχηματισμό των υπηρεσιακών δομών του και των εποπτευόμενων οργανισμών του, την αναβάθμιση της ποιότητας του δημόσιου χώρου, τη βελτιωμένη πρόσβαση των πολιτών σε πολιτιστικές υποδομές και τη διευκόλυνση επενδυτικών και αναπτυξιακών προγραμμάτων με σεβασμό στην προστασία της πολιτιστικής κληρονομιάς. Παράλληλα, το Υπουργείο προχωρεί σε σειρά μεταρρυθμίσεων με στόχο την προστασία των επαγγελματιών των κλάδων του πολιτισμού, την ενίσχυση της ανθεκτικότητας του τομέα και την ανάπτυξη νέων και ειδικών ομάδων κοινού.

Σε αυτό το πλαίσιο, εντάσσονται οι μεταρρυθμιστικές και αναπτυξιακές πρωτοβουλίες του Υπουργείου Πολιτισμού και Αθλητισμού για το 2021. Προτεραιότητα δίνεται στην προώθηση μέτρων ισότιμης πρόσβασης και συμμετοχής στον πολιτισμό για όλες τις κατηγορίες πολιτών και ιδιαίτερα των ευπαθών ομάδων, την ανάπτυξη δεξιοτήτων των εργαζομένων του πολιτιστικού και δημιουργικού τομέα, την αναβάθμιση της καλλιτεχνικής εκπαίδευσης, την περαιτέρω ενίσχυση της προστασίας της πνευματικής ιδιοκτησίας, τη θεσμική επαγγελματική στήριξη των δημιουργών με εργασιακές και φορολογικές μεταρρυθμίσεις σε συνεργασία με τα συναρμόδια Υπουργεία και δημιουργία μητρώου εργαζομένων, την αξιοποίηση χρηματοδοτικών εργαλείων, την ενίσχυση της τοπικής και περιφερειακής πολιτιστικής φυσιογνωμίας μέσω ανάπτυξης καινοτόμων οικοσυστημάτων.

Αξιοσημείωτη μεταρρυθμιστική δράση με προστιθέμενη αξία είναι η συγκρότηση και λειτουργία του Οργανισμού Διαχείρισης και Ανάπτυξης Πολιτιστικών Πόρων (ΟΔΑΠ), ως διαδόχου σχήματος του Ταμείου Αρχαιολογικών Πόρων και Απαλλοτριώσεων. Ο ΟΔΑΠ οργανώνεται και αποκτά σύγχρονη δομή και λειτουργία καθώς και σαφή αναπτυξιακά χαρακτηριστικά. Στόχοι του είναι η αναβάθμιση της ποιότητας των παρεχόμενων υπηρεσιών προς τους επισκέπτες των αρχαιολογικών χώρων, των μνημείων και των μουσείων με εκτεταμένη χρήση των νέων τεχνολογιών, η εφαρμογή αποτελεσματικής πολιτικής πωλήσεων εισιτηρίων και πωλητέων ειδών και αξιοποίησης της ακίνητης περιουσίας του ΥΠΠΟΑ με παραγωγικό και εθνικά επωφελή τρόπο.

Άλλες σημαντικές μεταρρυθμιστικές δράσεις είναι η μετατροπή των μεγάλων μουσείων, που σήμερα αποτελούν υπηρεσιακές μονάδες του ΥΠΠΟΑ, σε ΝΠΔΔ για επιχειρησιακή, διοικητική και οικονομική αυτοτέλεια, η αλλαγή θεσμικού πλαισίου για την καλλιτεχνική εκπαίδευση και τις παραστατικές τέχνες, η αναμόρφωση του θεσμικού πλαισίου της οπτικοακουστικής παραγωγής, του κινηματογράφου και του βιβλίου με στόχο τη χάραξη μιας ολοκληρωμένης εθνικής πολιτικής για τους δύο αυτούς τομείς, ο εκσυγχρονισμός και η αυστηροποίηση του θεσμικού πλαισίου για την αντιμετώπιση της αρχαιοκαπηλίας, ενός χρόνιου προβλήματος που ναρκοθετεί την διάσωση και προστασία της πολιτιστικής μας κληρονομιάς.

Εμβληματικά έργα του Υπουργείου που εντάσσονται στο στρατηγικό του σχεδιασμό είναι η συντήρηση και αξιοποίηση του κτήματος Τατοΐου, η αναβάθμιση του αρχαιολογικού χώρου της Ακρόπολης, η επέκταση και αναγέννηση του Εθνικού Αρχαιολογικού Μουσείου, η επανέναρξη λειτουργίας της Εθνικής Πινακοθήκης, η έναρξη λειτουργίας του Ακροπόλ και η επανάχρηση των κτιρίων του στρατοπέδου Παύλου Μελά στη Θεσσαλονίκη.

Το ρυθμιστικό πρόγραμμα του ΥΠΠΟΑ εστιάζει στην αναμόρφωση του θεσμικού πλαισίου οπτικοακουστικής παραγωγής και κινηματογραφικής βιομηχανίας, στην αλλαγή του προτύπου λειτουργίας των μουσείων και στη μετατροπή τους σε ΝΠΔΔ, την αλλαγή θεσμικού πλαισίου για την καλλιτεχνική εκπαίδευση και τις παραστατικές τέχνες, την τροποποίηση-βελτίωση του θεσμικού πλαισίου για την αντιμετώπιση της αρχαιοκαπηλίας και της παράνομης διακίνησης πολιτιστικών αγαθών και στον εκσυγχρονισμό των διατάξεων για τις χρήσεις γης στο π. βασιλικό κτήμα Τατοΐου.

Η επιτυχία των έργων του θα μπορεί να αποτιμηθεί από την αποτίμηση των κοινωνικοοικονομικών επιπτώσεων των έργων πολιτισμού, την αύξηση της συμβολής του πολιτιστικού κλάδου στο ΑΕΠ, την αύξηση των πολιτιστικών εξαγωγών.

Τομέας Αθλητισμού

Βασικός στόχος του σχεδιασμού της αθλητικής στρατηγικής της κυβέρνησης για το 2021 αποτελεί η ανάδειξη του αθλητισμού στην κοινωνία, η προώθηση του υγιούς αγωνιστικού και επαγγελματικού αθλητισμού με ταυτόχρονη αντιμετώπιση των παραβατικών φαινομένων, η ενίσχυση της εξωστρέφειας, η αναβάθμιση των αθλητικών υποδομών και η αντιμετώπιση των επιπτώσεων της πανδημίας στον τομέα.

Ο σχεδιασμός και η εφαρμογή της αθλητικής πολιτικής της χώρας, για την προστασία, προώθηση και στήριξη του αθλητισμού αποτελεί σημαντικό στοιχείο του κυβερνητικού έργου, ειδικά στο πλαίσιο αντιμετώπισης της υγειονομικής κρίσης του κορωνοϊού, που έχει επιφέρει σοβαρές συνέπειες στον τομέα. Για τη δυσχερή αυτή νέα συνθήκη, το Υπουργείο έχει προχωρήσει στη λήψη μια σειράς έκτακτων μέτρων για την ασφάλεια και την οικονομική ενίσχυση του τομέα. Ο τομέας του αθλητισμού όμως, αντιμετωπίζει πολυεπίπεδες προκλήσεις τόσο σε κοινωνικό και οικονομικό επίπεδο όσο και σε επίπεδο θεσμών και τεχνολογίας.

Πιο συγκεκριμένα, σε κοινωνικό επίπεδο, καλείται να επιτύχει την παροχή ενός αξιόπιστου αθλητικού προϊόντος, χωρίς φαινόμενα βίας και χειραγώγησης και την έλλειψη φυσικής δραστηριότητας, ειδικά στα παιδιά αλλά και στους ενήλικες. Σε οικονομικό επίπεδο, καλείται να καλύψει την έλλειψη πόρων, με αποτέλεσμα την απαξίωση αθλητικών υποδομών και την παραμέληση των συγκριτικών πλεονεκτημάτων της χώρας σε θέματα αθλητικού τουρισμού. Σε επίπεδο ανθρώπινου δυναμικού, έχει να αντιμετωπίσει την μακροχρόνια υποστελέχωση και σε τεχνολογικό επίπεδο τις γηρασμένες αθλητικές υποδομές και την απουσία ψηφιοποίησης στις δομές της Γενικής Γραμματείας Αθλητισμού (ΓΓΑ) και γενικότερα του αθλητισμού.

Μέσα στα σχέδια της κυβέρνησης για ενίσχυση του τομέα αθλητισμού σημαντικές μεταρρυθμιστικές δράσεις εισάγει το νέο αθλητικό νομοσχέδιο, το οποίο θα ρυθμίσει το καθεστώς των προπονητών, των

λεσχών φιλάθλων, καθώς και τις μορφές του εναλλακτικού, πνευματικού, εργασιακού αθλητισμού. Σημαντικές δράσεις μεταρρύθμισης, με βάση τον κυβερνητικό σχεδιασμό είναι η πλήρης λειτουργία του Μητρώου Αθλητικών Σωματείων, με τη διαρκή καταχώρηση των νόμιμων ερασιτεχνικών αθλητικών σωματείων που διαθέτουν την ειδική αθλητική αναγνώριση με όρους αξιοκρατίας και διαφάνειας, η εφαρμογή της ΕΠΑΘΛΑ για την αντιμετώπιση της χειραγώγησης των αγώνων και η ψηφιακή πλατφόρμα ΠΕΛΟΠΑΣ, σε συνεργασία με την Κεντρική Ένωση Δήμων και Κοινοτήτων, η οποία θα πετύχει την ηλεκτρονική καταγραφή όλων των αθλητικών εγκαταστάσεων της χώρας, που ανήκουν σε δήμους, περιφέρειες και ιδιώτες, ώστε να υπάρχει γνώση του ακριβούς αριθμού των εγκαταστάσεων ανά περιοχή αλλά και των αναγκών της εκάστοτε περιοχής. Καινοτόμα δράση επίσης είναι η ψηφιακή αθλητική κάρτα μέσω της οποίας ο χρήστης θα μπορεί να συμμετέχει από το κινητό του τηλέφωνο σε εικονικά αθλητικά γεγονότα και θα έχει πρόσβαση σε πληροφορίες, διοχετεύοντας με τον τρόπο αυτό τον αθλητισμό στο ευρύτερο κοινωνικό σύνολο.

Επιπλέον δράσεις που στοχεύουν στην ενίσχυση και αναβάθμιση του αθλητισμού αποτελούν στον τομέα της ψηφιοποίησης: το Μητρώο Προπονητών, που αποσκοπεί στην καταγραφή των νομίμως απασχολούμενων στα ερασιτεχνικά αθλητικά σωματεία προπονητών και το Μητρώο Αθλητών. Η εφαρμογή του καινοτόμου προγράμματος αξιολόγησης Ομοσπονδιών ΧΙΛΩΝ η οποία θα επιτυγχάνει την επιχορήγηση των αθλητικών Ομοσπονδιών, βασισμένη σε μετρήσιμα στοιχεία είναι επίσης σημαντική δράση που θα αυξήσει τη διαφάνεια στις αθλητικές χρηματοδοτήσεις. Τα Προγράμματα Άθλησης για Όλους, τα οποία έχουν στόχο να προσελκύσουν τους πολίτες στις αθλητικές δραστηριότητες, ώστε να ενταχθεί ο αθλητισμός στην καθημερινότητά τους. Στόχος είναι παρά την κρίση της πανδημίας, ο αριθμός των συμμετεχόντων να τοποθετηθεί σε υψηλά νούμερα.

Απαραίτητη επίσης είναι η λειτουργία του πρώτου ΝΠΙΔ σε θέματα αντιντόπινγκ (ΕΟΚΑΝ), που συστάθηκε με το Π.Δ. 87/2020 στο πλαίσιο της στενής συνεργασίας και της εναρμόνισης, σύμφωνα με τις προδιαγραφές του Παγκόσμιου Οργανισμού Αντιντόπινγκ (WADA) και τέλος η ανάπτυξη της εξωστρέφειας με την προσέλκυση και διεκδίκηση διεθνών διοργανώσεων.

Στον τομέα της στήριξης των αθλητών, σχεδιάζεται η δημιουργία καμπάνιας «υιοθεσίας» αθλητών ενόψει των Ολυμπιακών και Παραολυμπιακών Αγώνων 2021, η οποία αναβλήθηκε λόγω της πανδημίας αλλά και η πλήρης λειτουργία του Εθνικού Κέντρου Αθλητικών Ερευνών (ΕΚΑΕ), προς όφελος της αθλητικής οικογένειας.

Σε επίπεδο αθλητικών και ψηφιακών υποδομών, αναμένεται να κατατεθεί συνεκτική πρόταση προς το Ταμείο Ανάκαμψης με αντικείμενο τις ενεργειακές αναβαθμίσεις των εγκαταστάσεων των Εθνικών Αθλητικών Κέντρων που εποπτεύονται από τη ΓΓΑ. Σημαντικά έργα που πρόκειται να υλοποιηθούν στο πλαίσιο της αναβάθμισης των αθλητικών υποδομών είναι η κατασκευή του πρώτου Παραολυμπιακού Αθλητικού Κέντρου, σε συνεργασία με την Περιφέρεια Αττικής και τον Δήμο Ραφήνας και η συνολική αναβάθμιση του ΟΑΚΑ με βάση το στρατηγικό σχέδιο αξιοποίησης. Τέλος, δρομολογείται η δημιουργία Μητρώου Αθλητικών Φορέων, το οποίο αναμένεται να ενταχθεί στην Βίβλο Ψηφιακού Μετασχηματισμού, σε συνεργασία με το Υπουργείο Ψηφιακής Διακυβέρνησης και την Κοινωνία της Πληροφορίας.

Το ρυθμιστικό έργο στον τομέα του αθλητισμού περιλαμβάνει το νομοσχέδιο για τον εναλλακτικό, πνευματικό, εργασιακό αθλητισμό και τον εθελοντισμό, τροποποιήσεις των διατάξεων του πλαισίου

των προπονητών, νομοθετικές διατάξεις για τις λέσχες φιλάθλων, νομοθετικές ρυθμίσεις που απορρέουν από την ολιστική μελέτη για το ελληνικό ποδόσφαιρο και η κύρωση του νέου κώδικα αντιντόπινγκ.

Το ΥΠΠΟΑ για το 2021 και την υλοποίηση του συνόλου των δράσεών του έχει στη διάθεσή του από τον Κρατικό Προϋπολογισμό ποσό ύψους 359 εκατ. ευρώ και ο προγραμματισμός προσλήψεων συνίσταται στην κάλυψη 30 θέσεων διαφόρων ειδικοτήτων.

ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΔΙΚΑΙΟΣΥΝΗΣ

Το Υπουργείο Δικαιοσύνης (ΥΠΔΙΚ) για το έτος 2021 έχει θέσει ως κορυφαίους στόχους: την ταχύτερη και αποτελεσματικότερη απονομή δικαιοσύνης, την ενίσχυση και προώθηση των διαδικασιών και των υποδομών της καθώς και την προστασία των ανθρωπίνων δικαιωμάτων.

Αρχικώς, η επιτάχυνση και ποιοτική αναβάθμιση του συστήματος απονομής δικαιοσύνης θα εκσυγχρονίσει τη λειτουργία των δικαστηρίων και εισάγοντας και διεθνώς επιτυχημένες πρακτικές όπως η εφαρμογή του νέου θεσμού των εξειδικευμένων τμημάτων των δικαστηρίων για συγκεκριμένους τύπους υποθέσεων που έχουν σημασία, επί παραδείγματι, για την εθνική οικονομία και την ανάπτυξη. Επιπλέον, η μεταρρύθμιση της ηλεκτρονικής δικαιοσύνης (e-justice) βρίσκεται σε πλήρη εξέλιξη. Με την ένταξη 27 δράσεων στο πλαίσιο του Εθνικού Προγράμματος Απλούστευσης Διαδικασιών, το Υπουργείο στηρίζει δυναμικά τον ψηφιακό μετασχηματισμό της δικαιοσύνης και προχωρά σε στοχευμένες δράσεις επιμόρφωσης, στο πλαίσιο των οποίων περιλαμβάνονται και προγράμματα κατάρτισης δικαστικών υπαλλήλων σε νέα γνωστικά πεδία. Επίσης, το Υπουργείο προωθεί την ανάπτυξη δράσεων ευαισθητοποίησης και ενημέρωσης σε μια προσπάθεια επίτευξης των αναγκαίων συγκλίσεων, προκειμένου να ολοκληρωθεί επιτυχώς το μεταρρυθμιστικό εγχείρημα εντός του δικαστικού συστήματος.

Η εκπαίδευση και διαρκής επιμόρφωση των δικαστικών λειτουργών και υπαλλήλων συνιστά μια άλλη εξίσου σημαντική μεταρρυθμιστική πρωτοβουλία του Υπουργείου. Η ενίσχυση των δεξιοτήτων των δικαστικών λειτουργών και των δικαστικών υπαλλήλων θεωρείται επιβεβλημένη εντός του ψηφιακού μετασχηματισμού της Δικαιοσύνης και το Υπουργείο έχει προχωρήσει στον αντίστοιχο σχεδιασμό με στοχευμένες δράσεις (επιμόρφωση ως προς την άσκηση των δικαιοδοτικής φύσης καθηκόντων τους, τη χρήση των νέων τεχνολογιών καθώς και ζητήματα διοίκησης των δικαστηρίων).

Σημαντικά έργα θα υποστηρίξουν τις ανωτέρω μεταρρυθμίσεις. Ενδεικτικά, στο πλαίσιο της αναβάθμισης των γνώσεων των δικαστικών λειτουργών, ξεχωρίζει η πρωτοβουλία αναμόρφωσης του προγράμματος σπουδών της Εθνικής Σχολής Δικαστικών Λειτουργών με αντικείμενα οικονομικής φύσης, πρακτικά ζητήματα σε υποθέσεις αφερεγγυότητας και ανάπτυξη ψηφιακών δεξιοτήτων θα βελτιστοποιήσει το επιδιωκόμενο αποτέλεσμα.

Πλήθος δράσεων αναπτύσσεται σε ψηφιακό επίπεδο, με την έμφαση να δίνεται στο μεγάλο έργο της επέκτασης του Ολοκληρωμένου Συστήματος Διαχείρισης Πολιτικής και Ποινικής Δικαιοσύνης σε όλα τα δικαστήρια της χώρας. Πρόκειται για την ψηφιοποίηση της ροής της πολιτικής και ποινικής δίκης. Μέσω αυτής της συντελούμενης αναβάθμισης της επιχειρησιακής λειτουργίας των δικαστηρίων επιτυγχάνεται η επιτάχυνση στην απονομή της Δικαιοσύνης καθώς επίσης και η ποιοτική αναβάθμιση των υπηρεσιών της Δικαιοσύνης προς τους πολίτες, τις επιχειρήσεις και το δημόσιο. Επιπρόσθετα, επιτυγχάνεται ελάφρυνση του διαχειριστικού φόρτου των φορέων του δικαστικού συστήματος. Τέλος, συμβάλλει τα μέγιστα στην ενίσχυση της διαφάνειας στη λειτουργία της Δικαιοσύνης μέσω της ηλεκτρονικής παρακολούθησης της ροής της δίκης και της δημοσίευσης στατιστικών στοιχείων. Παράλληλα, το ΥΠΔΙΚ συνεχίζει με αμείωτο ρυθμό την ψηφιοποίηση διαδικασιών της Δικαιοσύνης για

τη βελτίωση της εξυπηρέτησης πολιτών και νομικών προσώπων, με ηλεκτρονική έκδοση πιστοποιητικών, κατάθεση δικογράφων και κοινοποίηση πρακτικών συνεδριάσεων, πινακίων κ.ά.

Στην ίδια κατεύθυνση κινείται και η μεταρρυθμιστική πρωτοβουλία για τη σύσταση αυτοτελούς υπηρεσίας για τη συστηματική συλλογή και επεξεργασία στατιστικών δεδομένων για τη Δικαιοσύνη (JustStat). Η συγκεκριμένη μεταρρύθμιση θα συμβάλει αφενός στην ενίσχυση της μέτρησης της αποδοτικότητας και αύξηση της διαφάνειας του δικαστικού συστήματος αφετέρου με την ανάλυση των δεδομένων στην υποστήριξη της διαδικασίας λήψης στρατηγικών αποφάσεων και διαμόρφωσης πολιτικών διοίκησης δικαιοσύνης. Τέλος, το μεταρρυθμιστικό αυτό εγχείρημα ευθυγραμμίζει τις διαδικασίες του Υπουργείου με τις απαιτήσεις εθνικών, ευρωπαϊκών και διεθνών οργανισμών για την τήρηση και παροχή στατιστικών δεδομένων της Δικαιοσύνης.

Ιδιαίτερως σημαντική θα είναι η συμβολή του Υπουργείου στο μεταρρυθμιστικό εγχείρημα για την αποτελεσματικότερη διαχείριση του Ιδιωτικού Χρέους. Αυτό θα επιτευχθεί από την πλευρά του Υπουργείου Δικαιοσύνης μέσω της εφαρμογής των διατάξεων ν. 4745/2020 για την εκκαθάριση εκκρεμών υποθέσεων του ν. 3869/2010, τη σύσταση ηλεκτρονικού μητρώου αφερεγγυότητας το οποίο θα διασυνδεθεί το ΓΕΜΗ και με μητρώα της Ευρωπαϊκής Ένωσης, τη δημιουργία του Παρατηρητηρίου Αφερεγγυότητας και άλλων συναφών δράσεων.

Επίσης εντός του 2021, το ΥΠΑΔΙΚ σκοπεύει να ενισχύσει το θεσμό της διαμεσολάβησης που ταυτίζεται με την εξωδικαστική επίλυση διαφορών. Δεδομένου ότι τα αποτελέσματα εφαρμογής της διαμεσολάβησης καταγράφονται ως ιδιαίτερως ενθαρρυντικά, το Υπουργείο υποστηρίζει το θεσμό με συγκεκριμένες δράσεις εντός του 2021, όπως της ενημέρωσης και της εκπαίδευσης των νομικών παραστατών οι οποίοι καλούνται να εφαρμόσουν και δια της πράξης να βοηθήσουν στην ταχύτερη εμπέδωση του θεσμού από το σύνολο της κοινωνίας.

Στον τομέα των των ανθρωπίνων δικαιωμάτων, σχεδιάζεται ολοκληρωμένη παρέμβαση μέσα από το Σχέδιο Δράσης για τα Δικαιώματα του Ανθρώπου, την ολοκληρωμένη στρατηγική κατά του ρατσισμού, της μισαλλοδοξίας και των εγκλημάτων μίσους και την λειτουργία του Εθνικού Μηχανισμού Εκπόνησης, Παρακολούθησης και Αξιολόγησης Σχεδίου Δράσης για τα Δικαιώματα του Παιδιού.

Στο πλαίσιο της προσπάθειας για την ποιοτική αναβάθμιση της Δικαιοσύνης εντάσσεται και η πρωτοβουλία για την αναδιοργάνωση των υποστηρικτικών μηχανισμών της, ήτοι: των Εταιρειών Προστασίας Ανηλίκων, των Σπιτιών του Παιδιού και των Υπηρεσιών Επιμελητών Ανηλίκων καθώς και των Ιατροδικαστικών Υπηρεσιών του Κράτους. Το Υπουργείο αποδίδει πολύ σημαντικό ρόλο στην αναβάθμιση των υπηρεσιών του προς τους ανήλικους, συντονίζοντας παράλληλα και τη σύνταξη και υλοποίηση του Εθνικού Σχεδίου Δράσης για τα Δικαιώματα του Παιδιού το οποίο θα τεθεί σε ισχύ εντός του 2021. Εμβληματική είναι επίσης η πρωτοβουλία και για την εκπόνηση Σχεδίου Δράσης κατά του Ρατσισμού και της Μισαλλοδοξίας, με ενεργοποίηση - για πρώτη φορά στην Ελλάδα- μηχανισμού παρακολούθησής του εντός του 2021. Με έντονο κοινωνικό αντίκτυπο καταγράφεται και η μεταρρυθμιστική πρωτοβουλία για τη θέση σε εφαρμογή του θεσμού της κοινωφελούς εργασίας. Ο θεσμός επί χρόνια παραμένει ανενεργός με αποτέλεσμα να μη δίνεται η δυνατότητα σε εκτίοντες την ποινή τους να προσφέρουν υπηρεσίες κοινής ωφέλειας στην τοπική αυτοδιοίκηση με θετικά αποτελέσματα για τους ίδιους ως προς την ομαλή επανένταξή τους στην κοινωνία μα συνάμα και για τους φορείς τοπικής αυτοδιοίκησης με την αύξηση του υπηρετούντος προσωπικού.

Νομοθετικές πρωτοβουλίες μεταρρυθμιστικού χαρακτήρα για το 2021 με γνώμονα την αναβάθμιση της ποιότητας στη Δικαιοσύνη και τον εξορθολογισμό των αποφάσεων αυτής είναι η υιοθέτηση νέου Κώδικα Δικαστικών Υπαλλήλων, η υιοθέτηση νέου Κώδικα Οργάνωσης και Λειτουργίας Δικαστηρίων και Δικαστικών Λειτουργιών, οι τροποποιήσεις στον Κώδικα Πολιτικής Δικονομίας με σκοπό τη θεσμοθέτηση της πιλοτικής δίκης και στα πολιτικά/ποινικά δικαστήρια. Επιπλέον, αναμένεται η θεσμική αναδιοργάνωση του Ταμείου Χρηματοδότησης Δικαστικών Κτιρίων (ΤΑΧΔΙΚ). Αναφορικά με την αναδιοργάνωση του ΤΑΧΔΙΚ αξίζει να σημειωθεί πως η δράση θα έχει θετική κοινωνική επίπτωση καθώς θα εξαλείψει την εκκρεμότητα σε αποζημιώσεις δικηγόρων που προσφέρουν τις υπηρεσίες τους στο πλαίσιο της νομικής βοήθειας προς ευάλωτες κοινωνικά και οικονομικά ομάδες πληθυσμού. Κοινωνικά αναγκαίες νομοθετικά παρεμβάσεις του ΥΠΔΙΚ για το 2021 θα είναι η αναδιάρθρωση και αναδιοργάνωση των Εταιρειών Προστασίας Ανηλίκων, των Σπιτιών του Παιδιού και των Υπηρεσιών Επιμελητών Ανηλίκων.

Το Υπουργείο Δικαιοσύνης χρησιμοποιεί μια σειρά από δείκτες θέτοντας συγκεκριμένους ποσοτικούς στόχους για το έτος 2021. Χαρακτηριστικά, ιδιαίτερης βαρύτητας δείκτες αποτελούν η επιδιωκόμενη αύξηση του αριθμού ηλεκτρονικής κατάθεσης δικογράφων σε Πρωτοδικεία – Εφετεία και σε Ειρηνοδικεία κατά 200% σε σχέση με το έτος 2019 (2.400 δικόγραφα), η βελτίωση της θέσης της χώρας στο δείκτη της δικαστικής συνδρομής (Extent of judicial assistance index) κατά 10%, ήτοι από 48,60% στο 58,60%, η προσέγγιση του μέσου δείκτη επίλυσης υποθέσεων των τριών πρώτων χωρών της Ευρωπαϊκής Ένωσης σε βάθος πενταετίας, συγκριτικά με το δείκτη 99% που ίσχυε κατά το έτος 2016 καθώς και η αύξηση της συμμετοχής της ελληνικής πλευράς σε ευρωπαϊκές δράσεις που αφορούν στην προστασία των Δικαιωμάτων των παιδιών κατά 100% με σκοπό τη βελτίωση τη θέσης της Ελλάδας στο διεθνή δείκτη του EU Justice Scoreboard σχετικά με τη δυνατότητα πρόσβασης των παιδιών στη Δικαιοσύνη.

Τέλος, το Υπουργείο Δικαιοσύνης για την υλοποίηση των δράσεών του έχει στη διάθεσή του το ποσό των 533 εκατ. ευρώ, ενώ στον τομέα των προσλήψεων για το νέο έτος αναμένονται συνολικά 396 που κατανέμονται κατά κύριο λόγο στο Υπουργείο Δικαιοσύνης, στις κατά τόπους Εταιρείες Προστασίας Ανηλίκων και στα Δικαστήρια ανά την Ελλάδα.

ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΕΣΩΤΕΡΙΚΩΝ

Οι στόχοι του Υπουργείου Εσωτερικών για το 2021, καθορίζονται από τον συνολικό στρατηγικό σχεδιασμό του για τον εκσυγχρονισμό του δημοσίου τομέα και την ενίσχυση της διοικητικής, οικονομικής αυτοτέλειας της αυτοδιοίκησης. Προτεραιότητα η εξυπηρέτηση των πολιτών και της υγιούς επιχειρηματικότητας, η εμπέδωση της αξιοκρατίας, η συμβολή στην οικονομική επανεκκίνηση και στην κοινωνική συνοχή. Μετατρέπουμε την κρίση της πανδημίας, σε ευκαιρία για να υποστηριχθούν οι πιο ευάλωτες κοινωνικές ομάδες, αλλά και για να επιταχυνθούν κρίσιμες θεσμικές μεταρρυθμίσεις. Μέσα απ' αυτή την ευέλικτη στρατηγική, προτάσσεται η ορθολογική αξιοποίηση του ανθρώπινου δυναμικού, η συμβολή σύγχρονων εργαλείων διαχείρισης του, η χρήση των νέων τεχνολογιών. Επιδιώκεται η ανάδειξη της Αυτοδιοίκησης σε πυλώνα ανάπτυξης και κοινωνικής συνοχής, δημιουργικής στήριξης της ιδιωτικής πρωτοβουλίας. Εντός αυτού του πλαισίου τίθεται ένας ακόμα στόχος, που αφορά στην ανάπτυξη της Μακεδονίας και της Θράκης θέτοντας τις βάσεις για μια σειρά από αναπτυξιακές πρωτοβουλίες στην Βόρεια Ελλάδα. Παράλληλα, ιδιαίτερη έμφαση αναμένεται να δοθεί στην υιοθέτηση αντικειμενικών και διαφανών πολιτικών για την ιθαγένεια, μέσα από την καταπολέμηση χρόνιων γραφειοκρατικών αγκυλώσεων και εμποδίων κατά τη διαδικασία απόδοσής της.

Το ΥΠΕΣ, διαδραματίζοντας επιτελικό και επικουρικό ρόλο για την εύρυθμη λειτουργία της τοπικής αυτοδιοίκησης, έρχεται αντιμέτωπο με τον διαρκώς αυξανόμενο ανταγωνισμό μεταξύ των περιφερειών, σε παγκόσμιο επίπεδο, που συνεχώς δημιουργεί νέες απαιτήσεις σε όρους ανάπτυξης. Ταυτόχρονα, σε αυτό το περιβάλλον, προστίθεται η 4^η Βιομηχανική Επανάσταση, με τις προκλήσεις που συνεπάγεται, ιδίως σε επίπεδο προσέλκυσης επενδύσεων αλλά και αύξησης των απαιτήσεων των πολιτών. Την εικόνα αυτή συμπληρώνει η κρίση της πανδημίας του κορωνοϊού με τις βαριές υγειονομικές, κοινωνικές και οικονομικές συνέπειες για όλη την ανθρωπότητα. Στο περίπλοκο αυτό περιβάλλον το ΥΠΕΣ απαντά με συγκεκριμένο και συνεκτικό σχέδιο.

Το 2021 ξεκινά με την εμβληματική μεταρρύθμιση για την αξιοκρατία στο σύστημα προσλήψεων και την ενίσχυση του ΑΣΕΠ, που αφορά στο σύνολο του δημόσιου τομέα. Σε συνέχεια της υιοθέτησης του θεσμικού πλαισίου για τον εκσυγχρονισμό της διαδικασίας των προσλήψεων μέσω του ΑΣΕΠ, ακολουθεί η ανάπτυξη αναλυτικού σχεδίου δράσης που συνιστά την αναγκαία συνθήκη για την αποτελεσματική υλοποίηση της μεταρρύθμισης με στόχο την εφαρμογή του νέου συστήματος από το 2022. Στο πλαίσιο αυτό, ο σχεδιασμός του 2021 περιλαμβάνει, την ανάπτυξη μητρώου θεμάτων για τα τεστ γνώσεων καθώς και τη διαμόρφωση ειδικών εργαλείων για τις δοκιμασίες δεξιοτήτων και εργασιακής αποτελεσματικότητας, στοχεύοντας στην εγκαθίδρυση ενός συστήματος αντικειμενικού και αξιοκρατικού που υπηρετεί την αρχή «ο κατάλληλος άνθρωπος στην κατάλληλη θέση».

Το ΥΠΕΣ συμπληρώνει τη μεταρρυθμιστική προσπάθεια για τη στελέχωση του Δημόσιου Τομέα, με τον εξορθολογισμό του κλαδολογίου, θέτοντας ως προτεραιότητα την επικαιροποίηση του προσοντολογίου και τον εξορθολογισμό του συστήματος ταξινόμησης κλάδων με στόχο ένα συνεκτικό, ευέλικτο και λειτουργικό «κλαδολόγιο» για όλους τους φορείς. Συμπληρωματικά, και με γνώμονα την

αποτελεσματική λειτουργία του δημόσιου τομέα, το ΥΠΕΣ σχεδιάζει παρεμβάσεις στο τρίπτυχο «Θέσεις Ευθύνης - Στοχοθεσία - Αξιολόγηση». Ειδικότερα, εντάσσεται στον προγραμματισμό του Υπουργείου ο ανασχεδιασμός του συστήματος στοχοθεσίας και αξιολόγησης. Αφορά στην επανεκκίνηση του ανενεργού έως σήμερα συστήματος διοίκησης μέσω στόχων, ο μεταρρυθμιστικός χαρακτήρας του οποίου έγκειται στην εναρμόνιση με τα ετήσια σχέδια δράσης του νόμου για το Επιτελικό Κράτος, στο μετασχηματισμό τους σε συγκεκριμένους και μετρήσιμους στόχους ανά οργανική μονάδα και τέλος, στη σύνδεσή τους με ένα νέο σύστημα αξιολόγησης του παραγόμενου έργου. Τις μεταρρυθμιστικές πρωτοβουλίες του ΥΠΕΣ συμπληρώνουν τόσο η αναβάθμιση των δεξιοτήτων των Δημοσίων Υπαλλήλων όσο και η ανάδειξη και αξιοποίηση των επιτελικών στελεχών στη Δημόσια Διοίκηση. Όσον αφορά τη εύρυθμη λειτουργία του δημόσιου τομέα ολοκληρώνεται το έργο των ψηφιακών οργανογραμμάτων προς όφελος των δημοσίων υπαλλήλων οργανώνοντας με σύγχρονους όρους τις διαδικασίες στελέχωσης και μετακίνησης εντός του δημοσίου.

Παράλληλα, μέσα στο α' εξάμηνο του 2021 το Υπουργείο στοχεύει στη σημαντική μεταρρυθμιστική παρέμβαση που αφορά την Πολυεπίπεδη Διακυβέρνηση. Επανακαθορίζονται μέσω της υλοποίησης σημαντικών θεσμικών μεταρρυθμίσεων, αφενός, το πλαίσιο των αρμοδιοτήτων της τοπικής αυτοδιοίκησης και αφετέρου, το πλαίσιο της στελέχωσης του δημόσιου τομέα, ως βασικοί μοχλοί τόσο για την αποτελεσματικότητα και την ποιότητα της δημόσιας διοίκησης όσο και για την επίτευξη σημαντικών αποτελεσμάτων για την οικονομία και την ανάπτυξη. Η εμβληματική μεταρρύθμιση της Πολυεπίπεδης Διακυβέρνησης η οποία επιδιώκει την ανακατανομή αρμοδιοτήτων μεταξύ Κυβέρνησης, Αποκεντρωμένων Διοικήσεων, Περιφερειών και Δήμων, συμπληρώνεται από το νέο Ενιαίο Κώδικα Τοπικής Αυτοδιοίκησης. Ο Κώδικας συστηματοποιεί και εξορθολογίζει το σύνολο των διάσπαρτων νομοθετημάτων που αφορούν στην τοπική αυτοδιοίκηση, επιδιώκοντας να τεθεί τέλος στην πολυνομία που προκαλεί σύγχυση στους πολίτες και κακοδιοίκηση. Ενισχύονται περαιτέρω η λογοδοσία και η διαφάνεια καθώς και η αυτονομία και αυτοτέλεια των Οργανισμών Τοπικής Αυτοδιοίκησης (ΟΤΑ), κυρίως μέσω της εισαγωγής αντικειμενικών κριτηρίων στον τρόπο υπολογισμού των Κεντρικών Αυτοτελών Πόρων. Ταυτόχρονα, με τη ματιά στραμμένη στις προκλήσεις του μέλλοντος, χρηματοδοτεί την ανάπτυξη και τη μετάβαση σε έξυπνες πόλεις και σε νέα περιβαλλοντικά πρότυπα, κωδικοποιεί την κατακερματισμένη νομοθεσία της τοπικής αυτοδιοίκησης, συλλέγει, επεξεργάζεται και επικοινωνεί τα δεδομένα της, με τρόπο που αναμένεται να συμβάλλει δυναμικά στην αναπτυξιακή προοπτική των τοπικών κοινωνιών αλλά και στην ενίσχυση των παρεχόμενων υπηρεσιών προς τους πολίτες.

Στο πλαίσιο των προτεραιοτήτων του ΥΠΕΣ που αφορούν στην τοπική ανάπτυξη, την προστασία του περιβάλλοντος, την αναβάθμιση της ποιότητας ζωής, την προμήθεια μηχανολογικού εξοπλισμού και μηχανημάτων, τις κοινωνικές και πολιτιστικές υποδομές και δραστηριότητες των δήμων, και τη χρηματοδότηση μελετών των ανωτέρω, μια σειρά εμβληματικών έργων τίθενται σε εφαρμογή δίνοντας το στίγμα του για το έτος 2021.

Το Υπουργείο, κατά το 2021, συνεχίζει την υλοποίηση πολιτικών, με ιδιαίτερη προστιθέμενη αξία για τον πολίτη και έντονο προσδοκώμενο κοινωνικό και αναπτυξιακό αντίκτυπο, εισάγοντας την υλοποίηση καινοτόμων πολιτικών. Στο πλαίσιο αυτό, βασικός σκοπός του αναπτυξιακού προγράμματος «Αντώνης Τρίτσης» είναι η εφαρμογή ενός ολοκληρωμένου στρατηγικού σχεδιασμού αναπτυξιακής προοπτικής και κοινωνικής αλληλεγγύης, μέσω των φορέων της αυτοδιοίκησης. Έτσι, το ΥΠΕΣ υποστηρίζει ενεργά

το εν λόγω αναπτυξιακό πρόγραμμα, αξιολογώντας έργα προς ένταξη στις ενεργές και νεότερες προσκλήσεις του προγράμματος και χρηματοδοτώντας τα, ενώ προτείνει την αξιοποίηση των πόρων που αναμένονται από το Ταμείο Ανθεκτικότητας και Ανάκαμψης, ενισχύοντας την αναπτυξιακή τους δυναμική αλλά και την αποτελεσματικότερη εξυπηρέτηση του πολίτη. Ήδη στο πρόγραμμα «Αντώνης Τρίτσης» έχουν ενταχθεί 555 έργα 1.4 δις ευρώ. Στόχος είναι όλοι ανεξαιρέτως οι δήμοι να συμμετέχουν στο εμβληματικό αυτό πρόγραμμα. Βασικό κομμάτι του εμβληματικού αυτού έργου αποτελεί η ανάπτυξη των Έξυπνων Πόλεων, ως διαδικασία υιοθέτησης νέων τεχνολογιών και παροχής υπηρεσιών προς τους πολίτες με άξονα την αυτοματοποίηση των διαδικασιών και τη μείωση των περιβαλλοντικών επιπτώσεων. Στην ίδια κατεύθυνση, συνεχής παραμένει η προσπάθεια για την ορθολογικότερη διαχείριση των οικονομικών των ΟΤΑ καθώς και τη χάραξη αποτελεσματικών και στοχευμένων αναπτυξιακών πολιτικών τοπικής αυτοδιοίκησης, μέσα από την παραγωγική λειτουργία του Μητρώου Δεδομένων Τοπικής Αυτοδιοίκησης.

Το Πρόγραμμα ΦΙΛΟΔΗΜΟΣ II επεκτείνεται σε νέους τομείς. Πολύ σημαντική είναι η πρωτοβουλία για το πρόγραμμα προληπτικής ιατρικής «Πρόληψη στο σπίτι», η οποία, για πρώτη φορά, δίνει έμφαση στην παροχή ολοκληρωμένων υπηρεσιών στους δημότες δυσπρόσιτων ορεινών ή νησιωτικών περιοχών, αξιοποιώντας τις νέες τεχνολογίες ως απάντηση σε μία ανάγκη πολλών δεκαετιών.

Από τις πολιτικές του ΥΠΕΣ δεν θα μπορούσε να απουσιάζει η έμφαση στην αναπτυξιακή προοπτική της Βόρειας Ελλάδας εγκρίνοντας επενδύσεις άνω των 3 εκ. ευρώ και όπως σχεδιάζεται μέσα από την ανάπλαση της ΔΕΘ – ΗΕΛΕΧΡΟ που αποτελεί μείζονα παρέμβαση καθώς και το Τεχνολογικό Πάρκο 4^{ης} Γενιάς. Παράλληλα, συνεχίζουν τα προγράμματα «Στηρίζω», «Δημιουργώ» και «Παράγω», στόχος των οποίων είναι η ενίσχυση δράσεων κοινωνικής στήριξης ΑμεΑ και ευπαθών κοινωνικών ομάδων καθώς και επιχορήγηση δράσεων πολιτιστικής κληρονομιάς – παραδοσιακών προϊόντων στη Μακεδονία και Θράκη.

Στο πεδίο απόδοσης της ελληνικής ιθαγένειας, διακριτό ρόλο κατέχει η υλοποίηση της μεταρρύθμισης για αντικειμενικό εξεταστικό σύστημα για την απόκτηση της ελληνικής ιθαγένειας. Μέσα από τη δημιουργία πλατφόρμας υποβολής αίτησης συμμετοχής στις εξετάσεις πολιτογράφησης και τη συγκρότηση Κεντρικής Επιτροπής εξετάσεων και θεμάτων (με τη μορφή τράπεζας θεμάτων), η μεταρρύθμιση αποσκοπεί στη διασφάλιση ισότιμης συμμετοχής και αξιολόγησης σε μία κοινή διαδικασία για όλους τους υποψηφίους που αιτούνται την απόκτηση της ελληνικής ιθαγένειας. Αποτελεί δε τμήμα ενός ευρύτερου σχεδιασμού που περιλαμβάνει τη δημιουργία ηλεκτρονικού φακέλου και την ψηφιοποίηση των εγγράφων της Γενικής Γραμματείας Ιθαγένειας.

Το ΥΠΕΣ, στην προσπάθειά του να υλοποιήσει το μεταρρυθμιστικό του σχέδιο, ενσωματώνει στο ρυθμιστικό προγραμματισμό μια σειρά από νευραλγικής σημασίας νομοθετήματα τα οποία αναμένονται κατά το πρώτο τρίμηνο του 2021. Συγκεκριμένα, ο νόμος για τον εκσυγχρονισμό του συστήματος προσλήψεων στον Δημόσιο Τομέα καθώς και ο νόμος για την Πολυεπίπεδη Διακυβέρνηση αποτελούν τους δύο βασικούς πυλώνες τη ρυθμιστικής παραγωγής του Υπουργείου για το νέο έτος. Σημαντικό ρόλο αναμένεται να διαδραματίσει η εισαγωγή ενός νέου συστήματος επιλογής προϊσταμένων. Στην κατεύθυνση της αξιοποίησης των τεχνολογικών μέσων προς όφελος των επιδιωκόμενων πολιτικών του Υπουργείου εντάσσεται και η τηλεργασία. Στόχος του είναι η διαμόρφωση εντός του 2021 του θεσμικού πλαισίου εφαρμογής του μοντέλου της τηλεργασίας στο

ελληνικό δημόσιο σε πρώτο χρόνο και σε δεύτερο χρόνο ο προγραμματισμός, σε συνεργασία με το Υπουργείο Ψηφιακής Διακυβέρνησης, της πιλοτικής εφαρμογής σε ορισμένους φορείς και τέλος η διάχυση και η διασφάλιση της αποτελεσματικής εφαρμογής της στο σύνολο του ελληνικού δημοσίου.

Η οργάνωση και οριοθέτηση του εθελοντισμού στη χώρα, αποτελεί επίσης πλαίσιο νομοθετικής πρωτοβουλίας και στρατηγική προτεραιότητα του Υπουργείου Εσωτερικών. Το εθελοντικό κίνημα, με κατάλληλη θεσμική θωράκιση, κίνητρα, πιστοποίηση και λογοδοσία, μπορεί να αποτελέσει μοχλό ανάπτυξης, κοινωνικής συνοχής ενισχύοντας την αισιόδοξη μελλοντική προοπτική.

Για την υλοποίηση του μεταρρυθμιστικού του σχεδίου για το 2021, το Υπουργείο υιοθετεί ποσοτικούς δείκτες που ανταποκρίνονται πλήρως στις στοχεύσεις και το μεταρρυθμιστικό πλαίσιο που έχει τεθεί. Προκρίνεται η ολοκλήρωση 9 θεσμικών παρεμβάσεων και επιπρόσθετα η έγκριση έργων 1,1 δις ευρώ, η εκταμίευση 400 εκατ. ευρώ από το Πρόγραμμα «Αντώνης Τρίτσης» για τους ΟΤΑ όλης της χώρας καθώς και η μείωση του χρόνου επεξεργασίας των δεδομένων και άμεση λήψη αποφάσεων στις διαδικασίες στελέχωσης.

Ο προϋπολογισμός του ΥΠΕΣ ανέρχεται για το 2021 στο ποσό των 2.897 εκατ. ευρώ, ενώ όσον αφορά τις προσλήψεις, αυτές υπολογίζονται στους 759 υπαλλήλους, η συντριπτική πλειοψηφία των οποίων πρόκειται να κατανεμηθεί στους ΟΤΑ Α' και Β' Βαθμού.

ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΜΕΤΑΝΑΣΤΕΥΣΗΣ ΚΑΙ ΑΣΥΛΟΥ

Το Υπουργείο Μετανάστευσης και Ασύλου (ΥΜΕΤΑ) στοχεύει στον έλεγχο των μεταναστευτικών ροών μέσω της βέλτιστης εφαρμογής των διαδικασιών ασύλου και των επιστροφών, ταυτόχρονα με τον ουσιαστικό περιορισμό των επιπτώσεων της κρίσης στις τοπικές κοινωνίες. Προκειμένου να επιτύχει το στόχο του υιοθετεί μια πολιτική που ενισχύει τη φύλαξη των συνόρων, επιταχύνει τις διαδικασίες ασύλου και προχωρά σε ένα σαφή διαχωρισμό προσφύγων από οικονομικούς μετανάστες. Σε αυτή την κατεύθυνση επιχειρείται ένας ευρύς ανασχεδιασμός του πλαισίου λειτουργίας των δομών φιλοξενίας αιτούντων άσυλο, με έμφαση στην ασφάλεια, ενώ για όσους χρήζουν διεθνούς προστασίας, το Υπουργείο δημιουργεί όλες εκείνες τις προϋποθέσεις για την ομαλή ένταξή τους στην ελληνική κοινωνία μέσω της ενίσχυσης των αντίστοιχων πολιτικών και την ψηφιοποίηση της διαδικασίας νόμιμης μετανάστευσης. Επιπλέον, σημαντικό στόχο αποτελεί και η αναδιοργάνωση του ίδιου του Υπουργείου Μετανάστευσης και Ασύλου, ενσωματώνοντας νέα ψηφιακά εργαλεία για την απλούστευση των προβλεπόμενων διαδικασιών.

Στην προσπάθεια αυτή ελλοχεύει πάντα ο κίνδυνος της αύξησης των ροών. Περαιτέρω, στο εσωτερικό της χώρας, η οικονομική κρίση των προηγούμενων ετών σε συνδυασμό με την πανδημία Covid19, έχουν επιφέρει καίριο πλήγμα στην αγορά εργασίας, το οποίο δημιουργεί με τη σειρά του προσκόμματα στην ομαλή ένταξη των προσφύγων στην ελληνική κοινωνία σε κλίμα ειρήνης, αλληλεγγύης και αμοιβαίας υποστήριξης. Το Υπουργείο θα κληθεί παράλληλα να αντιμετωπίσει το χρηματοδοτικό κενό λόγω της μετάβασης από την προγραμματική περίοδο 2014-2020 στο νέο πολυετές πρόγραμμα, μη διαθέτοντας σήμερα τα ευέλικτα χρηματοδοτικά εργαλεία του παρελθόντος. Παράλληλα, με πρωτοβουλίες νομοθετικού και διπλωματικού χαρακτήρα, το Υπουργείο στοχεύει να ενισχύσει τις επιστροφές όσων δεν δικαιούνται διεθνούς προστασίας, τόσο προς την Τουρκία όσο και προς τις χώρες καταγωγής, που αυτή τη στιγμή βρίσκονται σε χαμηλά επίπεδα. Περαιτέρω, η διαλειτουργικότητα μεταξύ των νέων πληροφοριακών συστημάτων του Υπουργείου και η συνέργεια με τρίτους φορείς απαιτεί καίριες παρεμβάσεις σε πολλαπλά επίπεδα αλλά και συντονισμό. Το διαχρονικό πρόβλημα της υποστελέχωσης του Υπουργείου αντιμετωπίζεται με σημαντικές προσλήψεις, ενώ η χρήση νέων τεχνολογιών ενισχύει την ασφάλεια στις δομές. Τέλος η αντιμετώπιση των κρουσμάτων Covid19 στις δομές, θέτει το Υπουργείο σε διαρκή επαγρύπνηση. Σε αυτή την κατεύθυνση το Υπουργείο, μεταξύ άλλων δράσεων, δημιούργησε το επιχειρησιακό σχέδιο ΑΓΝΟΔΙΚΗ για την αντιμετώπιση της διάδοσης του κορωνοϊού σε δομές υποδοχής και φιλοξενίας πολιτών τρίτων χωρών. Σχέδιο για την αποσυμφόρηση και ενίσχυση τοπικών μονάδων παροχής υπηρεσιών υγείας, καθώς και επέκταση των χώρων καραντίνας στις δομές.

Το πέρασμα της υποδοχής στην ψηφιακή εποχή σηματοδοτείται από μία σειρά πρωτοβουλιών μεταρρυθμιστικού χαρακτήρα, οι οποίες έχουν να κάνουν με την επιτάχυνση των διαδικασιών ασύλου και θα περιλαμβάνουν αναλυτική καταγραφή των στοιχείων των αιτούντων άσυλο, με ταυτόχρονη διασφάλιση της διαλειτουργικότητας ως προς όλες τις βάσεις δεδομένων, ενώ παράλληλα θα παρέχεται, μεταξύ άλλων, η δυνατότητα μετάδοσης εικόνας και ήχου από τις εγκαταστάσεις στο νέο

θάλαμο επιχειρήσεων του Υπουργείου αλλά και σε συναρμόδιους φορείς (Ελληνική Αστυνομία, ΓΕΕΘΑ, Λιμενικό κλπ.).

Περαιτέρω, μετά τη θεσμοποίηση του συνόλου των δομών της ενδοχώρας και την τοποθέτηση κρατικής διοίκησης σε αυτές, το Υπουργείο προχωρά στην προτυποποίηση των διαδικασιών και στο μοντέλο των κλειστών ελεγχόμενων δομών. Σημαντικό μεταρρυθμιστικό χαρακτήρα έχουν επίσης οι πρωτοβουλίες που αφορούν στους ασυνόδευτους ανήλικους και ειδικότερα στην καθιέρωση σταθερού μηχανισμού μετεγκατάστασής τους προς άλλα κράτη μέλη της ΕΕ και αναμόρφωση του πλαισίου μακροχρόνιας φιλοξενίας τους με έμφαση στην κοινωνική τους ένταξη. Επιπρόσθετα, η αναβάθμιση του καθεστώτος των αδειών διαμονής προς μια πιο ευέλικτη κατεύθυνση συνιστά νευραλγικής σημασίας μεταρρυθμιστικές πρωτοβουλίες για το 2021. Τέλος, η παροχή αντισταθμιστικών ωφελημάτων στους τοπικούς πληθυσμούς μέσω του Ταμείου Αλληλεγγύης και της θεσμοθέτησης της καταβολής δημοτικών τελών από το Κράτος σε δήμους που φιλοξενούν αιτούντες άσυλο, αποκτά θεσμικό χαρακτήρα, υλοποιείται με επιτυχία και επεκτείνεται χρονικά.

Ακολούθως, οι μεταρρυθμιστικές προσπάθειες του Υπουργείου εξειδικεύονται σε έργα με εμβληματικό χαρακτήρα. Συγκεκριμένα, στις καινοτόμες κλειστές ελεγχόμενες δομές που πρόκειται να λειτουργήσουν στα νησιά και την ενδοχώρα, προβλέπονται πολλαπλά επίπεδα ασφάλειας για την προστασία των φιλοξενουμένων αλλά και των κατοίκων των όμορων περιοχών, όπως το σύστημα εισόδου - εξόδου ΥΠΕΡΙΩΝ με κάρτα εισόδου και δακτυλικό αποτύπωμα. Τον ίδιο σκοπό εξυπηρετεί και το ολοκληρωμένο ψηφιακό σύστημα ΚΕΝΤΑΥΡΟΣ για τη διαχείριση ηλεκτρονικής και φυσικής ασφάλειας περιμετρικά και εντός των εγκαταστάσεων και το σύστημα ΡΕΑ με την λειτουργία τηλεπικοινωνιακών υποδομών στις δομές προσωρινής υποδοχής, ενώ η δημιουργία εξωτερικής περίφραξης σε όλες τις δομές της επικράτειας θα ενισχύσει το αίσθημα ασφάλειας των τοπικών κοινωνιών. Παράλληλα με το ψηφιακό σύστημα διαχείρισης ασύλου και αυτόματης επίδοσης αποφάσεων ΑΛΚΥΟΝΗ II, το Υπουργείο προβαίνει στην ενοποίηση και αναβάθμιση των υφιστάμενων συστημάτων, στην ηλεκτρονική επίδοση αποφάσεων, στη δυνατότητα τηλε-συνέντευξης και τηλε-διερμηνείας, επιτυγχάνοντας την ενιαία διαχείριση του συνόλου των διαδικασιών ασύλου, την παροχή ολοκληρωμένης πληροφόρησης σε όλους τους εμπλεκόμενους φορείς, την εξοικονόμηση ανθρώπινων πόρων καθώς και τη μείωση του μέσου χρόνου εξέτασης των αιτημάτων.

Στο πλαίσιο αυτό, το Υπουργείο προκρίνει τη δημιουργία ενός ειδικού εθνικού μητρώου που θα χαρακτηρίζεται από διαλειτουργικότητα και θα παρέχει πρόσβαση σε όλους τους εμπλεκόμενους φορείς και τις υπηρεσίες, επιτρέποντας παράλληλα και την επικοινωνία με τις αντίστοιχες βάσεις των κρατών-μελών της ΕΕ, προκειμένου να καθίσταται ευκολότερος τόσο ο έλεγχος ασφάλειας, όσο και ο έγκαιρος εντοπισμός των ανηλίκων σε περιπτώσεις άτυπης φυγής. Περαιτέρω, έχουν προτεραιοποιηθεί από το Υπουργείο διατάξεις για τον εκσυγχρονισμό της νομοθεσίας για την προστασία των ασυνόδευτων ανηλίκων και προγραμματίζεται να εισαχθούν προς ψήφιση τους πρώτους μήνες του έτους 2021. Ταυτόχρονα, το Υπουργείο συνεχίζει τη διεθνοποίηση του ζητήματος των ασυνόδευτων ανηλίκων. Εν προκειμένω, η πρωτοβουλία για τη μετεγκατάσταση ασυνόδευτων ανηλίκων προς άλλα κράτη μέλη της ΕΕ που παρουσίασε αξιοσημείωτη επιτυχία το 2020, παρά τις αντικειμενικές δυσκολίες που επέφερε η πανδημία Covid19, αναμένεται να επεκταθεί κατά το 2021 με απώτερο σκοπό την καθιέρωση ενός σταθερού μηχανισμού μετεγκατάστασης. Είναι γεγονός ότι για πρώτη φορά στα

χρονικά τερματίζεται εν τοις πράγμασι η πρακτική της προστατευτικής φύλαξης των ασυνόδευτων ανηλίκων σε κρατητήρια, με τη μεταφορά τους σε δομές μακροχρόνιας και προσωρινής φιλοξενίας. Αλλά και το πλαίσιο της μακροχρόνιας φιλοξενίας αναμορφώνεται πλήρως, ώστε να εξυπηρετεί την κοινωνική ένταξη και όχι απλώς τη στέγαση, με βάση τους πυλώνες και τις στρατηγικές προτεραιότητες της εθνικής στρατηγικής Ασυνόδευτων Ανηλίκων.

Στον τομέα της κοινωνικής ένταξης προσφύγων και μεταναστών, το Υπουργείο δημιουργεί ηλεκτρονική εφαρμογή για την παρακολούθηση του συνόλου των δράσεων ένταξης, με στόχο τον καλύτερο συντονισμό και την επίτευξη συνεργειών. Παράλληλα, προωθώντας ένα ολιστικό μοντέλο κοινωνικής ένταξης, στο οποίο η επιμόρφωση και η εργασιακή συμβουλευτική παίζουν πρωτεύοντα ρόλο, σχεδιάζεται ένα ολοκληρωμένο πρόγραμμα ένταξης, στο οποίο θα περιλαμβάνεται πλήρης χαρτογράφηση των δεξιοτήτων των δικαιούχων διεθνούς προστασίας και αντιστοίχισή τους με τις ανάγκες της ελληνικής αγοράς, σε συνεργασία με τους Οργανισμούς Τοπικής Αυτοδιοίκησης. Στο πλαίσιο αυτό, προωθείται εκπαιδευτικό πρόγραμμα ελληνομάθειας και επαγγελματικής κατάρτισης αλλά και εκπαίδευσης διαπολιτισμικών διαμεσολαβητών.

Σημαντική θέση στον επιχειρησιακό σχεδιασμό του Υπουργείου κατέχει η ανάδειξη του ρόλου της Ελλάδας ως χώρας πρώτης γραμμής και η προβολή της συνεισφοράς της στην διαχείριση του μεταναστευτικού ζητήματος. Ανώτερος στόχος είναι η επίτευξη ενός αποτελεσματικού μηχανισμού αλληλεγγύης σε περιόδους μεταναστευτικών πιέσεων. Στην ίδια κατεύθυνση, επιχειρείται η ενδυνάμωση του ρόλου της Ελλάδας στη διαβούλευση για τη διαμόρφωση μιας κοινής ευρωπαϊκής πολιτικής επιστροφών. Τέλος, μέσω διπλωματικών επαφών ενισχύεται το πρόγραμμα εθελοντικής μετεγκατάστασης σε κράτη μέλη στο πλαίσιο της ευρωπαϊκής αλληλεγγύης, το οποίο περιλαμβάνει, πέραν των ασυνόδευτων ανηλίκων, αιτούντες άσυλο, αναγνωρισμένους πρόσφυγες και άτομα με σοβαρά υποκείμενα νοσήματα.

Ταυτόχρονα, εισάγονται νέες δράσεις όπως η ενίσχυση νοσοκομείων και Κέντρων Υγείας του ΕΣΥ με ιατρικό εξοπλισμό για την καταπολέμηση της πανδημίας, μέσω του ευρωπαϊκού μηχανισμού ESI, ως συμβολική αναγνώριση της συνεισφοράς του Εθνικού Συστήματος Υγείας στον εν λόγω πληθυσμό. Επίσης, θα δημιουργηθεί Project Management Office (PMO) το οποίο θα προσφέρει τεχνική Υποστήριξη Δήμων στα όρια των οποίων λειτουργούν κλειστές ελεγχόμενες δομές. Το Υπουργείο ολοκληρώνει την καινοτόμα δράση του για την πιστοποίηση των Μη Κυβερνητικών Οργανώσεων και των μελών τους, ελέγχοντας ταυτόχρονα τον ρόλο τους σε συνεργασία με αρμόδιες ελεγκτικές αρχές, διασφαλίζοντας διαφάνεια και λογοδοσία.

Η αποσυμφόρηση του εθνικού συστήματος υποδοχής κυρίως στα νησιά, αποτελεί επίσης προτεραιότητα του Υπουργείου με την έξοδο των αναγνωρισμένων προσφύγων ή όσων το αίτημα ασύλου έχει οριστικά απορριφθεί από τις δομές φιλοξενίας, την αυστηροποίηση του πλαισίου παροχών αλλά και τη δημιουργία ειδικής δομής στην ενδοχώρα για τον πληθυσμό που προέρχεται από τα νησιά. Στο πεδίο της νόμιμης μετανάστευσης, πέραν των δράσεων ψηφιοποίησης του συστήματος που στοχεύουν στη μείωση της γραφειοκρατίας και του χρόνου διεκπεραίωσης των διοικητικών διαδικασιών, το Υπουργείο προβαίνει στη βελτίωση των διαδικασιών έκδοσης αδειών διαμονής ειδικού περιεχομένου, με στόχο την ενίσχυση της εθνικής οικονομίας. Στο πλαίσιο αυτό, αναμορφώνεται η διαδικασία έκδοσης αδειών διαμονής οικονομικού περιεχομένου, ενώ ιδρύεται

γραφείο «fast-track» για έκδοση αδειών «GoldenVisa». Για τον ίδιο σκοπό, το Υπουργείο προσανατολίζεται και στη βελτίωση της διαδικασίας έκδοσης αδειών διαμονής πολιτών τρίτων χωρών με υψηλή εξειδίκευση ή επαγγελματικές δεξιότητες.

Ο ρυθμιστικός προγραμματισμός του Υπουργείου για το 2021 επικεντρώνεται στην έκδοση του Κανονισμού Λειτουργίας των Κλειστών Ελεγχόμενων Δομών Νήσων (ΚΕΔΝ) καθώς και διατάξεων για τη βελτίωση της διαδικασίας επιστροφών και απελάσεων. Παράλληλα, σημαντική προσθήκη στο ρυθμιστικό έργο που αναμένεται να παραχθεί αποτελεί ο εκσυγχρονισμός της νομοθεσίας για την προστασία των ασυνόδευτων ανηλίκων. Η δημιουργία ενός συνεκτικού θεσμικού πλαισίου για την προστασία των ασυνόδευτων ανηλίκων συνιστά ένα πολύ σημαντικό βήμα για την αντιμετώπιση ενός ζητήματος μείζονος σημασίας για το Υπουργείο Μετανάστευσης και Ασύλου, θωρακίζοντας κατ' αυτό τον τρόπο θεσμικά το πλαίσιο της κοινωνικής τους ένταξης και ενισχύοντας τη εθνική στρατηγική για τους ασυνόδευτους ανήλικους.

Η υλοποίηση των στόχων του Υπουργείου βασίζεται εν πολλοίς στην υιοθέτηση δεικτών που αποτυπώνουν τα αναμενόμενα αποτελέσματα σε ποσοτικά μεγέθη. Ενδεικτικά, αξίζει να αναφερθούν δείκτες όπως ο αριθμός των Κλειστών Ελεγχόμενων Δομών που θα λειτουργήσουν σε νησιά και ενδοχώρα που υπολογίζονται στις 30 έως το τέλος του 2021, η διεκπεραίωση των εκκρεμών αιτήσεων ασύλου (backlog) σε ποσοστό 100%, η αποσυμφόρηση του Συστήματος Υποδοχής νησιών μέσω της μεταφοράς 20.000 ατόμων έως τέλος 2021 και η ηλεκτρονική υποβολή όλων των αιτήσεων Αδειών Παραμονής (αρχικών και επανεκδόσεων).

Για το νέο έτος, ο προϋπολογισμός του Υπουργείου ανέρχεται στα 128 εκατ. ευρώ, ενώ σε επίπεδο ανθρώπινου δυναμικού αναμένεται η πρόσληψη 299 υπαλλήλων.

ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΨΗΦΙΑΚΗΣ ΔΙΑΚΥΒΕΡΝΗΣΗΣ

Το Υπουργείο Ψηφιακής Διακυβέρνησης (ΥΨΔ) εκ της συστάσεώς του διαδραματίζει μείζονα ρόλο στον ψηφιακό μετασχηματισμό της Ελλάδας μέσω της απλοποίησης και ψηφιοποίησης διαδικασιών με απώτερο στόχο τη μείωση της γραφειοκρατίας και την ορθή διαχείριση του δημοσίου χρήματος. Για το 2021, αναμένεται να δοθεί ιδιαίτερη έμφαση στη διατύπωση στρατηγικών κατευθύνσεων και υλοποίηση δράσεων που συμπληρώνουν την Εθνική Ψηφιακή Στρατηγική (Βίβλος Ψηφιακού Μετασχηματισμού, Εθνική Ψηφιακή Στρατηγική για την Κυβερνοασφάλεια και την Τεχνητή Νοημοσύνη), στην αναβάθμιση οριζόντιων και τομεακών συστημάτων, στην προώθηση της διαλειτουργικότητας μεταξύ πληθώρας φορέων καθώς και στην ενίσχυση των τηλεπικοινωνιών. Παράλληλα, πρωταρχικό μέλημα του Υπουργείου αποτελεί η στήριξη έργων υποδομών εθνικής προτεραιότητας σε συνδυασμό με την παροχή σύγχρονων και ποιοτικών υπηρεσιών προς τους πολίτες, οι ψηφιακές δεξιότητες των οποίων επίσης αναβαθμίζονται εντός μιας ενιαίας και συνεκτικής ψηφιακής στρατηγικής.

Ο ψηφιακός μετασχηματισμός της χώρας αποτελεί ένα πεδίο πολιτικής στο οποίο επιβάλλεται να επιτευχθεί σημαντική και άμεση πρόοδος, προκειμένου η Ελλάδα να βελτιώσει τη θέση της στον διεθνώς αναγνωρισμένο Δείκτη Ψηφιακής Οικονομίας και Κοινωνίας της ΕΕ (DESI). Η ανάγκη ταχείας αποτελεσματικότητας, σε συνδυασμό με την αποδοτική αξιοποίηση των υφιστάμενων πόρων συνιστούν σημαντικές προκλήσεις που σε μεγάλο βαθμό καθορίζουν τους στόχους και τις προτεραιότητες του Υπουργείου για το 2021.

Ως προς το εξωτερικό περιβάλλον, το ΥΨΔ καλείται να αποτελέσει βασικό πυλώνα του ψηφιακού μετασχηματισμού της χώρας, συμβάλλοντας ενεργά στη βελτίωση των ψηφιακών επιδόσεών της, έτσι όπως αυτές καταγράφονται σε μια σειρά από δείκτες. Παρότι έχουν σημειωθεί αρκετά βήματα προόδου κυρίως σε ό,τι αφορά την κάλυψη ευρυζωνικών επικοινωνιών υψηλής ταχύτητας (NGA), την αύξηση του ποσοστού των ατόμων με τουλάχιστον βασικές δεξιότητες χρήσης λογισμικού, την παροχή διαδικτυακών δημόσιων υπηρεσιών και την ενσωμάτωση ψηφιακής τεχνολογίας από τις επιχειρήσεις, η Ελλάδα έχει αρκετό δρόμο να διανύσει στα ζητήματα που αφορούν τον δείκτη ετοιμότητας 5G καθώς και την απλούστευση και ψηφιοποίηση διαδικασιών του Δημοσίου Τομέα, ενώ έως το τέλος του 2020 έχει ήδη διατεθεί φάσμα σε χαρακτηρισμένες για χρήση 5G ζώνες, βελτιώνοντας τη βαθμολογία της Ελλάδας στον επιμέρους δείκτη του DESI για την ετοιμότητα 5G.

Επιπρόσθετα, οι έκτακτες συνθήκες της πανδημίας αποτέλεσαν σημαντική πρόκληση για την επίτευξη μιας σειράς λειτουργιών του Υπουργείου. Χαρακτηριστικά, το ΥΨΔ συνεχίζει να εμπλουτίζει την Ενιαία Ψηφιακή Πύλη του Δημοσίου (gov.gr) με νέες υπηρεσίες, που θα προστεθούν στις σχεδόν 1.000 του τέλους 2020, ενώ μια σειρά από πρωτοβουλίες του συνέβαλαν στην αντιμετώπιση των έκτακτων συνθηκών της πανδημίας, όπως π.χ. το 13033, η πλατφόρμα προσφοράς και αλληλεγγύης (digitalsolidarity.gov.gr), η ιστοσελίδα ενημέρωσης της ελληνικής κυβέρνησης για την λοίμωξη Covid19 (covid19.gov.gr), η πλατφόρμα τηλεδιασκέψεων για το ελληνικό δημόσιο (e-presence) κ.ά.

Ως προς το εσωτερικό περιβάλλον, η βασική πρόκληση που το ΥΨΔ καλείται να αντιμετωπίσει, σε καθημερινή βάση, αφορά τον συντονισμό και την υλοποίηση έργων στα οποία εμπλέκονται αρκετοί και

διαφορετικής φύσεως φορείς. Το Υπουργείο οφείλει να φέρει εις πέρας πληθώρα απαιτητικών έργων, όπως μεγάλα έργα πληροφορικής, διαλειτουργικότητα μητρώων, έργα υποδομών και ενίσχυση τομειακών συστημάτων, έχοντας σε πολλές περιπτώσεις να αντιμετωπίσει χρόνιες παθογένειες της δημόσιας διοίκησης, όπως πολυνομία, γραφειοκρατία και απουσία μεταρρυθμιστικής νοοτροπίας. Ως εκ τούτου, καθίσταται εμφανές ότι το ΥΨΔ επιδιώκει την αξιοποίηση τόσο των ικανοτήτων του προσωπικού που το στελεχώνει όσο και την πολιτική βούληση για την προώθηση των στόχων που κάθε χρόνο τίθενται, αντισταθμίζοντας έτσι πιθανή ανεπάρκεια σε κτηριακές υποδομές ή ανθρώπινους πόρους.

Για το 2021, βάσει τόσο του Εθνικού Σχεδίου Μεταρρυθμίσεων όσο και του Ετήσιου Σχεδίου Δράσης, το ΥΨΔ έχει θέσει προτεραιότητες μεταρρυθμιστικού χαρακτήρα που είτε αφορούν πολιτικές οι οποίες συνεχίζουν από το προηγούμενο έτος, είτε πρόκειται για νέες πολιτικές που προσδίδουν ένα καινοτόμο χαρακτήρα στις επιμέρους δραστηριότητες. Από τις μεταρρυθμιστικές προτεραιότητες που συνεχίζουν εντός του 2021, αναμφίβολα ξεχωρίζουν το Εθνικό Πλαίσιο Απλούστευσης Διαδικασιών (ΕΠΑΔ), το οποίο προβλέπει την παροχή εξειδικευμένης μεθοδολογίας απλούστευσης διαδικασιών προς τα Υπουργεία μέσω της σύναψης Προγραμματικών Συμφωνιών ή Μνημονίων Συνεργασίας μαζί τους.

Παράλληλα, ο Ενιαίος Αριθμός Πολίτη, που θα αποτυπώνεται στις νέες ταυτότητες και θα εξυπηρετεί τους σκοπούς της ταχύτερης και ορθότερης λειτουργίας του δημοσίου απλουστεύοντας σημαντικά την παροχή υπηρεσιών προς τους πολίτες, συνιστά μια εξίσου σημαντική μεταρρυθμιστική πρωτοβουλία του ΥΨΔ. Στον τομέα των τηλεπικοινωνιών και δικτύων κυρίαρχο ρόλο παίζουν τόσο η μετάβαση στην τεχνολογία 5G, μεταρρυθμιστική πρωτοβουλία που συνδέεται άρρηκτα με την επιδίωξη για βέλτιστη αξιοποίηση του φάσματος (Ψηφιακό Μέρισμα II) και με τη σύσταση του «Ταμείου Φαιστός», με σκοπό τις επενδύσεις σε επιχειρήσεις που δραστηριοποιούνται στην έρευνα και ανάπτυξη προϊόντων και υπηρεσιών σε υποδομές 5G, όσο και η μετάβαση στις γρήγορες ευρυζωνικές συνδέσεις των 100/200 Mbps (Ultra-Fast Broadband), που μαζί με την ενίσχυση της ζήτησης Superfast Broadband αποσκοπούν στη βελτίωση της θέσης της χώρας στην διεθνή κατάταξη των ευρυζωνικών συνδέσεων και στην ενίσχυση των παρεχόμενων, μέσω αυτών, υπηρεσιών.

Επιπρόσθετα, η Εθνική Πύλη Κωδικοποίησης, μια κρίσιμη θεσμική παρέμβαση μεταρρυθμιστικού χαρακτήρα, αναμένεται να συγκεντρώσει μέσω της δημιουργίας ηλεκτρονικού κόμβου το σύνολο της πληροφορίας για την αναμόρφωση και κωδικοποίηση της νομοθεσίας στην Ελλάδα, με σκοπό τη συστηματική παρακολούθηση της κανονιστικής παραγωγής και την εφαρμογή αρχών καλής νομοθέτησης, ενώ το Μητρώο Διοικητικών Διαδικασιών αποσκοπεί στην καταγραφή, αποτύπωση και μοντελοποίηση ψηφιακών ή φυσικών διοικητικών διαδικασιών του δημόσιου τομέα. Τέλος, οι Ψηφιακές Δεξιότητες συνιστούν μια προσπάθεια με πολύ σημαντικό κοινωνικό αντίκτυπο, καθώς συμβάλλουν στην ενίσχυση του ψηφιακού αλφαριθμητισμού των πολιτών μέσω της δημιουργίας πλατφόρμας με ελεύθερα προσβάσιμο και δωρεάν εκπαιδευτικό υλικό.

Ταυτόχρονα, καινοτόμες πολιτικές μεταρρυθμιστικού χαρακτήρα εισάγονται από το ΥΨΔ στον προγραμματισμό για το 2021. Τα Ανωνομοποιημένα Δεδομένα, όπως η κίνηση στους δρόμους, οι διελεύσεις από τα διόδια, οι αφίξεις στα λιμάνια, η χρήση των μέσων μεταφοράς, η μεταφορά εμπορευματοκιβωτίων, η ημερήσια συνταγογράφηση κ.ά. αξιοποιούνται σε καθημερινή βάση για τη λήψη αποφάσεων και την επεξεργασία πολιτικών και αναμφίβολα αποτελούν πηγή πλούτου για την

έρευνα και την οικονομία. Η Μεταρρύθμιση του Δημοσιονομικού Συστήματος στην Κεντρική Διοίκηση και τη λοιπή Γενική Κυβέρνηση (gov-ERP) συνεπάγεται την αναμόρφωση του δημοσιονομικού συστήματος της χώρας με στόχο την αύξηση της απόδοσης και της αποτελεσματικότητάς του. Επιπλέον, μια σημαντική καινοτομία για ολόκληρο το δημόσιο τομέα αποτελεί το Κεντρικό Σύστημα Ηλεκτρονικής Διακίνησης Εγγράφων, σύμφωνα με το οποίο αναμένεται η διανομή 150.000 ψηφιακών υπογραφών / πιστοποιητικών σε δημοσίους υπαλλήλους, ενώ τα ψηφιοποιημένα οργανογράμματα, συνδεδεμένα με την Ενιαία Αρχή Πληρωμών καθώς και η υλοποίηση Ψηφιακών Υπηρεσιών Ενιαίας Μισθοδοσίας συνιστούν κομβικής σημασίας έργα για τη δημόσια διοίκηση, τα οποία προβλέπουν τη διασύνδεση των ψηφιακών οργανογραμμάτων με την Ενιαία Αρχή Πληρωμών και τη μετάβαση σε ενιαίο και πλήρως ψηφιοποιημένο σύστημα μισθοδοσίας όλων των αμειβόμενων από τους φορείς της Γενικής Κυβέρνησης.

Το ΥΨΔ εισάγει πληθώρα καινοτόμων πολιτικών που, μέσω στοχευμένων έργων, αναβαθμίζουν ποιοτικά τις παρεχόμενες προς τους πολίτες υπηρεσίες. Σε αυτή την κατεύθυνση, οι διαδικασίες της απλούστευσης και ψηφιοποίησης των υπηρεσιών βρίσκονται στο επίκεντρο του επιχειρησιακού σχεδιασμού του Υπουργείου. Ενδεικτικά, η Νέα Εταιρική Ταυτότητα των ΚΕΠ, που περιλαμβάνει την αναβάθμιση της εξυπηρέτησης των πολιτών μέσα από την επικοινωνιακή στρατηγική και την τεχνολογική υποστήριξη του ΕΠΑΔ, ξεχωρίζει στον επιχειρησιακό σχεδιασμό του ΥΨΔ. Επιπλέον, έργα όπως η αναβάθμιση της Διαύγειας, το ΣΥΖΕΥΞΙΣ II και το κεντρικό υπολογιστικό νέφος G-Cloud έχουν τεθεί σε προτεραιότητα και η υλοποίησή τους θεωρείται κρίσιμης σημασίας.

Παράλληλα, πολιτικές που απευθύνονται σε συγκεκριμένες κατηγορίες πολιτών, δίνοντας λύση σε χρόνια προβλήματά τους, αποτελούν σημαντική προσθήκη στον προγραμματισμό του Υπουργείου για το νέο έτος. Συγκεκριμένα, αυτές αφορούν την ηλεκτρονική έναρξη και διακοπή εργασιών (ελεύθεροι επαγγελματίες), την ηλεκτρονική δήλωση ανεργίας, την αναδιοργάνωση διαδικασίας κάλυψης θέσεων αναπληρωτών εκπαιδευτικών, την αναβάθμιση του Κέντρου Πιστοποίησης Αναπηρίας (ΚΕΠΑ), την επέκταση του συστήματος αναδοχής και υιοθεσίας και την εγγραφή σε βρεφικό / παιδικό σταθμό με επιδότηση ΕΣΠΑ. Επίσης, στο πλαίσιο της απλούστευσης ληξιαρχικών γεγονότων, προβλέπεται η απλοποίηση δήλωσης απώλειας κοντινού προσώπου, ενώ για τη μείωση των διοικητικών βαρών καθορίζεται η δημιουργία πλατφόρμας διάθεσης στοιχείων πιστοποίησης πολιτών προς επιχειρήσεις (π.χ. τράπεζες, τηλ. παρόχους) - με την συγκατάθεση του πολίτη - ώστε να καταργηθεί η προσκόμιση δικαιολογητικών (Know Your Customer). Τέλος, δεν πρέπει να παραλειφθούν οι πολιτικές προνοιακού χαρακτήρα, τις οποίες κατά κύριο λόγο καλείται να υλοποιήσει η Ηλεκτρονική Διακυβέρνηση Κοινωνικής Ασφάλισης, προσφέροντας το τεχνολογικό υπόβαθρο για την ασφαλή και έγκαιρη καταβολή μιας σειράς σημαντικών προνοιακών επιδομάτων προς ευπαθείς και όχι μόνο ομάδες.

Για το 2021, ο ρυθμιστικός προγραμματισμός του Υπουργείου περιλαμβάνει νομοσχέδια για την 4η Βιομηχανική Επανάσταση και για τις απλουστεύσεις διαδικασιών καθώς και την ολοκλήρωση έκδοσης της δευτερογενούς νομοθεσίας που αφορά τόσο στον εμβληματικό ν. 4727/2020 για την Ψηφιακή Διακυβέρνηση όσο και στον ν. 4635/2019. Έως το τέλος του 2021 αναμένεται το Προεδρικό Διάταγμα του Οργανισμού Εθνικού Κέντρου Τεκμηρίωσης και Ηλεκτρονικού Περιεχομένου.

Προκειμένου να υλοποιηθούν οι στόχοι που έχουν τεθεί και να εφαρμοστούν όλες οι προαναφερθείσες μεταρρυθμιστικές πρωτοβουλίες και καινοτόμες πολιτικές, το Υπουργείο Ψηφιακής Διακυβέρνησης

έχει υιοθετήσει μια σειρά από δείκτες. Ενδεικτικά, αναφέρεται ο αριθμός των συμμετεχόντων στην πλατφόρμα ψηφιακού αλφαριθμητισμού που προσδοκείται να φτάσει τους 150.000, το ποσοστό των φορέων της Κεντρικής Διοίκησης στους οποίους θα διατεθούν άδειες λογισμικού, μέσω της κυβερνητικής συμφωνίας για προϊόντα Microsoft, επί του συνόλου των φορέων της Κεντρικής Διοίκησης που έχουν αιτηθεί (Τιμή στόχος του δείκτη 70%), το ποσοστό των ενεργών χρηστών Taxisnet (πολιτών) επί του συνόλου των ενεργών χρηστών Taxisnet (πολιτών) που θα επικαιροποιήσουν τα στοιχεία επικοινωνίας τους (Τιμή στόχος του δείκτη 70%) και ο αριθμός κτηρίων των φορέων της Δημόσιας Διοίκησης που εντάσσονται στο ΣΥΖΕΥΞΙΣ II και παροχή υπηρεσιών σε αυτά (τηλεφωνία, e-mail, διαδίκτυο) και που αναμένεται να φτάσουν τα 2.000.

Τέλος, το Υπουργείο Ψηφιακής Διακυβέρνησης διαθέτει το ποσό των 236 εκατ. ευρώ, ως προϋπολογισμό για το έτος 2021, ούτως ώστε να φέρει εις πέρας το μεταρρυθμιστικό του έργο, ενώ στο σκέλος των προσλήψεων 1 υπάλληλος αναμένεται να τοποθετηθεί στην Κοινωνία της Πληροφορίας και 15 υπάλληλοι στην Ανεξάρτητη Διοικητική Αρχή της Εθνικής Επιτροπής Τηλεπικοινωνιών και Ταχυδρομείων.

ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΥΠΟΔΟΜΩΝ ΚΑΙ ΜΕΤΑΦΟΡΩΝ

Για το έτος 2021 η πολιτική του Υπουργείου Υποδομών και Μεταφορών (ΥΥΠΟΜΕ), κινείται σε τρεις βασικούς άξονες: περιβάλλον, υποδομές/μεταφορές και ψηφιακή διακυβέρνηση. Ειδικότερα, οι στοχεύσεις του Υπουργείου επικεντρώνονται στην αύξηση της κοινωνικής αποτελεσματικότητας των πολιτικών του, στον εκσυγχρονισμό των υποδομών, στην ενίσχυση της προσβασιμότητας στην αναμόρφωση του μεταφορικού έργου και την μετάβαση σε νέες μορφές κινητικότητας, καθώς και στην αναβάθμιση και τον αποτελεσματικότερο σχεδιασμό των συγκοινωνιών, με στόχο τη βελτίωση της ζωής των πολιτών κυρίως στα μητροπολιτικά κέντρα. Καθώς οι επενδύσεις και τα δημόσια έργα διαδραματίζουν νευραλγικό ρόλο στην οικονομία της χώρας, το Υπουργείο θέτει ως προτεραιότητα για το 2021 τη βελτίωση της ποιότητας του σχεδιασμού των έργων υποδομών. Επιπρόσθετα, στην μεταρρυθμιστική ατζέντα του Υπουργείου μεγάλη βαρύτητα δίνεται στη μείωση του περιβαλλοντικού αποτυπώματος που προέρχεται από τον τομέα των μεταφορών. Ακόμη, η παρατηρούμενη, σε συνθήκες συνθήκες, ραγδαία αύξηση των αεροπορικών μεταφορών ωθεί το ΥΥΠΟΜΕ να στοχεύσει στον περαιτέρω εκσυγχρονισμό του τομέα. Κομβικής σημασίας προτεραιότητα θεωρείται η ασφάλεια των μετακινήσεων, με τη λήψη μέτρων για την προαγωγή της και τη μείωση των οδικών ατυχημάτων. Τέλος, το Υπουργείο, ακολουθώντας τα δεδομένα της νέας ψηφιακής εποχής, και έχοντας μεγάλο παραγωγικό έργο αλλά και πληθώρα διεπαφών με το κοινό, θέτει σαν προτεραιότητά του την πλήρη ψηφιοποίηση των διαδικασιών, με στόχο τη διασύνδεση με άλλες βάσεις δεδομένων του δημοσίου, η οποία θα συντελέσει τόσο στην εξοικονόμηση πόρων όσο και στην καλύτερη εξυπηρέτηση του πολίτη. Στο επίκεντρο αυτής της προσπάθειας βρίσκεται και η καλύτερη εξυπηρέτηση των ΑμεΑ.

Ο τομέας των υποδομών και μεταφορών έχει να αντιμετωπίσει πολλαπλές προκλήσεις, που σχετίζονται με τη χαμηλή απορρόφηση πόρων και την αξιοποίηση σύγχρονων χρηματοδοτικών σχημάτων για τα έργα υποδομών, την απλούστευση και ενίσχυση του θεσμικού και οργανωτικού πλαισίου δημοσίων έργων, την ψηφιακή ωρίμανση της χώρας αλλά και τις εξελίξεις στον τομέα του περιβάλλοντος. Πιο συγκεκριμένα, η χαμηλή ψηφιακή διασύνδεση και διαλειτουργικότητα μεταξύ των φορέων, η ανεπαρκής χρήση τεχνολογικών εφαρμογών, οι καθυστερήσεις και θεσμικές αγκυλώσεις που σημειώνονται στη δημοπράτηση και υλοποίηση δημοσίων έργων, με αντίκτυπο στην απορρόφηση πόρων, καθώς και ο χαμηλός βαθμός διεξόδου πράσινων τεχνολογιών και πρακτικών, αποτελούν δυσλειτουργίες που θα χρειαστεί να αντιμετωπίσει και να θεραπεύσει το Υπουργείο στον τομέα που άπτεται των αρμοδιοτήτων του, ώστε να επιτύχει τους στρατηγικούς του στόχους.

Οι παλαιότερες και πρόσφατες εμπειρίες φυσικών καταστροφών, σε συνδυασμό με την παρουσία των επιπτώσεων μετεωρολογικών και άλλων φαινομένων αλλά και με την κλιματική αλλαγή η οποία απειλεί αφενός τη βιωσιμότητα των οικοσυστημάτων αφετέρου το ανθρωπογενές περιβάλλον και την ευημερία των πολιτών, αναδεικνύουν την αδήριτη ανάγκη να διαμορφωθούν υποδομές ικανές να αντιμετωπίσουν τις συνέπειες αυτές.

Κρίσιμες μεταρρυθμίσεις για το Υπουργείο είναι ο στρατηγικός και επιχειρησιακός σχεδιασμός των ελληνικών σιδηροδρόμων, η κατάρτιση θεσμικού πλαισίου για την προώθηση της υδρογονοκίνησης στις μεταφορές, η θεσμική και χρηματοδοτική ανασυγκρότηση μητροπολιτικών αστικών συγκοινωνιών,

το θεσμικό, ρυθμιστικό και οργανωτικό πλαίσιο αερομεταφορών και αεροναυτιλίας και το νέο θεσμικό πλαίσιο για την προώθηση της οδικής ασφάλειας.

Για την υλοποίηση των Στόχων και των μεταρρυθμίσεων του, το ΥΠΟΜΕ προγραμματίζει, στο πλαίσιο του σχεδίου δράσης 2021, μια σειρά από πολύ σημαντικά έργα.

Πιο συγκεκριμένα, στο πλαίσιο της βελτίωσης της ποιότητας του σχεδιασμού των έργων υποδομής, επιδιώκεται η θεσμική αναδιάρθρωση του μηχανισμού παραγωγής τους με πρωτοβουλίες που περιλαμβάνουν - μεταξύ άλλων - την ψηφιοποίηση των διαδικασιών και τη συμμετοχή του ιδιωτικού τομέα. Κομβικές δράσεις είναι οι αλλαγές στον ν. 4412/2016, που αφορά στη σύναψη συμβάσεων δημοσίων έργων, παράλληλα με τη δημιουργία ενός ενιαίου μητρώου, ώστε μέσω αυτού να επιτυγχάνεται η συνεχής παρακολούθηση των υπό εξέλιξη έργων αλλά και των ολοκληρωμένων υποδομών.

Στην κατεύθυνση της μείωσης του περιβαλλοντικού αποτυπώματος στον τομέα των μεταφορών, προωθείται η χρήση οχημάτων νέας τεχνολογίας (ηλεκτροκίνηση, υδρογονοκίνηση), με γνώμονα τη μείωση τόσο των περιβαλλοντικών ρύπων όσο και της ηχορύπανσης, καθώς και η ανανέωση του στόλου δημοσίων συγκοινωνιών σε Αθήνα και Θεσσαλονίκη με την προετοιμασία σχετικού διαγωνισμού.

Ειδικά για τις δημόσιες συγκοινωνίες, προτεραιότητα του Υπουργείου αποτελεί και η βελτίωση του σχεδιασμού των συγκοινωνιών, με στόχο την αναμόρφωση του οργανωτικού πλαισίου των αστικών και υπεραστικών συγκοινωνιών. Κάτι τέτοιο αναμένεται να επηρεάσει και το μοντέλο ιδιωτικών μετακινήσεων και να οδηγήσει συνολικά στην ελαχιστοποίηση του χρόνου και του κόστους των μετακινήσεων και στη βέλτιστη εξυπηρέτηση των μετακινούμενων.

Ο εκσυγχρονισμός των αερομεταφορών επικεντρώνεται σε τρεις συνιστώσες: στην οργανωτική/διοικητική αναδιοργάνωση μέσω της διακριτής λειτουργίας της Αρχής Πολιτικής Αεροπορίας και της Υπηρεσίας Πολιτικής Αεροπορίας και την αποτελεσματική λειτουργία αυτών, στη βελτίωση της αεροπορικής συνδεσιμότητας της χώρας τόσο εσωτερικά, ιδιαίτερα με την ανάπτυξη δικτύου υδατοδρομίων, όσο και με άλλα κράτη, και τέλος στην προώθηση της ασφάλειας των αερομεταφορών, με την αναβάθμιση πεπαλαιωμένων τεχνολογικών συστημάτων και υποδομών.

Για την προαγωγή της ασφάλειας των μετακινήσεων και της οδικής ασφάλειας, βελτιώνεται η ποιότητα και η ασφάλεια των οδικών υποδομών και αναπτύσσεται στρατηγική και σχέδιο δράσης σχετικά με την ενδυνάμωση των προληπτικών, αποτρεπτικών και επεμβατικών μέτρων.

Στο πλαίσιο της ανάπτυξης φιλικών προς το περιβάλλον πολιτικών, το Υπουργείο ανέλαβε την πρωτοβουλία αναθεώρησης του θεσμικού πλαισίου και ενθάρρυνσης των αρμόδιων φορέων (τοπική αυτοδιοίκηση α' και β' βαθμού) στην εκπόνηση Σχεδίων Βιώσιμης Αστικής Κινητικότητας. Τα σχέδια αυτά εισάγουν έναν ενιαίο τρόπο οργάνωσης της κινητικότητας, λαμβάνοντας υπόψη και τη μικροκινητικότητα (π.χ. κυκλοφορία με πατίνια και ηλεκτρικά ποδήλατα). Η πρωτοβουλία αυτή αποσκοπεί στη βελτίωση της προσβασιμότητας των πολιτών, αφού έτσι αξιοποιούνται όλοι οι τρόποι μετακίνησης για μια καλύτερη ποιότητα ζωής στις Ελληνικές πόλεις, λαμβάνοντας υπόψη κοινωνικές, οικονομικές και περιβαλλοντικές παραμέτρους.

Στην ίδια κατεύθυνση, τα προγραμματισμένα μεγάλα έργα υποδομών όπως το μετρό της Θεσσαλονίκης και η επέκταση του μετρό της Αθήνας (Γραμμή 4 Άλσος Βεΐκου-Γουδή και επέκταση Γραμμής 3 προς Πειραιά), φιλοδοξούν να βελτιώσουν τις συγκοινωνίες στα μητροπολιτικά κέντρα της χώρας, ενώ η κατασκευή μεγάλων οδικών αξόνων όπως ο Βόρειος Οδικός Άξονας Κρήτης και η εθνική οδός Πατρών-Πύργου, αναμένεται να επιδράσουν θετικά τόσο στην οδική ασφάλεια και τις ασφαλείς μετακινήσεις των πολιτών, όσο και στη συνδεσιμότητα των εμπορευματικών κέντρων της χώρας. Στον ανωτέρω κατάλογο μεγάλων έργων υποδομών, προστίθενται και εμβληματικά έργα, όπως είναι η υποθαλάσσια οδική ζεύξη νήσου Σαλαμίνας με το Πέραμα Πειραιώς, η κυκλοφοριακή αναβάθμιση της εσωτερικής περιφερειακής οδού Θεσσαλονίκης με υπερυψωμένη λεωφόρο ταχείας κυκλοφορίας (Flyover) και η ολοκλήρωση του άξονα Αμβρακία-Άκτιο. Τα παραπάνω έργα θα συντελέσουν στην ενίσχυση των επενδύσεων και της απασχόλησης, με πολλαπλασιαστικό αποτέλεσμα στην οικονομία της χώρας.

Για την υλοποίηση των μεταρρυθμίσεων και των πολιτικών του ΥΠΟΜΕ, είναι απαραίτητη η ανάληψη και η επικύρωση νομοθετικών πρωτοβουλιών. Πιο συγκεκριμένα, ο ρυθμιστικός προγραμματισμός για το 2021 του ΥΠΟΜΕ περιλαμβάνει, μεταξύ άλλων, για το πρώτο τρίμηνο 2021, την θεσμοθέτηση στρατηγικού σχεδίου οδικής ασφάλειας, την τροποποίηση διατάξεων του ΚΟΚ και νομοθετικό πλαίσιο για τις «πρότυπες προτάσεις». Για το δεύτερο τρίμηνο 2021, προγραμματίζονται νομικές παρεμβάσεις στο θεσμικό, ρυθμιστικό και οργανωτικό πλαίσιο αερομεταφορών και αεροναυτιλίας. Τέλος, το τέταρτο τρίμηνο του 2021 αναμένεται θεσμοθέτηση της διεϊσδυσης της υδρογονοκίνησης στις μεταφορές.

Η επιτυχής υλοποίηση του κυβερνητικού έργου στον τομέα των υποδομών και των μεταφορών θα αποτιμηθεί με δείκτες απόδοσης που έχουν προκριθεί. Συγκεκριμένα, μεταξύ άλλων, προσδοκάται ότι θα εισαχθούν 4 παρεμβάσεις για την βελτίωση του περιβαλλοντικού αποτυπώματος των οδικών και σιδηροδρομικών μεταφορών, 5 παρεμβάσεις για τον εκσυγχρονισμό της αεροναυτιλίας και των αερομεταφορών και 14 παρεμβάσεις για τη βιωσιμότητα των συγκοινωνιακών φορέων. Τέλος, στο πλαίσιο της ανάσχεσης οδικών ατυχημάτων και δυστυχημάτων, αναμένεται μείωση των νεκρών και των σοβαρά τραυματιών κατά 50% με ορίζοντα έως το 2030, με έτος αναφοράς το 2020.

Για το 2021, ο προϋπολογισμός του ΥΠΟΜΕ ανέρχεται σε περίπου 1.58 δισ. ευρώ, εκ των οποίων 718 εκατ. αντιστοιχούν στον τακτικό προϋπολογισμό και 867 εκατ. ευρώ στο ΠΔΕ. Στο πλαίσιο του τακτικού προϋπολογισμού, οι παρεμβάσεις Covid19 ανέρχονται σε 50 εκατ. ευρώ. Τέλος, έχει εγκριθεί προγραμματισμός προσλήψεων για την κάλυψη 68 θέσεων.

ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΝΑΥΤΙΛΙΑΣ ΚΑΙ ΝΗΣΙΩΤΙΚΗΣ ΠΟΛΙΤΙΚΗΣ

Οι κεντρικές επιδιώξεις του Υπουργείου Ναυτιλίας και Νησιωτικής Πολιτικής (ΥΝΑΝΠ) για το 2021 συνίστανται στην ενίσχυση και εδραίωση της παγκόσμιας ισχύος της χώρας μας στον τομέα της ναυτιλίας, την ενίσχυση της ασφάλειας και προστασίας στο θαλάσσιο χώρο, τη διαφύλαξη των θαλασσιών συνόρων, την αξιοποίηση των αναπτυξιακών προοπτικών των νησιών μας και την ανάληψη ειδικής μέριμνας για την οικονομική, κοινωνική και εδαφική συνοχή του νησιωτικού χώρου, υπό το πρίσμα της Γαλάζιας οικονομίας

Οι βασικοί μεταρρυθμιστικοί άξονες του ΥΝΑΝΠ εστιάζουν στην στήριξη της ελληνικής ναυτιλίας και ναυτοσύνης, την ενδυνάμωση της φύλαξης των θαλασσιών συνόρων και της ασφάλειας στη θάλασσα, την ενδυνάμωση της αναπτυξιακής προοπτικής των ελληνικών λιμένων και την ανάδειξη του νησιωτικού και θαλάσσιου χώρου ως βασικό τμήμα του παραγωγικού ιστού της χώρας. Επίσης, έμφαση δίνεται στην προώθηση του θαλάσσιου τουρισμού (yachting, κρουαζιέρα) αλλά και στην αναδιοργάνωση και ψηφιακή αναβάθμιση της ναυτιλιακής διοίκησης και εκπαίδευσης για την ενίσχυση της ανταγωνιστικότητας της χώρας.

Πιο συγκεκριμένα το ΥΝΑΝΠ προχωρά στη μεταρρύθμιση της νησιωτικής πολιτικής και την προώθηση της Γαλάζιας οικονομίας. Έπειτα και από εκτεταμένες διαβουλεύσεις με περισσότερους από 327 κοινωνικούς εταίρους και φορείς μέσα από τη διοργάνωση 14 «Περιφερειακών Διαλόγων», προχώρησε στην κατάρτιση σχεδίου νόμου για την ολοκληρωμένη θαλάσσια πολιτική στο νησιωτικό χώρο. Καλύπτεται πλέον ένα κενό χρόνων στη θαλάσσια διακυβέρνηση και θεσπίζεται η υποχρέωση κατάρτισης Εθνικής Στρατηγικής αλλά και αξιολόγησης των συνεπειών των πολιτικών του κράτους στον ευαίσθητο νησιωτικό χώρο της Ελλάδας. Οι νησιωτικές περιφέρειες της χώρας αποτελούν κρίσιμο μέγεθος του ελληνικού χώρου και στόχος είναι η υιοθέτηση αυτής της οπτικής στη διαδικασία κατάρτισης όχι μόνο των εθνικών αλλά και ευρωπαϊκών πολιτικών. Το Φεβρουάριο του 2021, το Υπουργείο θα συνυπογράψει στη Μάλτα την Ευρωπαϊκή Διακήρυξη για την προώθηση της Γαλάζιας Ανάπτυξης στην ΕΕ, για την ανάδειξη των προοπτικών της Γαλάζιας οικονομίας για την ευρωπαϊκή και την ελληνική οικονομία.

Ταυτόχρονα η μεταρρυθμιστική προσπάθεια επεκτείνεται καθώς τίθενται οι άξονες για την εξέλιξη και αναβάθμιση του υφιστάμενου ακτοπλοϊκού δικτύου, με τον παράλληλο εκσυγχρονισμό του ακτοπλοϊκού στόλου, με γνώμονα πάντα τα σύγχρονα μεταφορικά δεδομένα και την υποχρεωτική προσαρμογή στις νέες απαιτήσεις της διεθνούς περιβαλλοντικής νομοθεσίας από το 2020 και μετά. Στόχος της ακτοπλοϊκής μεταρρύθμισης είναι η διασφάλιση της συνοχής του νησιωτικού χώρου, με εξορθολογισμό του συστήματος διαχείρισης άγονων γραμμών αλλά και αναβάθμιση της διαχείρισης του δικτύου θαλασσιών συγκοινωνιών με νέα μέσα και τεχνολογίες.

Ένας ακόμα σημαντικός πυλώνας μεταρρύθμισης είναι η λιμενική πολιτική. Η πολυπλοκότητα του υφιστάμενου συστήματος λιμενικής διακυβέρνησης, επιβάλλει την άμεση άρση των χρόνιων δυσλειτουργιών του Εθνικού Λιμενικού Συστήματος και τη δημιουργία μιας νέας αναπτυξιακής δυναμικής, που θα αντιλαμβάνεται τους λιμένες ως κύτταρα ανάπτυξης και παραγωγής εισοδήματος, θέσεων απασχόλησης αλλά και κρίσιμη υποδομή για τη διασφάλιση της θαλάσσιας προσβασιμότητας.

Ειδικότερα, ολοκληρώθηκε η κατάρτιση και δρομολογείται η παρουσίαση προς διαβούλευση της Λευκής Βίβλου για τη Εθνική Δημόσια Πολιτική Λιμένων, η οποία μεταξύ άλλων θα παρουσιάζει το νέο μοντέλο διαχείρισης των κρατικών και δημοτικών λιμενικών ταμείων, εξορθολογίζοντας και αναθεωρώντας το υφιστάμενο σύστημα διαχείρισης. Με τη μεταρρυθμιστική αυτή πρωτοβουλία επιχειρείται η αντιμετώπιση της πολυμορφίας των Φορέων Διοίκησης και Εκμετάλλευσης Λιμένων και της πολυδιάσπασης της αρμοδιότητας της εποπτείας τους μεταξύ διαφορετικών υπουργείων, ενώ μακροπρόθεσμα επιδιώκεται η ομογενοποίηση και αναβάθμιση των λιμενικών υπηρεσιών, καθιστώντας το ελληνικό λιμενικό σύστημα πλήρως ανταγωνιστικό.

Η ανάγκη στήριξης του ναυτικού επαγγέλματος, που τεκμαίρεται από την τεράστια προσφορά εργασίας και της αναπτυξιακής του δυναμικής, επιβάλλει την κωδικοποίηση της σχετικής νομοθεσίας και την εισαγωγή ενός στρατηγικού σχεδίου για την προσαρμογή της δημόσιας πολιτικής ναυτικής εκπαίδευσης υπό ένα σύγχρονο πλαίσιο λειτουργίας και οργάνωσης. Για τον λόγο αυτό, προωθείται μεταρρύθμιση του υφιστάμενου πλαισίου λειτουργίας των Δημόσιων Σχολών και Ακαδημιών Εμπορικού Ναυτικού (ΑΕΝ) στην βάση του πορίσματος ειδικής έκθεσης που εκπονήθηκε από διεπιστημονική ομάδα του Ιδρύματος Ευγενίδου, στο πλαίσιο Μνημονίου Συνεργασίας που υπεγράφη με το ΥΝΑΝΠ το 2020. Βασικός σκοπός είναι η μείωση της εγκατάλειψης των σπουδών από τους εισακτέους και η κάλυψη του διογκούμενου ελλείμματος σε αξιωματικούς για τη στελέχωση του παγκόσμιου στόλου. Ειδικότερα, επιδιώκεται η αύξηση του αριθμού των εισακτέων στις ΑΕΝ, η ενίσχυση και η ευελιξία στα προγράμματα σπουδών και προσαρμογή στα νέα δεδομένα εκπαίδευσης του ναυτικού επαγγέλματος. Επιπλέον, θα προβλέπεται η έμπρακτη στήριξη της δημόσιας ναυτικής εκπαίδευσης, καθώς και η ανάδειξη του πυλώνα της ιδιωτικής ναυτικής εκπαίδευσης με σύγχρονους κανόνες και σαφές ποιοτικό πλαίσιο λειτουργίας.

Ταυτόχρονα, στο πλαίσιο ενίσχυσης της διεθνούς ανταγωνιστικότητας της ελληνικής ναυτιλίας, η εν εξελίξει μεταρρύθμιση του ψηφιακού μετασχηματισμού του ελληνικού νηολογίου συμπληρώνεται από ένα πλέγμα δράσεων που στόχο έχουν την επέκταση του ελληνικού νηολογίου και την εδραίωση του e-νηολογίου. Πάγια και διαρκής στόχευση αποτελεί η ενίσχυση της θέσης της ελληνικής ναυτιλίας στην παγκόσμια κατάταξη, όπως και η ενίσχυση της εκπροσώπησης της χώρας στον Διεθνή Ναυτιλιακό Οργανισμό και την ΕΕ. Το e-Νηολόγιο, ως έργο-ναυαρχίδα της τομεακής πολιτικής Flag-Gain έχει σκοπό την επαύξηση των Ελληνόκτητων πλοίων με ελληνική σημαία, προωθώντας απλοποίηση των διαδικασιών και ανταγωνιστικότερο περιβάλλον εξυπηρέτησης της ελληνικής πλοιοκτησίας και πλοιο-διαχείρισης. Τέλος, μεταρρυθμιστικές δράσεις υλοποιούνται στοχεύοντας στην ολοκληρωμένη διαχείριση θαλασσίων συνόρων και την καταπολέμηση του εγκλήματος στη θάλασσα. Καταρτίζεται η επικαιροποιημένη Εθνική Στρατηγική Ολοκληρωμένης Διαχείρισης Συνόρων στη βάση του νέου Κανονισμού Frontex, ενώ παράλληλα ενθαρρύνονται οι διεθνείς συνεργασίες για την ανταλλαγή τεχνογνωσίας και την επιχειρησιακή συνεργασία σε ερευνητικά αντικείμενα.

Όλες οι παραπάνω μεταρρυθμίσεις υλοποιούνται μέσω στοχευμένων παρεμβάσεων προσανατολισμένων στα σκοπούμενα αποτελέσματα. Στη νησιωτική πολιτική, το νέο πλαίσιο αναγνωρίζει τη σημαντική αναπτυξιακή δυναμική των νησιών στην παραγωγή εθνικού και περιφερειακού εισοδήματος, και περιλαμβάνει νέα χρηματοδοτικά εργαλεία για τη στήριξη έργων υποδομής και επιχειρηματικότητας στα νησιά καθώς και την αναβάθμιση και ενεργοποίηση των

φορέων άσκησης δημόσιας πολιτικής, με αιχμή τη σύσταση μητρώου φορέων θαλάσσιας οικονομίας και τη θέσπιση υποχρέωσης κατάρτισης Εθνικής Στρατηγικής για την Ολοκληρωμένη Θαλάσσια Πολιτική στο νησιωτικό χώρο εντός του 2021 για πρώτη φορά. Παράλληλα, εντός του α' τριμήνου 2021 θα παρουσιαστεί ο Στρατηγικός και Επιχειρησιακός Προγραμματισμός του Υπουργείου αναφορικά με το Θαλάσσιο και Νησιωτικό Χώρο, υπο μορφή τομεακού-χωρικού προγραμματισμού για τη μεγιστοποίηση της αξιοποίησης των πόρων του νέου Πολυετούς Δημοσιονομικού Πλαισίου 2021-2027.

Παράλληλα, προωθείται η δημιουργία ολοκληρωμένου πληροφοριακού συστήματος διαχείρισης δικτύου θαλασσιών συγκοινωνιών και η ανάπτυξη ψηφιακών εργαλείων παρακολούθησης απόπλου – κατάπλου πλοίων, παρακολούθησης και ενημέρωσης κίνησης επιβατών, ΙΧ κ.ά. Η πανδημία του Covid19 δημιούργησε σημαντικές πιέσεις στη βιωσιμότητα του συστήματος, ωστόσο το Υπουργείο υιοθέτησε εγκαίρως μέτρα ενίσχυσης της απρόσκοπτης λειτουργίας ή/και ανάκτησης του δικτύου ακτοπλοϊκών συνδέσεων της χώρας και δρομολογεί εντός του 2021, πρόσθετα μέτρα για την επάρκεια λειτουργίας του συστήματος με στήριξη της ΕΕ. Ταυτόχρονα, σε συνεργασία με το Ναυτικό Επιμελητήριο Ελλάδος προωθείται η δημιουργία ειδικού Ταμείου για την αναβάθμιση του στόλου πλοίων θαλασσιών ενδομεταφορών και προσαρμογή στα νέα περιβαλλοντικά και αναπτυξιακά δεδομένα, το οποίο αναμένεται να δώσει εξαιρετικές προοπτικές ναυτιλιακών επενδύσεων με οφέλη στο σύνολο των επιχειρήσεων που σχετίζονται με το ναυτιλιακό εξοπλισμό, τη ναυπηγοεπισκευαστική δραστηριότητα και τη ναυπηγική.

Επιπρόσθετα, για τη μεταρρύθμιση της λιμενικής πολιτικής αναπτύσσονται συνέργειες μεταξύ όλων των εμπλεκόμενων φορέων για τη σύνδεση των λιμένων, τόσο με το διευρωπαϊκό όσο και με το εγχώριο δίκτυο μεταφορών, παρακολουθούνται συστηματικά οι Φορείς Διοίκησης και Εκμετάλλευσης Λιμένων, αντιμετωπίζεται η υποστελέχωση και η έλλειψη πόρων και προωθούνται κρίσιμα λιμενικά έργα. Στο πλαίσιο μάλιστα της αναβάθμισης των λιμενικών υπηρεσιών, ήδη από το 2021 προχωρά εξοπλιστικό πρόγραμμα για την προμήθεια πλοηγίδων ενώ προχωρά και η στελέχωση των πλοηγικών υπηρεσιών, καθώς και η σύσταση και λειτουργία της Εθνικής Ενιαίας Πλατφόρμας Λιμενικής Κοινότητας (National Integrated Port Community System).

Η μεταρρύθμιση της ναυτικής εκπαίδευσης υλοποιείται μέσα από έργα όπως η προώθηση του κτηριακού επενδυτικού προγράμματος ανάπτυξης των Ακαδημιών και των υλικοτεχνικών υποδομών αυτών (επισκευές, ανακαινίσεις, αποκαταστάσεις κτηρίων) και η ενίσχυση της εξωστρέφειας των σχολών. Το νέο θεσμικό πλαίσιο για τη ναυτική εκπαίδευση συμπληρώνεται λειτουργικά με την υιοθέτηση μέτρων οικονομικής βιωσιμότητας του Κεφαλαίου Ναυτικής Εκπαίδευσης, την απόκτηση ενός ολοκληρωμένου πληροφοριακού συστήματος (ΟΠΣ) για την ναυτική εκπαίδευση και τη διαρκή αξιολόγηση των προγραμμάτων σπουδών των Σχολών ΕΝ. Κρίσιμα και ειδικής προτεραιότητας θεωρούνται τα ψηφιακά έργα για την ανάπτυξη συστήματος παρακολούθησης σπουδαστών ΑΕΝ και ΚΕΣΕΝ.

Στην κατεύθυνση ενίσχυσης της ελληνικής ναυτιλίας, το σημαντικότερο έργο είναι ο ψηφιακός μετασχηματισμός του ελληνικού νηολογίου, μέσα από την άμεση υλοποίηση του ΟΠΣ για τη Ναυτιλία, το οποίο δρομολογείται άμεσα σε συνεργασία με το Υπουργείο Ψηφιακής Διακυβέρνησης και την Κοινωνία της Πληροφορίας ΑΕ με στόχο την προτυποποίηση των διαδικασιών, την έκδοση

ηλεκτρονικών πιστοποιητικών σε σύντομο χρόνο και εν γένει με τη δημιουργία ανταγωνιστικού πακέτου υπηρεσιών έναντι «σημαίας» άλλων κρατών.

Τέλος, για πρώτη φορά εκπονείται Εθνικό Σχέδιο Ανάπτυξης Ικανοτήτων, για το στρατηγικό προγραμματισμό του ΛΣ-ΕΛΑΚΤ. της επόμενης δεκαετίας σε επίπεδο προγραμματισμού εξοπλισμών, μέσων και διαχείρισης ανθρώπινου δυναμικού. Στο πλαίσιο αυτό, προωθείται εμπροσθοβαρές εξοπλιστικό πρόγραμμα για την αναβάθμιση των πλωτών, χερσαίων και εναέριων μέσω του ΛΣ, αλλά και την επέκταση, αναβάθμιση και εκσυγχρονισμό του εθνικού συστήματος παρακολούθησης της κυκλοφορίας των πλοίων και ενημέρωσης των συστημάτων Vessel Traffic Monitoring & Information System (VTMIS), με χρηματοδότηση από Ταμεία και προγράμματα του νέου Πολυετούς Δημοσιονομικού Πλαισίου 2021-2027. Επίσης, ενισχύεται η επιχειρησιακή επάρκεια του ΛΣ και στον κλάδο της Λιμενικής Αστυνόμευσης, μέσα από στρατηγικές συνεργασίες για την πρόληψη και μείωση ατυχημάτων στο θαλάσσιο χώρο.

Ακόμα, έχει ήδη εκκινήσει η υλοποίηση ενός έργου - σημαία του οποίου η έναρξή του συναντούσε εμπόδια επί σειρά ετών, καίτοι απολύτως αναγκαίο. Πλέον, είναι σε εξέλιξη η διαγωνιστική διαδικασία για την εγκατάσταση ενός Εθνικού Συστήματος Ολοκληρωμένης Θαλάσσιας Επιτήρησης (ΕΣΟΘΕ), ως δομική προϋπόθεση συμμόρφωσης με κατευθύνσεις της ΕΕ, στο πλαίσιο της Ολοκληρωμένης Θαλάσσιας Πολιτικής, όπου η θαλάσσια επιτήρηση αποτελεί βασικό στρατηγικό στόχο της Ένωσης. Σκοπός του έργου είναι η έγκαιρη επίγνωση της επικρατούσας κατάστασης στο θαλάσσιο πεδίο ευθύνης του Λιμενικού Σώματος - Ελληνικής Ακτοφυλακής (ΛΣ-ΕΛΑΚΤ) σε πραγματικό χρόνο και επί 24ώρου βάσεως. Με αυτόν τον τρόπο, το ΕΣΟΘΕ, πέραν της προστασίας των εξωτερικών θαλασσίων συνόρων της ΕΕ, θα συμβάλλει ενεργά στη διαχείριση των μεταναστευτικών ροών και στην πάταξη κάθε μορφής εγκληματικότητας και παραβατικότητας στον ελληνικό θαλάσσιο χώρο. Επίσης, θα θωρακίσει την ασφαλή ναυσιπλοΐα και την αποτελεσματική παρακολούθηση της θαλάσσιας κυκλοφορίας και παράλληλα, θα μεγιστοποιήσει την αποτελεσματικότητα των μέτρων για την προστασία της ανθρώπινης ζωής σε όλη την περιοχή ευθύνης του ΛΣ-ΕΛΑΚΤ.

Για την επίτευξη των ανωτέρω, το ΥΝΑΝΠ θα προχωρήσει σε μια σειρά στοχευμένων νομοθετικών παρεμβάσεων οι οποίες θα υποστηρίξουν θεσμικά τα μεταρρυθμιστικά εγχειρήματα. Ήδη, εντός του πρώτου τριμήνου του 2021 θα τεθεί προς ψήφιση το σχέδιο νόμου για την ολοκληρωμένη θαλάσσια πολιτική στο νησιωτικό χώρο, ενώ το αμέσως επόμενο διάστημα πρόκειται να θεσπιστεί το νέο πλαίσιο για τη λιμενική διακυβέρνηση αλλά και να προχωρήσει ο εκσυγχρονισμός του θεσμικού πλαισίου που διέπει την πλοηγική υπηρεσία, μία από τις σημαντικότερες ενδεχομένως παρεχόμενες λιμενικές υπηρεσίες. Τέλος, μέχρι το Σεπτέμβριο του 2021 θα έχει ολοκληρωθεί και προωθηθεί η νομοθετική πρωτοβουλία για τη μεταρρύθμιση της ναυτικής εκπαίδευσης.

Οι δράσεις και έργα που προγραμματίζει το ΥΝΑΝΠ για το 2021, αναμένεται να επιφέρουν θετικά αποτελέσματα σε όλους τους προαναφερθέντες τομείς πολιτικής. Ενδεικτικά, εκτιμάται ότι θα πραγματοποιηθεί 100% αύξηση των πόρων για χρηματοδότηση έργων δημόσιου χαρακτήρα στις νησιωτικές περιοχές, ενώ μέσα από μια σειρά παρεμβάσεων τόσο θεσμικών όσο και επιχειρησιακών, αναμένεται η ψηφιοποίηση τουλάχιστον 5 κρίσιμων υπηρεσιών προς πολίτες και επιχειρήσεις αλλά και η μείωση κατά 30% του χρόνου που απαιτείται για την ίδρυση επιχειρήσεων σκαφών αναψυχής (yachting).

Τέλος, αναμένεται η ενίσχυση του Λιμενικού Σώματος/Ελληνικής Ακτοφυλακής με 343 νέες προσλήψεις, ενώ ο προϋπολογισμός του Υπουργείου για το 2021 διαμορφώνεται στα 409 εκατ. ευρώ.

ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΑΓΡΟΤΙΚΗΣ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ ΚΑΙ ΤΡΟΦΙΜΩΝ

Ο αγροτικός τομέας αποτελεί έναν από τους μεγάλους πρωταγωνιστές στο νέο αναπτυξιακό μοντέλο της χώρας. Επιδίωξη, συγκεκριμένα, του Υπουργείου είναι να δημιουργηθεί μια νέα προοπτική για την ελληνική γεωργία, η οποία θα προσδιορίζεται από καινούργιες τεχνικές, θεσμικές και περιβαλλοντικές συνιστώσες. Κυρίως, θα προσδιορίζεται από μια μακροπρόθεσμη αγροτική πολιτική η οποία θα εστιάζει στην ανταγωνιστικότητα, στην ενίσχυση της αγροτικής επιχειρηματικότητας, στη βιώσιμη χρήση των φυσικών πόρων, στην ανθεκτικότητα στην κλιματική αλλαγή και στην ολοκληρωμένη ανάπτυξη του αγροτικού χώρου, όπως απεικονίζονται στους στρατηγικούς στόχους του Υπουργείου για το 2021.

Η διασφάλιση της επισιτιστικής επάρκειας και η διατροφική ασφάλεια του πληθυσμού της χώρας αποτελεί θεμελιώδη προτεραιότητα του Υπουργείου. Επίσης, η ενίσχυση του γεωργικού εισοδήματος και η αύξηση της συμμετοχής της πρωτογενούς παραγωγής στο ΑΕΠ της χώρας βρίσκονται στην πρώτη σειρά ενδιαφέροντος. Επιπλέον, η ενδυνάμωση της επιχειρηματικότητας, η αύξηση της προστιθέμενης αξίας στα αγροτικά προϊόντα, η βελτίωση των εξαγωγικών επιδόσεων των επιχειρήσεων μεταποίησης αγροτικών προϊόντων και η αύξηση της απασχόλησης αποτελούν προκλήσεις που ζητούν άμεσες απαντήσεις.

Η ενσωμάτωση της Πράσινης Συμφωνίας (Green Deal) της Ευρωπαϊκής Ένωσης στις πολιτικές για τη γεωργία, που θα συμβάλει αποτελεσματικά στην προστασία του περιβάλλοντος, την ανθεκτικότητα στην κλιματική αλλαγή και την ορθολογική διαχείριση του φυσικού πλούτου, είναι πλέον μονόδρομος. Η ανάπτυξη της «έξυπνης γεωργίας», και η αξιοποίηση καινοτόμων πληροφοριακών συστημάτων και δορυφορικών δεδομένων, που οδηγούν στην υλοποίηση της στρατηγικής της ΕΕ για ψηφιακή μετάβαση αποτελεί επιτακτική ανάγκη για το Υπουργείο. Τέλος, η βελτίωση της ποιότητας ζωής στην ύπαιθρο και η ενθάρρυνση της οικονομικής διαφοροποίησης αποτελούν σημαντικές προκλήσεις αλλά και διαχρονικό αίτημα του αγροτικού κόσμου.

Για το έτος 2021 το Υπουργείο προετοιμάζει σημαντικές μεταρρυθμίσεις. Ιδιαίτερα σημαντική θεωρείται η αναμόρφωση του θεσμικού πλαισίου του Οργανισμού Ελληνικών Γεωργικών Ασφαλίσεων (ΕΛΓΑ), ώστε με αξιοποίηση της ψηφιακής τεχνολογίας ο Οργανισμός να είναι σε θέση να πραγματοποιεί γρήγορες εκτιμήσεις ζημιών με χαμηλότερο κόστος και έγκαιρη καταβολή των αποζημιώσεων στους δικαιούχους. Επίσης, προβλέπεται μεγαλύτερη συμμετοχή της ιδιωτικής ασφάλισης στη γεωργική παραγωγή. Η σύνταξη των Διαχειριστικών Σχεδίων Βόσκησης θα παίξει σπουδαίο ρόλο στην ανάπτυξη της κτηνοτροφίας αλλά και στην ορθή διαχείριση των κοινοτικών πόρων. Η σύσταση του Εθνικού Αγροτικού Επιμελητηρίου συγκεντρώνει το ενδιαφέρον, αφού θα αποτελέσει τον φορέα εκπροσώπησης των αγροτών στο Κράτος, στην ΕΕ και σε διεθνείς αγροτικούς φορείς. Ο εκσυγχρονισμός του νομικού πλαισίου για τις σταβλικές εγκαταστάσεις θα δώσει λύσεις σε προβλήματα που έχουν σχέση με τη λειτουργία υφιστάμενων κτηνοτροφικών εγκαταστάσεων. Μείζονος μεταρρυθμιστικής σημασίας είναι και η υλοποίηση του θεσμού του γεωργικού συμβούλου που θα λειτουργήσει ως αναπτυξιακός μοχλός για την υποστήριξη των αγροτών. Τέλος, έμφαση θα

δοθεί στη μετεξέλιξη του αγροδιατροφικού τομέα ως παράγοντα επιτάχυνσης του παραγωγικού μετασχηματισμού της οικονομίας μας.

Οι προκλήσεις στον αγροτικό τομέα θα αντιμετωπιστούν με επενδύσεις οι οποίες θα πραγματοποιηθούν με αξιοποίηση των πόρων των διαρθρωτικών ταμείων της ΕΕ μέσω του Προγράμματος Αγροτικής Ανάπτυξης, του Επιχειρησιακού Προγράμματος Αλιείας και Θάλασσας και των Περιφερειακών Προγραμμάτων της Χώρας για την τρέχουσα 2014-2020 αλλά και την επόμενη προγραμματική περίοδο 2021-2027. Με αποτελεσματική απορρόφηση των πόρων του Ταμείου Ανάκαμψης και Ανθεκτικότητας, του Ταμείου Δίκαιης Μετάβασης αλλά και αλλά και προγραμμάτων όπως το Horizon, το React-Eu και το InvestEU. Με εκμετάλλευση των επενδυτικών δυνατοτήτων και χρηματοδοτικών εργαλείων του συστήματος της Ευρωπαϊκής Τράπεζας Επενδύσεων. Με προσέλκυση ξένων άμεσων επενδύσεων (FDI) σε τεχνολογίες αιχμής που να έχουν σχέση με την πράσινη και ψηφιακή μετάβαση της αγροτικής οικονομίας.

Ιδιαίτερης σημασίας έργα για τη βιώσιμη χρήση των φυσικών πόρων είναι η υλοποίηση επενδύσεων στις γεωργικές εκμεταλλεύσεις που συμβάλλουν στη χρήση ανανεώσιμων πηγών ενέργειας (ΑΠΕ) καθώς και η υλοποίηση εγγειοβελτιωτικών έργων που έχουν σκοπό την εξασφάλιση και εξοικονόμηση νερού για την κάλυψη των αρδευτικών αναγκών των καλλιεργειών, την ορθολογική διαχείριση των εδαφοϋδατικών πόρων, τη μέριμνα για την ποιότητα των αρδευτικών νερών και την προστασία του εδάφους. Στην ίδια κατεύθυνση είναι και η αναβάθμιση της παρεχόμενης τεχνικής υποστήριξης των κτηνοτρόφων σε όλες τις αγροτικές περιοχές της χώρας, για τη διατήρηση και αξιοποίηση των εγχώριων φυλών αγροτικών ζώων, ώστε να διασφαλιστεί αφενός η βιώσιμη διαχείριση αυτών των πόρων και αφετέρου να ενισχύσει τη βιωσιμότητα των κτηνοτροφικών μονάδων, σε ένα σύγχρονο αναπτυξιακό μοντέλο πράσινης ανάπτυξης.

Η ολοκλήρωση των διαπραγματεύσεων για την Κοινή Αγροτική Πολιτική 2021-2027, καθώς και η ορθή σύνταξη και η έγκαιρη υποβολή του στρατηγικού σχεδίου θα έχει σαν αποτέλεσμα τη διασφάλιση επαρκών πόρων για τη χρηματοδότηση της ελληνικής γεωργίας. Στο θεσμικό πεδίο, η ενσωμάτωση της οδηγίας της ΕΕ για τις αθέμιτες εμπορικές πρακτικές στο εθνικό δίκαιο θα βελτιώσει τη θέση των γεωργών και των μικρομεσαίων επιχειρήσεων στην αλυσίδα εφοδιασμού τροφίμων.

Επιπρόσθετα, η επαναξιολόγηση του νομικού πλαισίου για τους εργάτες γης θα διευκολύνει, σε μόνιμη βάση, την είσοδο εργατικού δυναμικού από τρίτες χώρες για την απασχόλησή τους σε εποχιακές γεωργικές εργασίες. Η εφαρμογή του ολοκληρωμένου συστήματος Φυτοπροστασίας, δηλαδή η συμμόρφωση με την εθνική και κοινοτική νομοθεσία, θα συμβάλει σε μεγάλο βαθμό στην προστασία της υγείας των καταναλωτών και την προώθηση των εξαγωγών γεωργικών προϊόντων και τροφίμων.

Η ηλικιακή ανανέωση των ανθρώπινου δυναμικού, η κατάρτιση και ανάπτυξη των δεξιοτήτων του θα διευκολύνει την υιοθέτηση νέων μεθόδων παραγωγής και τη μετάβαση στην πράσινη και έξυπνη γεωργία.

Το Υπουργείο διαθέτει μεγάλη ακίνητη περιουσία σε όλη τη χώρα η οποία παραμένει σε μεγάλο βαθμό αναξιοποίητη. Η παραχώρηση της περιουσίας αυτής σε αγρότες και σε φορείς της τοπικής αυτοδιοίκησης ή σε ιδιώτες με λογικό τίμημα θα αυξήσει όχι μόνο τα δημόσια έσοδα αλλά και τα οφέλη τρίτων από την εκμετάλλευση της περιουσίας αυτής. Επιπροσθέτως, η ενοποίηση των

πληροφοριακών συστημάτων του Υπουργείου και των εποπτευόμενων οργανισμών αποτελεί θεμελιώδους σημασίας έργο, αφού θα ελαφρύνει τα διοικητικά βάρη, θα επιταχύνει τις λειτουργίες και θα μειώσει το κόστος συντήρησης των συστημάτων αυτών.

Προς επίτευξη των στόχων του, το Υπουργείο θα προωθήσει στο πρώτο τρίμηνο του 2021 τη νομοθετική πρωτοβουλία για το Εθνικό Αγροτικό Επιμελητήριο και τα διαχειριστικά σχέδια βόσκησης. Στο ρυθμιστικό του πρόγραμμα επίσης περιλαμβάνεται ο εκσυγχρονισμός του νομοθετικού πλαισίου του ΕΛΓΑ και των σταβλικών εγκαταστάσεων, η ενσωμάτωση της ευρωπαϊκής οδηγίας για τις αθέμιτες εμπορικές πρακτικές στον γεωργικό τομέα και η αναμόρφωση του θεσμικού πλαισίου που διέπει το ελληνικό σήμα των προϊόντων του αγροδιατροφικού τομέα.

Το Υπουργείο προσδοκά ότι το ποσοστό παροχής ενισχύσεων για τη βιολογική γεωργία επί της συνολικής ενίσχυσης θα ανέλθει στο 16,47% μέχρι το τέλος 2021, ενώ το ποσοστό του συνολικού ποσού στήριξης που θα καταβληθεί για την υλοποίηση δημόσιων και ιδιωτικών έργων, ανάλογα με τα Στρατηγικά Σχέδια των Ομάδων Τοπικής Δράσης στο 12,5%. Άλλος δείκτης μέτρησης της κυβερνητικής αποτελεσματικότητας θα είναι ο αριθμός των υλοποιημένων σχεδίων Στρατηγικής Ανάπτυξης Ομάδων Τοπικής Δράσης στην Αλιεία και στις Υδατοκαλλιέργειες, να ανέλθει σε 33 και τέλος το ποσοστό επί της προϋπολογισθείσας δαπάνης, που θα πραγματοποιηθεί έως το τέλος του 2021, για την επαγγελματική κατάρτιση και ανάπτυξη δεξιοτήτων νέων γεωργών να καλύψει το 33%.

Στον Κρατικό Προϋπολογισμό του 2021 έχουν εγγραφεί κονδύλια ύψους 1.199 εκατ. ευρώ για την υλοποίηση της αγροτικής πολιτικής. Επίσης έχει προγραμματιστεί η κάλυψη 50 θέσεων μόνιμου προσωπικού και ΙΔΑΧ.

ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΤΟΥΡΙΣΜΟΥ

Μείζονες στρατηγικοί στόχοι του Υπουργείου Τουρισμού (ΥΠΤΟ) για το 2021 είναι η αντιμετώπιση των συνεπειών της πανδημίας Covid19 στον ελληνικό τουρισμό, η διεθνής προώθηση του ελληνικού “brand”, η προώθηση της βιώσιμης τουριστικής ανάπτυξης, η διαφοροποίηση του τουριστικού προϊόντος και η βελτίωση της ανταγωνιστικότητας καθώς και η ενίσχυση της προστιθέμενης αξίας δεξιοτήτων ανθρώπινου παράγοντα στον τουρισμό.

Η πανδημία του κορωνοϊού καταφανώς επισκιάζει τα τρέχοντα προβλήματα του τουριστικού τομέα παγκοσμίως. Λόγω των περιοριστικών μέτρων κατά της εξάπλωσης της επιδημίας, έχει ανασταλεί το μεγαλύτερο μέρος των τουριστικών δραστηριοτήτων. Το γεγονός αυτό προκάλεσε ζημιές πολύ μεγάλης κλίμακας, ιδιαιτέρως σε εθνικές οικονομίες οι οποίες εξαρτώνται κατά βάση από τον τουρισμό. Χάρη στην ορθή κυβερνητική διαχείριση της πανδημίας, σε συνεργασία με τους ειδικούς επιστήμονες, η Ελλάδα, σε ό,τι αφορά τον τουριστικό κλάδο, επηρεάστηκε σε σημαντικά μικρότερο βαθμό σε σχέση με ανταγωνιστικές χώρες. Ο ελληνικός τουρισμός άνοιξε με ασφάλεια και κατάφερε να κερδίσει την εμπιστοσύνη επισκεπτών αλλά και τουριστικών οργανισμών, με διεθνείς διακρίσεις, βραβεία και δημοσιεύματα. Ωστόσο είναι διαπιστωμένο ότι παγκοσμίως επικρατεί ανασφάλεια ως προς τα ταξίδια αναψυχής και τον τουρισμό γενικώς, με μειωμένη πρόθεση για τουριστικές μετακινήσεις και χαμηλότερη αγοραστική δύναμη, εξαιτίας της υγειονομικής αλλά και της οικονομικής κρίσης.

Σε επίπεδο οικονομίας, έχοντας ως δεδομένο την υψηλή συμμετοχή του τουριστικού τομέα στο ελληνικό ΑΕΠ, το Υπουργείο καλείται να ανταπεξέλθει στις αρρυθμίες τις οποίες έχει προκαλέσει ο Covid19. Εντός του 2021 αναμένεται η εκπόνηση εναλλακτικών σεναρίων στήριξης του ελληνικού τουρισμού, πάντα σε συνάρτηση με την πορεία της πανδημίας. Επίσης, το Υπουργείο θα συνεχίζει να στηρίζει μέσα στο νέο έτος, με ολοκληρωμένο προγραμματισμό, τον εσωτερικό τουρισμό με γνώμονα τη μερική ανάκαμψη του κλάδου, σε βραχυπρόθεσμο πλαίσιο.

Για το έτος 2021 το ΥΠΤΟ προχωρά σε μεταρρυθμίσεις που θα υποβοηθήσουν τον ελληνικό τουρισμό να ξεπεράσει το δύσκολο στάδιο στο οποίο βρέθηκε.

Στο πλαίσιο της προώθησης της βιώσιμης τουριστικής ανάπτυξης, το ΥΠΤΟ έχει θέσει στις άμεσες προτεραιότητές του την προώθηση νομοθετικής πρωτοβουλίας για τη σύσταση Οργανισμών Διαχείρισης και Προώθησης Προορισμών (DMMOs). Στόχος των Οργανισμών είναι η αποτελεσματική διαχείριση του εκάστοτε προορισμού κατά τρόπο ώστε να διασφαλίζεται ότι η τουριστική δραστηριότητα αποβαίνει επωφελής από οικονομικής, κοινωνικής και περιβαλλοντικής απόψεως. Το πρότυπο λειτουργίας των DMMOs έχει τεθεί ήδη σε πρακτική εφαρμογή με το Στρατηγικό Σχέδιο για τη Σαντορίνη. Οι κύριοι άξονες και οι βασικές προτεραιότητες του Σχεδίου προβλέπουν την ολοκλήρωση των βασικών υποδομών, την ενίσχυση των παρεχόμενων υπηρεσιών υγείας, την αποσυμφόρηση περιοχών έντονου συνωστισμού εντός της Σαντορίνης, την επίλυση του κυκλοφοριακού προβλήματος και την ολοκληρωμένη παρέμβαση για την αναβάθμιση και προώθηση του πολιτιστικού τουρισμού μέσα στο επόμενο έτος. Τα αποτελέσματα των παρεμβάσεων θα είναι μετρήσιμα μέσω του Εθνικού Παρατηρητηρίου για την Επίτευξη Βιώσιμης Τουριστικής Ανάπτυξης.

Άλλες σημαντικές πρωτοβουλίες που αναμένονται εντός του 2021 είναι η επιτάχυνση διαδικασιών για διευκόλυνση των επενδύσεων, η αναβάθμιση και αναδιάρθρωση της τουριστικής εκπαίδευσης και έρευνας και η διαμόρφωση πλαισίου για το συνεγγυητικό κεφάλαιο. Αναπτυξιακού χαρακτήρα είναι επίσης η εκπόνηση στρατηγικής για την ανάπτυξη των τουριστικών λιμένων και του θαλάσσιου τουρισμού καθώς και η ανάδειξη θεματικών και εναλλακτικών μορφών τουρισμού.

Σχεδιάζοντας την κομβικής σημασίας διαφοροποίηση του τουριστικού προϊόντος το ΥΠΤΟ αναμένεται εντός του 2021 να αναδείξει τα ψηφιακά εργαλεία ως βασικό μέσο τουριστικής προβολής με την ολοένα αυξανόμενη ψηφιοποίηση και αυτοματοποίηση των διοικητικών διαδικασιών με χρήση εργαλείων ΤΠΕ και με διασύνδεση βάσεων δεδομένων. Προτεραιότητα θα δοθεί και στην προώθηση του ψηφιακού προσανατολισμού των επιχειρήσεων (λειτουργία, προβολή-προώθηση, διασύνδεση), προκειμένου να παραμείνουν βιώσιμες σε συνθήκες κρίσης. Για να ανταποκριθεί επαρκέστερα στο ρόλο του, το Υπουργείο προγραμματίζει απλούστευση διαδικασιών, ψηφιοποίηση και βελτιστοποίηση λειτουργίας του οργανισμού και εποπτευόμενων φορέων του.

Επίσης συνεχίζει και ενισχύει εντός του 2021 τη δράση του για τη συστηματική ανάδειξη θεματικών και εναλλακτικών μορφών τουρισμού. Μεταξύ αυτών είναι ο γαστρονομικός τουρισμός και ο ορεινός τουρισμός.

Στην κατεύθυνση της βιώσιμης ανάπτυξης εντάσσονται και οι πολιτικές διεύρυνσης του προσβάσιμου τουρισμού, οι οποίες προγραμματίζονται να υλοποιηθούν εντός 2021, με στόχο τη διαφοροποίηση και βελτίωση της ανταγωνιστικότητας του τουριστικού προϊόντος. Ως εκ τούτου, πρόκειται να θεσπιστούν μέσα στο νέο έτος διατάξεις σε ό,τι αφορά στις υποδομές (προσβασιμότητα, μεταφορές, επισκεψιμότητα μνημείων, μουσείων, κλπ.), στην παροχή προσβάσιμης ειδικής πληροφόρησης και στις εγκαταστάσεις (σχετικές με την διαμονή, την κινητικότητα, την ενημέρωση, την εστίαση, την ψυχαγωγία, κλπ). Επιπλέον, προβλέπεται η διασύνδεση των δράσεων προσβασιμότητας στο φυσικό περιβάλλον και τον πολιτισμό, πρόκειται να εισαχθεί το ζήτημα της προσβασιμότητας των τουριστικών υπηρεσιών στην τουριστική εκπαίδευση.

Για την καλύτερη προώθηση του ελληνικού τουριστικού brand διεθνώς, το Υπουργείο θέτει ως προτεραιότητα για το 2021 την εκπόνηση στρατηγικής για αγορές-στόχους εκτός ΕΕ παράλληλα με την αποτελεσματική διαχείριση της δωδεκάμηνης τουριστικής προβολής της Ελλάδας.

Σημειώνεται ότι στις βασικές ενέργειες του ΥΠΤΟ περιλαμβάνεται ο σχεδιασμός και η υλοποίηση προγραμμάτων εκπαίδευσης και κατάρτισης, με στόχο την αναβάθμιση των παρεχόμενων τουριστικών υπηρεσιών. Με αποδεδειγμένη εμπιστοσύνη για την προστιθέμενη αξία των δεξιοτήτων του ανθρώπινου παράγοντα στον τουρισμό, αναμένεται η θεσμοθέτηση της ανωτατοποίησης των Ανωτέρων Σχολών Εκπαίδευσης, στο πλαίσιο της ουσιαστικής αναβάθμισης και αναδιάρθρωσης της τουριστικής εκπαίδευσης.

Το ΥΠΤΟ μέσα στο 2021 πρόκειται να εισαγάγει πλήθος ρυθμιστικών πρωτοβουλιών όπως την κωδικοποίηση της τουριστικής νομοθεσίας, και την αναμόρφωση του πλαισίου για τις υπαίθριες τουριστικές δραστηριότητες. Σημαντική θέση κατέχουν επίσης το νομοσχέδιο για τους Οργανισμούς Διαχείρισης και Προώθησης Προορισμών (DMMOs), η αναμόρφωση του θεσμικού πλαισίου

χωροθέτησης και αδειοδότησης τουριστικών λιμένων και το αναμενόμενο από χρόνια πλαίσιο για την αναβάθμιση της τουριστικής εκπαίδευσης.

Η επιτυχία του έργου του Υπουργείου θα κριθεί με την χρήση επιλεγμένων δεικτών αποτίμησης. Για το 2021, οι δείκτες αυτοί αφορούν την υλοποίηση της στήριξης τουριστικών επιχειρήσεων και εργαζομένων στον τουρισμό και την ανάδειξη 5 θεματικών και εναλλακτικών μορφών τουρισμού. Επίσης, το Υπουργείο προσδοκά ότι θα ολοκληρωθεί η διαμόρφωση πιλοτικού σχεδίου για την βιώσιμη ανάπτυξη τουριστικών περιοχών με την εκπόνηση πλάνου δράσης για την Σαντορίνη και η σύσταση του Εθνικού Παρατηρητηρίου Βιώσιμης Τουριστικής Ανάπτυξης. Θα αξιολογηθεί, τέλος, κατά πόσο ολοκληρώθηκε η διαμόρφωση στρατηγικής για την είσοδο σε 4 αγορές-στόχους εκτός ΕΕ και η εφαρμογή δωδεκάμηνης τουριστικής προβολής της χώρας.

Ο προϋπολογισμός του ΥΠΤΟ για το 2021 ανέρχεται σε 57 εκατ. ευρώ, και έχουν προγραμματιστεί προσλήψεις για την κάλυψη 16 θέσεων.